Dosarul nr. 1-2603/2019
PIGD: 12-1-35250-14062019
/dosar conexat nr. 1-3738/2019
PIGD: 1-19153102-12-1-25092019/

S E N T I N Ţ Ă
În numele legii

02 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
în componența:

Preşedintelui şedinţei, judecătorul	Olga Bejenari
Grefierii	Ecaterina Soroceanu, Nina Barbărasă, Veaceslav Dubalari, Teofilia Beleuță, Melisa Aghenie (*Gaidanov*) și Alisa Stratilă

cu participarea:

Procurorilor	Stela Barbă, Sergiu Petrușca, Nadejda Barbalat, Valeriu Sîrbu, Ina Malai și Adriana Țîcu
Reprezentanților părții civile Serviciul Fiscal de Stat (*SFS*)	Anatolie Gogu, Valeria Nedelea, Andrian Spînu și Cătălina Moisei
Reprezentantului persoanei juridice inculpate ”RENECO-EL” S.R.L.	Irina Timofeeva
Apărătorilor persoanei juridice inculpate ”RENECO-EL” S.R.L.	Corneliu Pleșca și Constantin Mihaila
Inculpaților	Roman Tcaci și Elena Brașcova
Apărătorilor inculpatului Roman Tcaci	Radu Dumneanu, Tudor Leșanu și Mariana Caliga
Apărătorului inculpatei Elena Brașcova	Andrei Stratu
Interpreților	Valerian Ciobanu, Liliana Vieru, Aliona Pîntea, Alexei Rusacov, Nina Burujiu, Serghei Penov, Artiom Tataru, Eugenia Bîzgan și Elena Derevșcicova

examinând în ședința de judecată publică, în procedură generală, în limba română cu participarea interpretului, cauza penală de învinuire a lui:

Tcaci Roman *****, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în*****angajat oficial în calitate de administrator al S.C. ”MAX-HOUSE” S.R.L., căsătorit, cu un copil minor la întreținere, cu studii superioare, supus militar, fără grade invaliditate și distincții speciale sau de stat, nu se află la evidenţa medicului narcolog şi/sau a medicului psihiatru, de naționalitate moldovean, cetăţean al Republicii Moldova şi fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de articolele 42 alin. (5) și 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția Codului penal conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018*),

de învinuire a lui:

Brașcova Elena *****, născută la*****, IDNP *****, originară și domiciliată în***** angajată oficial în calitate de contabil-șef al S.C. ”RENAISSANCE-PERFECT” S.R.L., fără persoane la întreținere, necăsătorită, cu studii superioare, fără grade invaliditate și distincții speciale sau de stat, nu se află la evidenţa medicului narcolog şi/sau a medicului psihiatru, de naționalitate rusă, cet. a Rep. Moldova şi fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de articolele 42 alin. (2) și 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția Codului penal conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018*),

și de învinuire a:

persoanei juridice ”RENECO-EL” S.R.L., înregistrată în Registrul de Stat al Persoanelor Juridice și al Întreprinzătorilor Individuali la 29 octombrie 1999, IDNO *****și cu sediul în *****,

în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția Codului penal conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018*).

Procedura de citare legală, respectată.
Date cu referire la examinarea cauzei penale: 14 iunie 2019 – 2 aprilie 2025.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședință de judecată, instanța,

C O N S T A T Ă:

Privind fapta prejudiciabilă constatată.

1.1. *Potrivit rechizitoriului*, inculpatul **Roman Tcaci** este acuzat pentru faptul că a comis complicitate prin acordare de mijloace și instrumente, înlăturarea de obstacole, la evaziunea fiscală în proporții deosebit de mari a întreprinderii ”RENECO-EL” S.R.L., c/f *****, genul principal de activitate al căreia constituie activitatea în domeniul jocurilor de noroc și exploatarea automatelor de joc cu câștiguri bănești, în următoarele circumstanțe,

Tcaci Roman, exercitând atribuțiile de administrator al ”RENECO-EL” S.R.L., c/f *****, cu adresa juridică în*****, în perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, acționând cu intenție directă, conștientizând consecințele prejudiciabile ale acțiunilor sale, și dorind survenirea lor, fiind titular al semnăturii electronice din 11 august 2014 cu drept de utilizare a serviciilor fiscale electronice, împreună și prin înțelegere prealabilă cu contabilul-șef Elena Brașcova, urmărind scopul diminuării masei impozabile și sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, a acordat acesteia dispozitive și mijloacele necesare pentru aplicarea semnăturii sale electronice, iar ultima nu a reținut și nu a achitat la buget impozitul pe venit în mărime de 18% reținut la sursa de plată din suma câștigurilor achitate jucătorilor jocurilor de noroc și le-a utilizat pentru a întocmi, și a prezenta la organul abilitat declarațiile fiscale IRV, în care a inclus date denaturate privind veniturile, și anume, date cu privire la venitul calculat și achitat, și impozitul pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc, pentru perioada de activitate de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, fiind diminuat impozitul pe venit reținut din sursa de plată în proporții deosebit de mari în cuantum total de 11 927 386 de lei, inclusiv pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 decembrie 2015, în sumă de 6 234 738 de lei și pentru perioada de la 1 ianuarie 2016 până la 31 august 2016 în sumă de 5 691 411 de lei, constatat în cadrul controlului fiscal executat de Serviciul Fiscal de Stat, expus în actul de control nr. ***** din 12 octombrie 2016 și Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016.

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 974 din 4 decembrie 2014 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, care constituie 4 500 lei *(*100 = 450 000 lei*).

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 879 din 23 decembrie 2015 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, care constituie 5050 lei *(*100 = 505 000 lei*).

Conform prevederilor art. 90 alin.(3^3) Cod fiscal, fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18 % din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui *Roman Tcaci* au fost încadrate juridic în temeiul art. 42 alin. (5) și art. 244 alin. (2) lit. b) (*în redacţia sa conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018*) din Codul penal – ”*evaziunea fiscală*”, pentru ”*complicitate prin acordare de mijloace şi instrumente, înlăturarea de obstacole, la evaziunea fiscală a întreprinderii, prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, dacă suma cumulativă a impozitului, a taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuţiei de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală aferente unui an fiscal depăşeşte 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern, în vigoare la momentul săvârşirii faptei*”.

1.2. Inculpata **Elena Brașcova**, *potrivit rechizitoriului*, este acuzată pentru faptul că a comis prin participație în calitate de autor, evaziunea fiscală în proporții deosebit de mari a întreprinderii ”RENECO-EL” S.R.L., c/f *****, genul principal de activitate al căreia îl constituie activitatea în domeniul jocurilor de noroc și exploatarea automatelor de joc cu câștiguri bănești.

Astfel, Brașcova Elena, exercitând atribuțiile de contabil-șef al ”RENECO-EL” S.R.L., c/f *****, în perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, acționând cu intenție directă, conștientizând consecințele prejudiciabile ale acțiunilor sale, și dorind survenirea lor, fiind titular al semnăturii electronice din 11 august 2014 cu drept de utilizare a serviciilor fiscale electronice, împreună și prin înțelegere prealabilă cu administratorul Roman Tcaci, precum și cu alte persoane neidentificate la moment, urmărind scopul diminuării masei impozabile și sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, nu a reținut și nu a achitat la buget impozitul pe venit în mărime de 18% reținut la sursa de plată din suma câștigurilor achitate jucătorilor jocurilor de noroc, a întocmit și a semnat declarațiile fiscale IRV14 în care a inclus date denaturate privind veniturile, și anume date cu privire la venitul calculat și achitat, și impozitul pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc, pentru perioada de activitate de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, fiind diminuat impozitul pe venit reținut din sursa de plată în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 11 927 386 lei, constatat în cadrul controlului fiscal executat de Serviciul Fiscal de Stat expus în actul de control nr. ***** din 12 octombrie 2016 și Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016.

Conform prevederilor art.*****alin.(3^3) din Codul fiscal, fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii.

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 974 din 4 decembrie 2014 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, care constituie 4 500 lei (**100 = 450 000 lei*).

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 879 din 23 decembrie 2015 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, care constituie 5 050 lei (**100 = 505 000 lei*).

De către procuror, acţiunile lui *Elena Braşcova* au fost încadrate juridic în baza art. 42 alin. (2) și 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacţia sa conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018*) – *"evaziunea fiscală"*, adică pentru comiterea *„în calitate de autor la evaziunea fiscală a întreprinderii, prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, dacă suma cumulativă a impozitului, a taxei prevăzute de Codul fiscal, a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei"*.

1.3. Persoana juridică **"RENECO-EL" S.R.L.**, *potrivit rechizitoriului*, este acuzată pentru faptul că fiind persoană juridică care desfășoară activitate de întreprinzător, fiind înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali la 29 octombrie 1999, cu adresa juridică în*****, în perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016 a săvârșit evaziune fiscală în proporții deosebit mari prin ce a prejudiciat bugetul public în cuantum de de 11 927 386 lei, în următoarele circumstanțe:

În perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, "RENECO-EL" S.R.L., c/f *****, a fost gestionată de administratorul Tcaci Roman, învestit cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul unei organizații comerciale și responsabil conform art. 7 și 13 a Legii Contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 de asigurarea controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabil de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii.

Astfel, administratorul persoanei juridice ”RENECO-EL” S.R.L., c/f *****, Roman Tcaci, realizând scopul eschivării persoanei juridice de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național, acționând cu intenție directă, conștientizând consecințele prejudiciabile ale acțiunilor sale, și dorind survenirea lor, urmărind scopul diminuării masei impozabile și sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, fiind titular al semnăturii electronice din 11 august 2014 cu drept de utilizare a serviciilor fiscale electronice, împreună și prin înțelegere prealabilă cu contabilul-șef Elena Brașcova, urmărind scopul diminuării masei impozabile și sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, a acordat acesteia dispozitive și mijloacele necesare pentru aplicarea semnăturii sale electronice, iar dânsa nu a reținut și nu a achitat la buget impozitul pe venit în mărime de 18% reținut la sursa de plată din suma câștigurilor achitate jucătorilor jocurilor de noroc, și le-a utilizat pentru a întocmi și a prezenta la organul abilitat declarațiile fiscale IRV, în care a inclus date denaturate privind veniturile, și anume date cu privire la venitul calculat și achitat, și impozitul pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc, pentru perioada de activitate de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, fiind diminuat impozitul pe venit reținut din sursa de plată în proporții deosebit de mari, în valoare totală de 11 927 386 de lei, inclusiv pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 decembrie 2015 în mărime de 6 234 738 de lei și pentru perioada de la 1 ianuarie 2016 până la 31 august 2016 în cuantum de 5 691 411 de lei, care a fost constatat în cadrul controlului fiscal executat de Serviciul Fiscal de Stat, expus în actul de control nr. ***** din 12 octombrie 2016 și Decizia nr.***** din 10 noiembrie 2016.

Conform prevederilor art.*****alin.(3^3) Cod fiscal, fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii.

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 974 din 4 decembrie 2014 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, care constituie 4 500 lei (**100 = 450 000 lei*).

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 879 din 23 decembrie 2015 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, care constituie 5050 lei (**100 = 505 000 lei*).

De către procuror, acţiunile persoanei juridice *”RENECO-EL” S.R.L.* au fost încadrate juridic în baza art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 în vigoare din 17 august 2018*) – *”evaziunea fiscală”*, adică pentru săvârşirea *„evaziunii fiscale a întreprinderii, prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de*

stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

Privind procedura.

2.1. În ședință de judecată, reprezentantul legal al persoanei juridice ”RENECO-EL” S.R.L. Irina Timofeeva, inculpații Roman Tcaci și Elena Brașcova, apărați de avocații aleși Constantin Mihaila, Andrei Stratu și Radu Dumneanu, precum și acuzatorul de stat au pledat pentru examinarea cauzei în ordine generală, deoarece persoanele acuzate nu recunosc faptele incriminate și vinovăția în comiterea infracțiunii.

În aceste condiţii, în conformitate cu articolele 351 şi 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba română cu participarea interpretului, în şedinţă publică, cu participarea inculpaților și a apărătorului aleși de ultimii.

2.2. De asemenea, din motive de indivizibilitate și conexitate a cauzelor, prin încheierea din 14 iulie 2020, la prezenta cauză penală de învinuire a lui Roman Tcaci și a persoanei juridice ”RENECO-EL” S.R.L., a fost conexată pentru examinare într-o singură procedură și cauza penală de învinuire a inculpatei Elena Brașcova cu nr. de referință 1-3738/2019 (PIGD: 1-19153102-12-1-25092019), fiindu-i atribuit numărul unic de referință 1-2603/2019 (vol.IX, f.d.34-35).

Declarațiile inculpaților.

3.1. În ședință de judecată, fiind audiat, *inculpatul* ***Roman Tcaci*** a declarat că susține cele relatate de către reprezentantul persoanei juridice ”RENECO-EL” S.R.L., Timofeeva Irina și de contabila Brașcova Elena. La fel, vrea să declare că el în calitate de director, nu a avut niciodată intenția să nu plătească impozitele la bugetul de stat sau prin careva modalități să acționeze neplătind impozite din activitatea pe care o desfășura, iar toate dările de seamă erau date contabilului și erau semnate în perioada cât se afla în funcția de director, dar nu a fost nici un moment în urma inspecției privind achitarea impozitelor de acțiuni ilicite privitor la evidența contabilă și activitatea companiei. A statuat că toate impozitele s-au plătit la timp și nu a fost nici o sancțiune, după care a menționat că nu a fost invitat, nici nu a fost înștiințat și nu a participat la momentul controlului fiscal, iar despre acesta a aflat doar atunci când i-a fost adusă acuzația.

La întrebările apărătorului Radu Dumneanu a subliniat că dările de seamă fiscale se pregăteau de către contabilă și erau semnate de către contabil cu semnătura sa electronică, însă mereu la darea de seamă nu au fost constatate încălcări, concluzionând că atunci când a fost înaintată ordonanța de punere sub învinuire de către procuror, i-au înaintat-o în limba română fără traducător.

La întrebările procurorului a indicat că nu cunoaște dacă cineva din administrație era prezent la momentul controlului fiscal, deoarece el nu se afla nici

în țară la etapa respectivă și nu știe dacă lucrătorii Inspectoratului Fiscal aveau acces la documentația contabilului, însă cunoaște că se examinează la CtEDO ceva, dar nu știe concret nici la ce etapă este și rezultatul nu-l cunoaște.

La întrebările reprezentantului părții civile Serviciul Fiscal de Stat, Anatolie Gogu, a confirmat că a fost contestată decizia pe cale extrajudiciară și judiciară, însă nu este parte în acel proces unde a fost contestată această decizie și nu știe rezultatul acelei decizii (vol.XIII, f.d.247).

3.2. În ședință de judecată, fiind audiată, *inculpata* ***Elena Brașcova*** a declarat că nu este de acord cu învinuirea adusă ei prin rechizitoriu, deoarece nu este vinovată în ceea ce privește astfel de datorii şi încălcări nu au fost și este regretabil că procurorii au instrumentat astfel de dosar la comandă. Ea susține că a lucrat în calitate de contabil în cadrul „RENECO-EL" S.R.L. în perioada de la 3 noiembrie 1999 până la*****decembrie 2016 şi nu a avut niciodată scopul sau intenția de a nu achita impozitele la bugetul de stat, sau de a reduce cuantumul impozitelor pentru a scuti întreprinderea de la îndeplinirea obligațiilor sale fiscale. În calitate de contabil al „RENECO-EL" S.R.L., s-a condus întotdeauna de prevederile legislației fiscale și a plătit la timp impozitele, taxele la bugetul de stat şi nu au fost careva datorii. Comunică că începând cu*****decembrie 2016, nu mai este contabil la „RENECO-EL" S.R.L., întrucât și-a dat demisia ca urmare a încetării activității întreprinderii menționate și nu își amintește toate faptele și acțiunile care au avut loc în timpul controlului din anul 2016, dar nu este de acord că îi este incriminat faptul că ea în mod intenţionat nu a reținut și nu a plătit la buget impozitul pe venit de 18% reținut la sursă din suma câștigurilor, calculată din mizele de joc de către inspectorii fiscali, doar în perioada de activitate de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, după cum se menționează în Decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 cu privire la cazul de încălcare a legislației comise de „RENECO-EL" S.R.L.. Declară că prezenta decizie a Inspectoratului Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 a fost contestată în instanța de judecată împreună cu Decizia nr.*****din*****decembrie 2016 privind contestația „RENECO-EL" S.R.L. împotriva Deciziei nr. ***** din 10 noiembrie 2016 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău, prin care a fost respins recursul depus de „RENECO-EL" S.R.L. la 28 noiembrie 2016 cu nr. *****. Consideră că Serviciul Fiscal de Stat a interpretat și a aplicat în mod greșit dispozițiile legislației în vigoare la momentul controlului privind impozitarea mizelor de joc şi nu a câștigurilor, care reglementau metodologia de impozitare și contabilizare a câștigurilor la automatele de joc și a câștigurilor în numerar, fapt despre care comunică în continuare. Astfel, atrage atenția instanţei asupra faptului că în rechizitoriu, procurorul indică în mod eronat că nu a fost calculat impozit pe venit din câștiguri, însă de fapt, din decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pentru

mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016, precum și din decizia nr.*****din*****decembrie 2016 rezultă că nu au fost calculate impozitul pe venit din mizele achitate de jucători, fapt ce a fost recunoscut foarte greu în ședința de judecată, de către expertul Mircea Potîngă. Respectiv, de fapt, afirmă că impozitul pe venit de 18% reținut la sursă a fost perceput în conformitate cu legislația, fapt ce a fost confirmat prin Actul de control al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. *****din 26 iulie 2016, în care inspectorii fiscali au constatat că „RENECO-EL" S.R.L. nu are restanțe față de bugetul de stat și nu au fost depistate nereguli. Nu îi este clar de ce, o lună mai târziu, aceiași inspectori și-au schimbat opinia și au interpretat aceeași legislație într-un mod complet diferit, pentru ce prezintă exemple cum a fost calculat un impozit pe venit din mize de Mircea Potîngă, adică primul exemplu, dacă un jucător a plătit și a făcut o miză de joc în sumă de 100 lei, iar în urma jocului câștigat la automatul de joc, a primit suma de 150 lei, impozitul s-a calculat astfel: 150 lei x 18% = 27 lei, adică suma impozitului pe venit reținută fără a lua în calcul miza făcută de jucător, este de 100 lei, ceea ce nu este corect, pentru că au fost impozitaţi cu 18% şi banii jucătorului plătiți ca miză în sumă de 100 lei. Consideră că este absurd să impozitezi cu 18% banii plătiți de jucător ca miză, pe care el îi primește înapoi, iar Mircea Potîngă nu a putut să le arate actul normativ în care este prevăzută impozitarea mizelor cu impozit pe venit de 18%. De asemenea au mai fost și alte situații care au fost confundate de inspectorul Mircea Potîngă și în acest sens, invocă al doilea exemplu când un jucător a plătit, adică a făcut o miză de joc de 100 de lei, dar ulterior s-a răzgândit în privința jocului și a cerut banii în sumă de 100 de lei înapoi, iar atunci, inspectorii au calculat impozit pe venit de 18 % şi din aceşti 100 de lei menționați, adică respectiv, jucătorul trebuia să primească înapoi doar 82 de lei, conform formulei 100-18%, însă aceşti 100 lei sunt banii jucătorului, care reprezintă miza de joc returnată, adică care nu este câștig, deoarece jucătorul a refuzat să joace şi nu a jucat. Susține că noţiunea de miză şi de cîştig sunt concepte complet diferite, dar cu regret, afirmă că inspectorii au considerat toate mizele de joc returnate ca şi mize de joc ale jucătorilor, iar dacă ar vorbi în limbaj mai simplu, atunci când cumperi bunuri sau servicii şi dacă te răzgândeşti restituind magazinului bunul procurat din diverse motive, atunci când i se returnează banii cumpărătorului în conformitate cu legea, suma returnată este restituită integral și din aceasta nu se reține impozit pe venit, deoarece nu este venitul cumpărătorului, adică își pune întrebarea cum ar putea un consumator să fie taxat dacă nu i-a fost prestat nici un serviciu, or altfel se încalcă protecţia consumatorului. Explică că această metodologie implementată de Mircea Potîngă la control nu este nicăeri reglementată și el nu a putut să le explice unde este reglementat. Mai redă al treilea exemplu când un jucător a plătit, adică a mizat 100 de lei și conform rezultatelor jocului, a pierdut 50 de lei la automatul de joc, după care jucătorul vede că a

pierdut şi refuză să mai joace la automatul de joc mai departe, însă cere să i se returneze diferența de 50 de lei cu care nu a jucat. Astfel, consideră că inspectorii au procedat ilegal şi aici, deoarece la restituirea diferenţei se dovedește că din acești 50 de lei, cu care jucătorul nu a jucat și pe care solicită să i se ramburseze, ar trebui să se deducă 9 lei, adică 18 % impozitul pe venit din aceşti 50 lei nejucaţi și să i se dea jucătorului 41 de lei, din ce rezultă că banii jucătorului sunt impozitați ilegal, care nu sunt nici câștiguri și nici mize de joc, în timp ce jucătorul a mai pierdut iniţial 50 de lei, întrebându-se cum poate fi reținută taxa de 18% din banii unui jucător care nu au statut de cîştig. Mircea Potîngă nu a putut să o justifice unde este reglemetată o astfel de impozitare a mizelor ca şi câştigul, însă inspectorul Mircea Potîngă a impozitat toate mizele jucătorilor și mizele returnate, considerându-le drept câștiguri și aplicând impozit de 18 % pe profit, or astfel de acțiuni ale inspectorului Mircea Potîngă nu sunt reglementate nicăieri și sunt contrare legislației în vigoare. În acest sens, susține că începând cu luna iunie 2008, evidența contabilă și decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc au fost efectuate în conformitate cu Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale pentru casele de marcat a Ministerului Finanțelor nr. ***** din 24 ianuarie 2008, modificată prin Hotărârea Comisiei de pe lângă Ministerului Finanțelor nr. ***** din 29 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial din 27 iunie 2008, cu modificările ulterioare, care sunt în vigoare până în prezent şi pe care inspectorul Mircea Potîngă nu a dorit să le aplice. Inspectorul Mircea Potîngă a făcut interpretarea sa, motivând că dacă prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015 a fost anulat Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008 cu privire la normele metodologice ale decontărilor în numerar publicat în Monitorul Oficial nr. 166-176 din 3 iulie 2015, atunci el a considerat că este necesar să impoziteze toate mizele jucătorilor și mizele returnate începând cu 3 iulie 2015, dar o astfel de interpretare constituie o incompetență juridică. Atrage atenția instanţei de judecată asupra faptului că Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, publicate în Monitorul Oficial din 27 iunie 2008 sunt în vigoare şi prevalau asupra Instrucțiunii metodologice privind reflectarea în contabilitate a veniturilor și câștigurilor obținute din jocurile de noroc, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008, deoarece Normele metodologice din 27 iunie 2008 sunt un act juridic normativ emis ulterior Instrucțiunii din Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008. În realitate, prevederile acestor acte normative coincideau şi se repetau, iar în timpul controlului, Mircea Potîngă nu a dorit să aplice Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, publicate în Monitorul Oficial din 27 iunie 2008, fără

a motiva acest lucru. Fiind audiat în judecată, inspectorul Mircea Potîngă a susținut în mod repetat ca răspuns la întrebările avocaților, că și-a bazat controlul doar pe articolul 12, alineatul 14, secțiunea a II-a din Codul fiscal, ignorând faptul că în acest alineat, nu este indicat nicăieri că mizele de joc achitate de jucători sunt considerate câștiguri și sunt impozitate cu 18 %, fiind vorba de lipsa de competenţă a acestui specialist, iar avocatul a citit acest articol 12, alineatul 14, secțiunea a II-a din Codul fiscal în ședința de judecată și Mircea Potîngă nu a putut să le explice tuturor unde în articolul 12, în secțiunea a II-a, alineatul 14 din Codul Fiscal, este prevăzut că mizele de joc ale jucătorilor sunt considerate câștiguri și sunt impozitate cu 18%. De asemenea, atrage atenția că la data de 1 iulie 2016, în Monitorul Oficial au fost publicate modificările aduse în articolul 12, alineatul 14, secțiunea II din Codul fiscal în conformitate cu Legea Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016, unde noţiunea de „*câștig*" a fost modificată prin adăugarea cuvântului „*brut"* înainte de cuvântul "*venit*". Prin introducerea acestor modificări la alineatul 14 din articolul 12 secțiunea II din Codul fiscal, organul legislativ nu a modificat Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea caselor de marcat din 27 iunie 2008, care prevedeau în continuare aceeași metodă de contabilitate și de calcul al impozitului în domeniul jocurilor de noroc şi anume că câștigurile reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, iar în acest context, atenționează asupra datei de modificare a punctului 14 din articolul 12, din secțiunea II din Codul fiscal, adică 1 iulie 2016. În consecință, Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău a aplicat retroactiv începând cu luna iulie 2015 aceste prevederi modificate ale articolului 12, alineatul 14, secțiunea II din Codul fiscal, publicate în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016. În şedinţa de judecată, Mircea Potîngă nici nu a vrut să răspundă la întrebarea avocatului Mihaila Constantin de ce a aplicat modificările la art. 12, alin. 14, Secțiunea a II-a din Codul Fiscal publicate la 1 iulie 2016 începând cu iulie 2015. De aceea comunică că modificările aduse articolului 12 alineatul (14) din Secțiunea a II din Codul fiscal prin adăugarea cuvântului „*brut*" înaintea cuvântului „*venit*" în conformitate cu Legea Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016 nu au putut fi aplicate retroactiv începând cu luna iulie 2015, deoarece legea nu prevede o astfel de intrare în vigoare a modificării Codului fiscal și nu a existat o metodologie de reprogramare aparatelor de casă. În consecință, aceste operaţiuni de casă nu puteau fi înregistrate fizic de aparatele de casă nici de la 1 iulie 2016 și cu atât mai mult din iulie 2015, deoarece nu era o programă şi metotologie de programare. Acesta este motivul pentru care Mircea Potîngă nu a dorit să răspundă la întrebările avocaților, înţelegând că nu are răspuns la metoda de impozitare a mizelor jucătorilor pe care el le-a considerat ca "*câștig*", prin aplicarea retroactivă a modificării Legii Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016 cu data din urmă din luna iulie 2015. De

asemenea, precizează că chiar în timpul controlului fiscal, inspectorii le-au spus neoficial că aceste controale sunt la comandă, deoarece s-a constatat că din 8 iulie 2016, Procuratura mun. Chișinău și inspectorii fiscali au efectuat o serie de percheziții și controale în 6 din totalul de 65 de întreprinderi care activau în domeniul jocurilor de noroc, inclusiv „RENECO-EL" S.R.L., după cum a confirmat şi martorul Hadjicov Serghei, iar această comandă rezultă şi din faptul că după ce procurorii şi inspectorii fiscali nu puteau depista încălcări semnificative, ca să e dovedească alte încălcări, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a emis imediat o scrisoare secretă nr. ***** din ***** pentru uz intern, care a fost ascunsă de entitățile economice din domeniul jocurilor de noroc și care nu a fost publicată în Monitorul Oficial şi nici Monitorul Fiscal sau pe site-ul www.fisc.md, apoi tot inspectorii fiscali le-au arătat această scrisoare după al doilea control fiscal la comandă, în care se menționa foarte vag și nelegal că „*în ceea ce priveşte completările aduse alineatului 14 al articolului 12, al căror scop, aşa cum s-a precizat, este acela de a clarifica faptul că pentru calculul impozitului pe venit din câştigurile din jocuri de noroc, loterii şi campanii publicitare se consideră a fi suma totală de plată, fără a se lua în considerare mizele făcute de jucători pentru obţinerea câştigurilor respective*", dar totodată a fost ignorat faptul că noțiunea de "*câștiguri*" cu adăugarea cuvântului „*brut*" după cuvântul „*venit*" a fost publicată în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 şi nu putea fi aplicată retroactiv din iulie 2015. Această scrisoare secretă a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. ***** din *****, prezentată de inspectorii fiscali în timpul controlului fiscal repetat nu are forță juridică pentru entitățile economice din domeniul jocurilor de noroc și nu putea fi aplicată, deoarece contravine părților (4) și (5) ale articolului 3 din Codul fiscal, și nu a fost publicată în Monitorul Oficial. Respectiv, nimeni nu putea să ştie despre aceste interpretări din scrisoarea secretă a IFPS nr. ***** din ***** pentru a fi aplicată din iulie 2015. Consideră că este vădit clar că Mircea Potîngă a minţit în judecată şi a întocmit la comandă acel act de control pentru a-i amenda şi a le fabrica datorii la buget, or astfel, ei, contabilii, s-au confruntat cu o situație în care inspectorii fiscali, care s-au prezentat pentru un control fiscal repetat, unde au indicat în Actul de control că ei, în calitate de entitate comercială, trebuia să rețină impozitul pe venit în valoare de 18% din mizele de joc și mizele returnate achitate de jucători, deși acest lucru nu este prevăzut în Codul fiscal sau în orice alt act normativ. Toate entităţile din domeniul jocurilor de noroc au calculat câștigurile și impozitul reținut la sursă din câștiguri, în mărime de 18% după următoarea formulă legală "*Câştig net (S net) = câştig brut (S brut)*", "*valoarea mizei efectuate (S miza)*", în conformitate cu prevederile Normelor metodologice din 27 iunie 2008 și nu au existat alte reglementări de impozitare a câștigului. De asemenea, nicăieri nu era prevăzut că mizele se impozitează ca şi câştigurile și toţi agenții economici din domeniul jocurilor de noroc, impozitau

câștigurile, în conformitate cu partea (3^3) a articolului 90^1 din Codul fiscal, care prevede că fiecare plătitor de câștiguri este obligat să rețină și să vireze la buget un impozit de 18% pe câștigurile din jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor din campaniile publicitare și/sau loterii. Cu toate acestea, acest articol nu prevede absolut nimic despre impozitarea mizelor făcute de jucător și nici Mircea Potîngă nu a putut explica unde este prevăzută aici impozitarea mizelor ca şi câştigul, iar suma mizei de joc nu poate fi considerată drept câștig, deoarece reprezintă banii jucătorului. Respectiv, referirea inspectorului Mircea Potîngă la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, prin care a fost anulat Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008 cu privire la Normele metodologice privind decontările în numerar, publicat la data de 3 iulie 2015 în Monitorul Oficial nr. 166-176, nu prevede în nici un fel modificarea, anularea sau neaplicarea Normelor metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind casele de marcat nr. ***** din 24 ianuarie 2008, modificată prin Hotărârea Comisiei nr. ***** din 29 mai 2008 și publicate în Monitorul Oficial din 27 iunie 2008, și nici modificarea metodelor de impozitare. În consecință, atrage atenția instanţei asupra faptului că, în perioada de la 3 iulie 2015 până la 1 iulie 2016 și până în prezent, sunt valabile și se aplică în exclusivitate Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind casele de marcat nr. ***** din 24 ianuarie 2008, modificată prin Hotărârea Comisiei nr. ***** din 29 mai 2008 și publicate în Monitorul Oficial din 27 iunie 2008, iar de la 3 iulie 2015 până la 1 iulie 2016 și până în prezent nu există alte reglementări privind normele metodologice de decontare în numerar în domeniul jocurilor de noroc. Impozitarea rămâne aceeași, în conformitate cu dispozițiile articolului 90^1, alineatul (3^3) din Codul fiscal și respectiv, divergențele în opiniile inspectorilor fiscali Mircea Potîngă și alții, apărute și impuse după data de *****, cu privire la interpretarea noțiunii de câștig și la modalitatea de impozitare a câștigurilor, inclusiv a mizelor, restituite jucătorilor conform practicii comune a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și a contribuabililor, urmează a fi interpretate în favoarea contribuabililor în conformitate cu alineatul (1) al articolului 11 din Codul fiscal, care prevede în mod clar că toate îndoielile apărute în aplicarea legislației fiscale se interpretează în favoarea contribuabilului și nici un act normativ sau lege nu prevede în mod clar că sunt considerate venituri sau sunt impozitate ca ”*câştiguri*”, ”*mizele*” jucătorilor sau ”*mizele*” restituite către jucători, indiferent de motiv. În cadrul şedinţelor de judecată, inspectorul Mircea Potîngă a confirmat în răspunsurile sale că nu există nici un act normativ care să prevadă explicit impozitarea mizelor de joc care sunt rambursate ca să fie impozitate ca şi câştigurile, astfel că în timpul controlului

efectuat la „RENECO-EL” S.R.L., inspectorii fiscali au calculat şi impozitat cu 18% impozitul pe venit din toate mizele indicate ce erau înregistrate în aparatele de casă a „RENECO-EL” S.R.L. în căsuțele corespunzătoare, indiferent dacă au fost sau nu returnate jucătorilor, reieşind din aceste interpretări eronate a lui Mircea Potîngă. Cu alte cuvinte, atrage atenția că inspectorii au confundat metodologia de impozitare, deoarece în cazul în care un jucător achită miza de joc, dar nu câștigă la sfârșitul jocului, atunci sumele mizelor achitate nu sunt rambursate jucătorului, dar sunt înregistrate şi calculate ca venit al entității economice, care plătește impozit pe venit în mărime de 12%, și nu poate fi considerat ca venit al jucătorului, adică, dacă reține încă 18% de la jucător pentru aceste mize, se va dovedi că impozitul pe venit pe această sumă a fost perceput de două ori, ceea ce este greșit și absurd, iar Mircea Potîngă nu a vrut să răspundă la această întrebare. De asemenea adaugă că prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016 publicată în Monitorul Oficial nr. 472-477 din 27 decembrie 2016, art. 947, a fost modificat art. 12, alin. 14 din Codul fiscal cu următoarea frază care prevede „*În scopul aplicării acestei noţiuni, câştigurile din jocurile de noroc în cazinouri sau automate de joc reprezintă diferența pozitivă documentată între valoarea câștigurilor și valoarea mizelor de joc. În alte cazuri, câştigurile reprezintă suma totală a câştigului*” Ulterior, la 6 ianuarie 2017, în Monitorul Oficial nr. 2-8 din 1 ianuarie 2017 a fost publicată noua Lege cu privire la jocurile de noroc nr. 291 din 16 decembrie 2016, potrivit căreia Legea cu privire la jocurile de noroc nr. 285 din 18 februarie 1999 și-a pierdut valabilitatea, iar în articolul 3 alineatul (1) din Legea privind jocurile de noroc nr. 291 din 16 decembrie 2016 prevede că organizarea și desfășurarea activităților de jocuri de noroc pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția întreținerii cazinourilor, constituie monopol de stat și gestionarea activităților de jocuri de noroc care constituie monopol de stat se efectuează de către Stat prin intermediul Loteriei Naționale a Moldovei. Astfel, prin Legea cu privire la jocurile de noroc nr. 291 din 16 decembrie 2016, statul a instituit monopolul asupra organizării și desfășurării jocurilor de noroc la automatele de joc pe teritoriul Republicii Moldova și din acest motiv, entitățile economice din domeniul jocurilor de noroc nu au mai avut șanse de a desfășura această activitate. În consecință, acesta a fost scopul autorităților de stat și acesta este motivul pentru care acum, la mai mult de 7 ani după control, ea este suspectată de evaziune fiscală, adică, deci a fost un control fiscal la comandă pentru a fabrica datorii şi dosare, și să închidă jocurile de noroc din ţară. Repetă că ea, Braşcova Elena personal nu a avut niciodată intenția sau dorința de a ascunde vreun venit sau de a nu plăti impozite la buget, iar toate declarațiile și rapoartele fiscale au fost transmise la timp autorităților competente și au conținut informații exacte, în conformitate cu documentația contabilă primară. La fel, afirmă că deoarece aceste companii nu își mai pot desfășura activitatea în domeniul jocurilor de noroc în Republica Moldova

și sunt în faliment din cauza datoriilor fabricate şi amenzilor inventate de Serviciul Fiscal de Stat, nu poate face rost de documente contabile pentru a le prezenta instanței, deşi ele se află la Serviciul Fiscal de Stat. Pornind de la faptul că Serviciul Fiscal de Stat nu a răspuns la întrebările din scrisoarea prealabilă din 28 noiembrie 2016, a solicitat Procuraturii în cererile sale să desemneze o expertiză financiară și contabilă pentru a verifica sumele eronate indicate de Serviciul Fiscal de Stat, dar care nu corespund realității și să indice în mod clar suma totală a mizelor efectuate de jucători și primite de „RENECO-EL” S.R.L. pentru perioada controlului, și să indice concret din această sumă, care este suma mizelor returnate de „RENECO-EL” S.R.L. ca urmare a câștigurilor jucătorilor, suma mizelor care nu au fost returnate ca urmare a faptului că jucătorii au pierdut, adică nu au câștigat, suma mizelor returnate la cererea jucătorilor ca urmare a refuzului acestora de a juca pentru fiecare lună controlată din perioada de control, care nu a fost specificată clar și detaliat nici în actele de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, nici în decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 privind cazul de încălcare a legislației comise de „RENECO-EL” S.R.L., dar nu a primit nici un răspuns la această scrisoare din partea Procuraturii PCCOCS şi nici judecata nu a admis astfel de expertiză. De asemenea, a solicitat Procuraturii să verifice corectitudinea aplicării legislației fiscale, inclusiv de către toate entitățile economice din acest domeniu și nu selectiv, având în vedere ierarhia actelor normative și valabilitatea acestora, precum și principiul neretroactivității, precum şi să vină cu explicaţii clare cum trebuia făcută evidenţa contabilă şi impozitarea, însă nu a primit nici un răspuns de la Procuratura PCCOCS cu privire la această cerere, dar totodată a solicitat Procuraturii să ridice de la S.A. „VICTORIABANK” documentele privind toate transferurile bancare efectuate de întreprinderea „RENECO-EL” S.R.L. în perioada controlată, precum și pentru perioada anterioară, cât și ulterioară contriolului, și să prezinte toată informația privind plata impozitului pe venit, achitările către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale, taxele locale, plățile pentru autorizaţiile de a desfășura activități și pentru licențe, însă nu a primit nici un răspuns nici la această scrisoare din partea Procuraturii PCCOCS. De asemenea, declară că, în perioada în care a fost contabil ea la „RENECO-EL” S.R.L., societatea nu avea datorii la bugetul de stat privind impozitele și taxe, iar în plus, existau avansuri și plăți anticipate pentru mai multe tipuri de impozite. Toată evidența contabilă a fost ținută fără abateri de la legislația aplicabilă. De asemenea, mai informează că nu a avut nici o intenție și nici o dorință de a lucra ilegal, nici o intenție și nici o dorință de a ascunde informații contabile precise pentru a nu plăti impozite și taxe la bugetul de stat, dar Serviciul Fiscal de Stat, de asemenea, a încălcat procedura stabilită de Codul fiscal pentru examinarea cererii prealabile din 28 noiembrie 2016 depusă împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pentru

mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016, deoarece ea, în calitate de contabil, nu a fost citată la examinarea contestației depuse împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat al mun. Chișinău nr. ***** din 10 noimebrie 2016 și nu a avut posibilitatea să se apere. Pentru examinarea cererii prealabile din data de 28 noiembrie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău ar fi trebuit să notifice directorul și contabilul „RENECO-EL" S.R.L. în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 270 alin. (2) din Codul fiscal și articolul 226 alin (1), (2), (3) din Codul fiscal, care nu au fost respectate de Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău și care prevede că la examinarea unei proceduri de recurs, contribuabilul este invitat să dea explicații și are dreptul de a prezenta documente justificative, precum și contribuabilul este citat în conformitate cu articolul 226 alineatul (1), alineatul (2) și articolul 226 partea 3 literele (a)-(e), iar cazul poate fi examinat în absența contribuabilului în cazul în care acesta este citat în modul stabilit și nu se prezintă din motive nejustificate sau în cazul în care a solicitat ca cererea să fie examinat în absența sa. În materialele cauzei, totuși Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, în prezent Serviciul Fiscal de Stat, nu a prezentat nici o dovadă care să ateste că „RENECO-EL" S.R.L. a fost citată în mod corespunzător cu o notificare de citare în temeiul articolului 129^1 din secțiunea V din Codul fiscal, pentru a participa la examinare, deoarece „RENECO-EL" S.R.L. nu a fost informată şi nu a primit nici o citație cu confirmare de recepţie. În cererea prealabilă adresată Serviciului de Administrare Fiscală a sectorului Centru la data de 29 noiembrie 2016, „RENECO-EL" S.R.L. a solicitat, de asemenea, examinarea cererii prealabile din data de 28 noiembrie 2016, dar nu a primit nici un răspuns. Prin aceste acțiuni, încălcând procedura stabilită pentru examinarea contestațiilor, Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău a încălcat dreptul său ca contabil şi a „RENECO-EL" S.R.L. la apărare și la un proces echitabil, ce confirmă faptul că Decizia dubioasă nr.*****din*****decembrie 2016, emisă în legătură cu contestaţia „RENECO-EL" S.R.L. și Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău, nu sunt cu vicii juridice, din cauza nerespectării procedurii de examinare a contestaţiei și a încălcării dreptului la apărare al contribuabililor. De asemenea, invocă că nu este de acord și consideră inaplicabilă în acest caz inclusiv scrisoarea Ministerului Finanțelor nr. ***** din 4 martie 2016, adresată Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, pe care procurorul Stela Barbă i-a prezentat-o pentru prima dată și de care a luat cunoștință la 15 august 2018 și care, de asemenea, nu a fost publicată în Monitorul Oficial și are statutul unei simple scrisori între aceste autorități fără consecințe juridice pentru entitățile economice. Își pune întrebarea cum puteau ei, contabilii să știe că există astfel de scrisori dacă ele nu au fost publicate nicăeri şi nici în Monitorul Oficial. Eu a examinat la 20 august 2018 și Decizia Serviciului Fiscal de Stat

nr.*****din*****decembrie 2016 privind examinarea cererii prealabile depuse de „RENECO-EL” S.R.L. la 28 noiembrie 2016 nr. ***** împotriva deciziei nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și ar dori să menționeze că inspectorii fiscali ai Serviciului Fiscal de Stat au justificat respingerea cererii preliminare din data de 28 noiembrie 2016 prin prevederile alineatului (3^3) al articolului 90^1 din Codul fiscal (*privind cuantumul impozitării*) și alineatul (14) al articolului 12 din Codul fiscal (*privind impozitarea mizelor de joc drept câștiguri*), făcând trimitere la Scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. ***** din ***** care nu a fost publicată în Monitorul Oficial. Atrage atenția instanţei asupra faptului că în baza acestei scrisori din *****, mecanismul de impozitare a câștigurilor a fost aplicat în conformitate cu articolul 12 alineatul (14) secțiunea II din Codul fiscal, publicat în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 în conformitate cu Legea Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016. În consecință, pentru mine ca contabil nu este clar de ce Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău aplică retroactiv, începând cu iulie 2015 un mod diferit de calculare a impozitului pe venit pentru câștigurile din mizele de joc și plățile efectuate jucătorilor, deși știe că noţiunea de câștig a fost modificat la 1 iulie 2016, iar acest lucru este absolut absurd. Inspectoratul Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău a încălcat principiul neretroactivității și al respectării drepturilor jucătorilor de a câștiga. De asemenea, atrage atenția instanţei asupra faptului că, prin modificările de mai sus la articolul 12 alineatul (14) secțiunea a II din Codul fiscal, organul legislativ nu a modificat Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, care prevăd contabilizarea separată a mizelor de joc și câștigurilor și calcularea impozitelor în domeniul jocurilor de noroc. Cu alte cuvinte, câștigul ca concept este valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată. În consecință, modificarea alin. 14 al art. 12 secțiunea a II al Codului fiscal, publicată în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 conform Legii Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016, nu a prevăzut un mecanism care să fie implementat sau aplicat ce ar permite impozitarea mizelor de joc. Prin urmare, inspectorii Serviciului Fiscal de Stat nu aveau dreptul de a aplica samovolnic metoda de impozitare a mizelor ca și câștigurile, conform unei scrisori neoficiale și nepublicate care nu are nici un efect juridic asupra lor ca contribuabili. Acest mecanism de impozitare a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2017. În consecință, statul, reprezentat de Parlament și de Serviciul Fiscal de Stat, recunoaște că a aplicat în mod eronat și retroactiv, începând cu luna iulie 2015, aceste dispoziții modificate ale alineatului 14 al articolului 12 , secțiunea II din Codul fiscal, care au fost publicate în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016, care nu au putut fi aplicate și al căror mecanism de aplicare a intrat în vigoare prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017. Respectiv, actele de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016 se

bazează pe calcule eronate, la care se referă în mod eronat inspectorii Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, iar Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și Decizia nr.*****din*****decembrie 2016 cu privire la cererea prealabilă depusă de „RENECO-EL" S.R.L. la 28 noiembrie 2016 sunt ilegale și lipsite de temei legal. Din acest motiv, aceste acte administrative nu pot sta la baza învinuirii şi nu dovedesc intenţia evaziunii fiscale, deoarece dispozițiile articolului 12 alineatul 14, secțiunea a II din Codul fiscal, nu puteau fi aplicate la data controlului fiscal. Susține că acest lucru dovedește că în acțiunile sale și ale directorului Tcaci Roman nu există componenţă de infracţiune de evaziune fiscală. De asemenea, atrage atenția instanţei de judecată asupra faptului că deși Serviciul Fiscal de Stat se referă la Scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. ***** din ***** ca act administrativ la stabilirea impozitului în Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și Decizia nr.*****din*****decembrie 2016 privind cererea prealabilă depusă de „RENECO-EL" S.R.L. la 28 noiembrie 2016, comunică că la 12 decembrie 2017, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Gogu Anatol a prezentat o referinţă la cererea de chemare în judecată depusă de „RENECO-EL" S.R.L. împotriva părții*****a scrisorii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat Nr. ***** din *****, la judecătorul Nadejda Mazur, în cadrul procedurii civile şi în această referinţă Serviciul Fiscal de Stat a indicat că această scrisoare este o circulară internă a SFS și nu este un act administrativ obligatoriu pentru entităţile economice. Astfel, rezultă că după 3 iulie 2015, de la data efectuării controlului conform Actelor de control nr. ***** și nr. ***** din data de 12 octombrie 2016 și până în prezent au fost și sunt în vigoare exclusiv Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea aparatelor de acasă aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind aparatele de casă nr. ***** din data de 24 ianuarie 2008, de care s-au ghidat și se ghidează toți contabilii societăților comerciale care activează în domeniul jocurilor de noroc până în prezent. De asemenea, atrage atenţia instanţei că modificările la Normele metodologice privind efectuarea plăților în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind casele de marcat nr. ***** din 1 decembrie 2016, au fost publicate în Monitorul Oficial abia la data de 16 decembrie 2016 și trebuie aplicate de la data publicării acestora. În consecință, statul, reprezentat de Ministerul Finanțelor, recunoaște în mod repetat că la data controlului nu existau astfel de prevederi privind impozitarea mizelor de joc la data controlului fiscal conform Actelor de inspecție nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, care erau în vigoare doar Normele metodologice privind plățile în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă și control în ediția aprobată prin hotărârea Comisiei interdepartamentale privind casele de marcat nr. ***** din 24 ianuarie 2008, cu modificările ulterioare până la

data de 16 decembrie 2016. În perioada activității sale în calitate de contabil al „RENECO-EL” S.R.L. din 3 noiembrie 1999, până la data întocmirii Actelor de inspecție fabricate nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, ea și „RENECO-EL” S.R.L. nu a avut intenția de a nu plăti impozite, precum și „RENECO-EL” S.R.L. nu a avut datorii la bugetul Republicii Moldova la plata impozitelor și taxelor, or dacă „RENECO-EL” S.R.L. avea nereguli sau restanțe privind neplata impozitelor și taxelor, atunci Camera de Licențiere nu ar fi eliberat licența anuală pentru jocuri de noroc. Licența se elibera numai după prezentarea unui certificat de la Serviciul Fiscal privind absența datoriilor la bugetul de stat al RM și a Raportului anual al de audit privind auditul activității „RENECO-EL” S.R.L., care confirmă rezultatul financiar și în consecință, corectitudinea plății tuturor impozitelor și taxelor la buget, iar astfel de datorii şi încălcări nu au fost și este regretabil că procurorii au instrumentat astfel de dosar la comandă.

La întrebările apărătorului Radu Dumneanu a subliniat că dările de seamă fiscale se pregăteau de către contabilă și erau semnate de către contabil cu semnătura sa electronică, însă mereu pentru darea de seamă nu au fost constatate încălcări, concluzionând că atunci când a fost înaintată ordonanța de punere sub învinuire de către procuror, i-au înaintat-o în limba română fără traducător.

La întrebările procurorului a indicat că nu cunoaște dacă cineva din administrație era prezent la momentul controlului fiscal, deoarece el nu se afla nici în țară la etapa respectivă și nu știe dacă lucrătorii Inspectoratului Fiscal aveau acces la documentația contabilului, însă cunoaște că se examinează la CtEDO ceva, dar nu știe concret nici la ce etapă este și rezultatul nu-l cunoaște.

La întrebările reprezentantului părții civile Serviciul Fiscal de Stat, Anatolie Gogu, a confirmat că a fost contestată decizia pe cale extrajudiciară și judiciară, însă nu este parte în acel proces unde a fost contestată această decizie și nu știe rezultatul acelei decizii (vol.XIII, f.d.163-171).

3.3. *Reprezentantul persoanei juridice **„RENECO-EL” S.R.L.**, Timofeeva Irina*, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în şedinţă de judecată a declarat că a fost recunoscută de către procuror în calitate de reprezentant al „RENECO-EL” S.R.L., fără acordul său şi fără acordul administratorului, fapt cu care ea personal nu a fost de acord. Consideră că motivaţia procurorului Stela Barbă de a o recunoaşte în calitate de reprezentant al „RENECO-EL” S.R.L. a fost că ea a lucrat în calitate de contabil simplu la „RENECO-EL” S.R.L. şi nu are altă persoană. De aceea, comunică instanţei de judecată că ea nu este de acord cu faptele indicate în rechizitoriu privind învinuirea „RENECO-EL” S.R.L., a lui Braşcova Elena şi a lui Tcaci Roman, deoarece după ce a citit rechizitoriul, a înțeles că procuratura a ignorat toate scrisorile cu declarațiile și explicațiile date de ea și de contabila Brașcova Elena anexate la dosar, din care rezultă întregul adevăr

al cazului. Declară că nici fondatorii, nici directorul „RENECO-EL” S.R.L., nici contabilitatea nu au avut vreodată scopul sau intenția de a nu plăti impozite la bugetul de stat sau de a reduce valoarea impozitelor pentru a scuti societatea de obligațiile sale fiscale. Angajații contabilității s-au condus în totdeauna de prevederile legislației fiscale și au plătit impozitele și taxele la bugetul de stat la timp şi chiar în avans, conform extrasului din contul generalizat din anii 2015-2016 anexat la dosar de ei. „RENECO-EL” S.R.L. avea patrimoniu de peste 8 mln de lei şi nu avea interes cineva ca să lucreze ilegal şi să nu achite impozite. Consideră că informațiile privind neplata impozitelor menționate în rechizitoriu sunt incorecte, deoarece în perioada dată, „RENECO-EL” S.R.L. a fost verificată de către Inspectoratul Fiscal din sectorul Centru şi nu s-a constatat că „RENECO-EL” S.R.L. a avut datorii la bugetul de stat până în anul 2016, până în momentul în care Inspectoratul Fiscal principal de Stat a emis o scrisoare secretă cu o interpretare diferită a metodelor de impozitare a mizelor jucătorilor drept câștiguri şi le-a făcut control fiscal la comanda procuraturii. Știe că toate documentele și acțiunile Serviciului Fiscal de Stat legate de controlul fiscal din din 2016 au fost contestate în judecată și anume a fost contestată decizia Inspectoratului Fiscal de Stat din mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016. Această decizie a Inspectoratului Fiscal de Stat din mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 a fost contestată în instanța de judecată, împreună cu Decizia nr.*****din*****decembrie 2016 privind contestația „RENECO-EL” S.R.L. împotriva Deciziei nr. ***** din 10 noiembrie 2016 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat din mun. Chișinău prin care a fost respinsă contestaţia depusă de „RENECO-EL” S.R.L. la 28 noiembrie 2016 cu nr. *****. Astfel, în Rechizitoriu se incriminează faptul că directorul și contabilul au omis cu intenție să rețină și să plătească la buget impozitul pe venit în cuantum de 18 % reținut la sursa de plată din suma câștigurilor plătite jucătorilor de jocuri de noroc în perioada de activitate de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016 în baza deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat din mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 pe faptul încălcării legislației comise de „RENECO-EL” S.R.L., iar prin această decizie nr. ***** din 10 noiembrie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat din mun. Chișinău a decis să încaseze de la „RENECO-EL” S.R.L. la buget, sumele impozitelor și plăților calculate eronat după cum urmează: - 1.237 lei ca impozit pe profit, pentru activitatea comercială, redus pentru 2014; - 11.926.149 lei cu titlu de impozit pe venit redus de 18% la câștigurile din jocuri de noroc pentru perioadele fiscale 3 iulie 2015 până la 31 august 2016 și restul sumei reprezintă penalități cu amenzi calculate la sumele de bază care sunt greşite, care nu au legătură cu infracţiunea. Contabila „RENECO-EL” S.R.L., Brașcova Elena, în explicaţiile sale a confirmat că toate impozitele au fost plătite în conformitate cu legislația în vigoare la acel moment, iar sumele indicate în decizia Inspectoratului Fiscal de Stat din mun.

Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 sunt eronate şi bazate pe presupuneri inclusiv chiar false. Declară aceasta că în realitate inspectorii fiscali au impozitat ”*mizele*” jucătorilor ca şi ”*câştigurile*”, şi nu ”*câştigurile*”, fapt care a fost recunoscut de specialistul fiscal audiat în judecată Mircea Potîngă și atunci se întreabă de ce au scris fals în rechizitoriu că nu au fost impozitate câştigurile. De asemenea ea nu înțelege de ce poliția și procuratura nu au luat în considerare în rechizitoriu și explicațiile contabilului „RENECO-EL” S.R.L. Elena Brașcova, care a explicat toată metodica contabilizării şi impozitării câştigurilor, şi mizelor, iar faptul că inspectorii Serviciului Fiscal de Stat din mun. Chișinău au efectuat control fiscal fără prezența directorului „RENECO-EL” S.R.L. și fără a examina documentele contabile ale „RENECO-EL” S.R.L., indică faptul ca SFS din mun. Chișinău, a furnizat procuraturii informații false, care se bazează pe presupunerile inspectorilor SFS din mun. Chișinău, precizând că în perioada în care ea a activat, în contabilitatea „RENECO-EL” S.R.L. toate impozitele au fost achitate de „RENECO-EL” S.R.L. inclusiv în perioada 3 iulie 2015 până la 31 august 2016. Din acest motiv, consideră că ultimul Act de control nr.***** și nr.***** din data de 12 octombrie 2016 este ilegal, fiind întocmit la comandă, pentru că nu este deloc de acord cu datele indicate în acesta de inspectori, adică că nu au fost impozitate mizele pe care ei le-au adunat şi le-au calificat ca ”*câştiguri*”. Declară că deoarece prin decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 privind încălcarea legislaţiei de către „RENECO-EL” S.R.L., Serviciul Fiscal de Stat a interpretat în mod eronat şi greşit dispoziţiile legislației în vigoare la acea dată privind impozitarea mizelor jucătorilor ca şi câştigurile. A fost interpretat greşit art. 12 pct. 14) din Codul Fiscal, şi legislația care reglementa metodologia de impozitare și contabilizarea câștigurilor la aparatele de joc, însă care nu prevedea că mizele sunt considerate ca câştiguri. Respectiv mizele au fost impozitate ilegal ca câştiguri, iar în realitate, Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 se referă la impozitarea mizelor de joc şi nu a câştigurilor. Mizele și câștigurile sunt două noţiuni diferite, confundate de inspectorii Mircea Potîngă şi Muşimanscaia V. sau intenţionat aşa le-au calificat ei ca aceeaşi noţiune, ceea ce nu este corect, adică doar pentru a le fabrica acest dosar. Susține că în decizia SFS mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și în Decizia nr.*****din*****decembrie 2016, este indicat că impozitele nu au fost calculate şi încasate din mizele jucătorilor, dar acestea sunt două noţiuni complet diferite, adică informaţia nu a fost reflectată corect, deoarece în realitate câștigurile jucătorilor au fost impozitate de „RENECO-EL” S.R.L. cu impozit pe venit de 18%, iar în rechizitoriu, procurorul invocă informaţii cu cifre incorecte. Prin urmare, este de acord cu opinia contabilei Brașcova Elena, care a explicat în mod clar în explicaţia sa din data de 6 septembrie 2018, de la fila dosarului 234 din volumul*****dată la urmărirea penală şi ulterior în judecată, unde a comunicat că procuratura a incriminat fapta prin prisma Deciziei

Serviciului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și Decizia nr.*****din*****decembrie 2016, iar la data efectuării controlului fiscal, inspectorii fiscali au aplicat incorect și ilegal scrisoarea secretă a Serviciului Fiscal de Stat (SFS) nr.***** din *****, nepublicat în Monitorul Oficial. Impozitele invocate ca neachitate prin nouă metodă, rezultă anume din această scrisoare care nu are statut de act administrativ. Prin această scrisoare, SFS a obligat inspectorii fiscali să aplice o metodă de impozitare abuzivă a mizelor, care nu a mai fost aplicată anterior în temeiul aceleiași legislații. Prin scrisoarea SFS din *****, avea scop lichidarea și închiderea sălilor de jocuri de noroc și a cazinourilor, după cum s-a raportat în mass-media la acea vreme conform informaţiei prezentate de avocaţi la dosar. De asemenea, Inspectoratul Fiscal era obligat să anunțe administratorul la efectuarea controlului şi examinarea contestaţiilor, ceea ce nu a făcut, or, în acea perioadă poliţia deja a închis sălile cu jocuri de noroc şi nu avea nimeni acces la săli, deoarece au fost sigilate uşile. Mai relatează că prin aceste acțiuni, Serviciul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a încălcat dreptul „RENECO-EL" S.R.L. la apărare și la un proces echitabil, ceea ce confirmă faptul că Decizia nr.*****din*****decembrie 2016, emisă în legătură cu contestaţia „RENECO-EL" S.R.L. și Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016, emisă de SFS pe mun. Chișinău, sunt ilegale din cauza nerespectării procedurii de examinare a contestaţiilor şi încălcării dreptului la apărare al „RENECO-EL" S.R.L.. Mai adaugă că în cererea prealabilă din 28 noiembrie 2016 anexată la dosar, „RENECO-EL" S.R.L. la fel a solicitat ca IFS mun. Chișinău să prezinte calculele clare conform rezultatelor controlului şi să indice la concret care este suma totală a mizelor achitate de jucători și acceptate de „RENECO-EL" S.R.L. în perioada de control de la 1 iulie 2015 până la 31 august 2016, inclusiv sumele mizelor returnate jucătorilor de către întreprinderea „RENECO-EL" S.R.L. ca urmare a câștigării de către jucători; sumele mizelor nerestituite jucătorilor ca urmare a pierderii (*necâștigării*) de către jucători; sumele mizelor returnate la cererea jucătorilor ca urmare a refuzului de a juca pentru fiecare lună verificată din perioada de control, deoarece aceste date nu au fost specificate detaliat și concret nici în Actul de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, nici în decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 privind cazul de încălcare a legislației comis de „RENECO-EL" S.R.L.. Afirmă că aceste informaţii au importanţă, deoarece contabilizarea şi impozitarea este diferită, iar prin urmare, pentru a examina obiectiv cauza şi a determina corectitudinea impozitărilor invocate de inspectorii fiscali, este necesară o expertiză financiar-contabilă, ceea ce lor li s-a refuzat la urmărirea penală şi în judecată. Astfel, se întreabă retoric că să se apere dacă ei au acces la contabilitatea „RENECO-EL" S.R.L., care a fost închisă şi adusă la faliment de Inspectoratul fiscal. Mai relatează că ea nu mai lucrează în această firmă din anul 2016 şi nu are cum să aducă actele contabile ca să le demonstreze cifre corecte, iar Mircea

Potîngă în judecată nu a putut să le prezinte ca specialist aceste cifre corecte solicitate de avocaţi și de asemenea, până în prezent ea nu a văzut ca procurorul sau specialistul Mircea Potîngă să le lămurească conform legislaţiei unde ei au greşit şi cum corect trebuia dusă evidenţa contabilă şi impozitate mizele ca şi câştigurile, adică anume: 1) sumele mizelor returnate jucătorilor de către societatea „RENECO-EL" S.R.L., adică banii personali ai jucătorilor ca urmare a câștigurilor jucătorilor și 2) sumele mizelor returnate la cererea jucătorilor ca urmare a refuzului jucătorilor de a juca și toate aceste date sunt indicate în aparatul de casă cu memorie fiscală, însă care nu are în programă aşa soft sau rubrică de impozitare a mizelor ca şi câştigurile, și care este vina lor. Mai adaugă că nimeni nu a indicat norma juridică care prevede impozitarea mizelor ca şi câştigurile, dar consideră că dosarul penal l-a fabricat anume pe acest fapt, indicând că mizele sunt câştiguri şi au fost impozitate cu 18 %, fiind absurd, pentru ce atrage atenţia judecăţii că înainte de al doilea control fiscal, inspectorii fiscali nu impozitaseră niciodată aceste mize achitate pentru joc. Așadar, se întreabă care este logica impozitării cu 18 % a banilor, adică mizele care aparțin jucătorilor și unde este prevăzută aşa o normă, or nimeni nu a arătat. Explică că doar în timpul controlului fiscal repetat, inspectorii Serviciului Fiscal de Stat au făcut referire la scrisoarea secretă a Serviciului Fiscal de Stat (SFS) nr. ***** din *****, care nu a fost publicată în „*Monitorul Oficial*" și nu are statut de act administrativ sau forță juridică nici pentru „RENECO-EL" S.R.L., nici pentru alte entități economice din domeniul jocurilor de noroc. Inspectorii care faceau controlul pe nume V. Muşumanscaia şi Mircea Potîngă le-au spus că au indicaţii să impoziteze toate "*mizele*" ca şi "*cîştigurile*" fără o bază juridică, după care au spus că ei nu au nici o vină, dar au indicaţii, fiind clar că a fost un control la comandă pentru a le fabrica dosare penale. Afirmă că introducerea unei noi metode de impozitare a mizelor în baza unei scrisori secrete a SFS care nu are forță juridică pentru ei, este ilegal și de asemenea, solicită instanţei de judecată să verifice de ce din iulie 2016, Serviciul Fiscal de Stat mun. Chișinău aplică retroactiv, începând cu luna iulie 2015 un mod diferit de calculare a impozitului pe venit pe mizele jucătorilor, invocând că sunt ca şi câştiguri, subliniind că SFS mun. Chișinău a încălcat principiul neretroactivității și al respectării drepturilor jucătorilor de a câștiga. În acest mod, se întreabă unde este vina lor în această situaţie și unde scrie expres că din iulie 2015, trebuiau mizele impozitate ca şi câştigurile. Mai dorește să menționeze că inspectorii fiscali ai Serviciului Fiscal de Stat (SFS) și-au mai justificat acțiunile şi prin dispozițiile aliniatului (3^3) a articolului 90^1 din Codul fiscal privind cuantumul impozitului și ale aliniatului 14 al articolului 12 din Codul fiscal privind impozitarea mizelor drept câștiguri, făcând trimitere la interpretările din Scrisoarea Serviciului Fiscal Principal de Stat (SFS) nr. ***** din *****, care nu a fost publicată în „Monitorul Oficial", dar a fost aplicată din iulie 2015 cu efect

retroactiv. De aceea, atrage atenția instanţei asupra faptului că în baza acestei scrisori, Fiscul a modificat mecanismul de impozitare a câștigurilor care a fost aplicat în conformitate cu art. 12, alin. (14) din Secțiunea a II-a din Codul fiscal, publicat în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 în Legea Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016, potrivit căreia noțiunea de ”*câştig*” a fost modificată prin adăugarea cuvântului „*brut*” înaintea cuvântului „*venit*”, adică prin ”*câștig*” se înțelege venit brut obținut din jocuri de noroc, loterii și campanii publicitare, atât în bani, cât și nemonetare. Prin urmare, consideră că SFS mun. Chișinău a aplicat retroactiv începând cu luna iulie 2015 aceste prevederi modificate ale articolului 12, alineatul 14, secțiunea II, din Codul fiscal, publicate în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016, ce reprezintă o încălcare gravă a principiului neretroactivităţii legii, or la caz legea prevede expres când intră în vigoare şi anume la 1 iulie 2016, dar nu la 15 martie 2015. Respectiv, susține că calculele făcute de inspectorii fiscali cu aplicarea unei metode de impozitare retroactiv nu este o infracţiune. De asemenea, atrage atenția instanţei de judecată că prin modificările la articolul 12 alineatul (14) secțiunea a II din Codul fiscal, Parlamentul nu a modificat Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinelor de casă cu memorie fiscală, care prevăd contabilizarea separată a mizelor de joc și a câștigurilor, și calcularea impozitelor în domeniul jocurilor de noroc doar din câștiguri. Cu alte cuvinte, ”*câştigul*” ca concept este valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, or așa se calculează câştigul şi apoi se impozitează. Notează că inspectorii au considerat ”*mizele*” drept ”*câştiguri*” şi le-au impozitat ca ”*câştigurile*”, ce este greşit şi fără o bază legală. Afirmă că a fost un abuz total din partea inspectorilor fiscali care nu înţeleg metodologia şi mecanisnul evidenţei contabile în domeniul jocurilor de noroc, iar în consecință, modificarea alin. 14 al art. 12 secțiunea a II al Codului fiscal, publicată în „Monitorul Oficial” la 1 iulie 2016, conform Legii Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016 nu a prevăzut un mecanism care să fie implementat sau aplicat care să prevadă impozitarea mizelor de joc ca şi câştigurile. Prin urmare, SFS nu avea dreptul de a modifica metoda de impozitare a mizelor ca și câștigurile conform unei scrisori neoficiale și nepublicate care nu are nici un efect juridic asupra lor ca contribuabili, fiind inventată doar pentru a le fabrica aceste datorii şi apoi dosar penal ca să le fie închisă activitatea. Cu alte cuvinte, consideră că acest fapt este recunoscut și de Serviciul Fiscal de Stat prin Ministerul Finanțelor, deoarece prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016 publicată în Monitorul Oficial nr. 472-477/din 27 decembrie 2016, art. 947, a completat articolul 12, alineatul 14 din Codul fiscal cu următorul alineat ”*În scopul aplicării acesteste noţiuni, câștigurile din jocurile de noroc în cazinouri sau aparate de joc, repezintă diferență pozitivă documentată între suma câștigurilor și suma mizelor. În alte cazuri, câștigurile reprezintă câștigurile totale*” și consideră că procurorul nu a pătruns în esenţa

acestei noţiuni, ce prevede ea şi în ce caz se impozitează miza începând cu data de 1 ianuarie 2017. Relatează că acest mecanism de impozitare a mizelor în anumite condiţii a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2017, fapt ce a fost ignorat de procurori şi inspectorul fiscal, iar în consecință, statul, reprezentat de Parlamentul său și de Serviciul Fiscal de Stat, recunoaște că a aplicat în mod eronat și retroactiv începând cu luna iulie 2015, aceste dispoziții modificate ale alineatului 14 al articolului 12, secțiunea II din Codul fiscal, care au fost publicate în „Monitorul Oficial” la 1 iulie 2016, care nu au putut fi aplicate, deoarece nu era mecanism de aplicare a normei. La rândul său, explică că mecanismul de aplicare a intrat în vigoare prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017, ce constituie în opinia sa adevărul juridic, care ar fi fost ignorat de procurori. Rezultă în opinia ei că informaţia din actele de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016 de impozitare a mizelor ca câștiguri se bazează pe calcule eronate, la care se referă în mod ilegal inspectorii Serviciului Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău, iar Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și decizia nr.*****din*****decembrie 2016 cu privire la cererea prealabilă depusă de „RENECO-EL” S.R.L. la 28 noiembrie 2016 sunt ilegale și vicioase de drept, motiv pentru care nu pot fi puse la baza învinuirii, deoarece prevederile cu modificările la art. 12, alin. 14, Secțiunea II, din Codul fiscal care au fost publicate în „Monitorul Oficial” la 1 iulie 2016, nu au putut fi aplicate la data controlului la impozitarea mizelor, deoarece nu era mecanism de aplicare şi nici cu efect retroactiv din anul 2015. Acest fapt este de asemenea recunoscut și publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor într-un comunicat de informare, care a fost anexat la dosar de contabila Braşcova Elena. De asemenea, atrage atenția instanţei şi asupra faptului că deși Serviciul Fiscal de Stat se referă la Scrisoarea SFS nr. ***** din ***** ca act administrativ la calcularea impozitului în Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și Decizia nr.*****din*****decembrie 2016 privind cererea prealabilă depusă de „RENECO-EL” S.R.L. la 28 noiembrie 2016, constată că la 12 decembrie 2017 reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, a prezentat o referinţă la cererea de chemare în judecată depusă de „RENECO-EL” S.R.L. împotriva punctului*****a scrisorii SFS Nr. ***** din ***** examinată de judecătorul Nadejda Mazur, unde în această referinţă Serviciul Fiscal de Stat a indicat că această scrisoare este o circulară de ordin intern și nu este un act administrativ, care de asemenea a fost anexată la dosar, iar în așa caz, se întreabă de ce atunci SFS au amendat pe „RENECO-EL” S.R.L., dacă acesta nu este act administrativ. Susține că aici se dovedește că calcularea suplimentară a impozitului pe venit din mizele rambursate clienților în conformitate cu Actele de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și Decizia nr.*****din*****decembrie 2016 privind cererea prealabilă depusă de „RENECO-EL” S.R.L. la 28 noiembrie 2016 nu aveau temei legal. Astfel, rezultă

că după 3 iulie 2015, de la data efectuării controlului conform Actelor de control nr. ***** și nr. ***** din data de 12 octombrie 2016 și până în prezent, au fost și sunt în vigoare exclusiv Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind maşinele de casă şi control nr. ***** din data de 24 ianuarie 2008, de care s-au condus și se ghidează toți contabilii societăților comerciale care activează în domeniul jocurilor de noroc. De asemenea, atrage atenția instanței de judecată că modificările la Normele metodologice privind efectuarea plăților în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea caselor de marcat, aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind maşinele de casă şi control nr. ***** din 1 decembrie 2016, au fost publicate în „Monitorul Oficial" abia la data de 16 decembrie 2016 și trebuie aplicate de la data publicării acestora. Prin aceste modificări în legislaţie şi actele normative, statul, reprezentat de Ministerul Finanțelor, recunoaște că nu existau astfel de prevederi privind impozitarea mizelor de joc, iar la data controlului, conform Actelor de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, erau în vigoare doar Normele metodologice privind plățile în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, în ediția aprobată prin hotărârea Comisiei interdepartamentale privind MCC nr. ***** din 24 ianuarie 2008, cu modificările ulterioare până la data de 16 decembrie 2016, care nu prevedeau impozitarea mizelor ca şi câştigurile. În consecință, în timpul efectuării controlului fiscal, inspectorii fiscali ar fi trebuit să menționeze în mod clar și specifcat la rubrica „*restituirea mizei*": - suma mizelor făcute de jucători și primite de „RENECO-EL" S.R.L. în perioada controlului; - suma mizelor returnate de „RENECO-EL" S.R.L. ca urmare a câștigului jucătorilor; - suma mizelor care nu au fost returnate ca urmare a faptului că jucătorii au pierdut, adică nu au câștigat; - suma mizelor returnate la cererea jucătorilor ca urmare a refuzului acestora de a juca. Din Actul de control rezultă că Serviciul Fiscal de Stat a adunat suma tuturor mizelor achitate şi primite de „RENECO-EL" S.R.L. de la jucători în perioada de control și a aplicat în mod eronat sau ilegal un impozit de 18% pe acestea, în ciuda faptului că impozitul fusese deja calculat pe o parte din aceste mize în dependenţă de statutul mizei. Astfel, inspectorii fiscali au trebuit să țină cont de faptul că o parte din suma acestor mize a fost returnată de către „RENECO-EL" S.R.L. ca urmare a câștigării jucătorilor sau au fost returnate la cererea jucătorilor ca urmare a refuzului de a juca. Astfel de situații sunt reglementate de Normele metodologice privind plățile în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, aprobate prin decizia Comisiei interdepartamentale privind casele de marcat № ***** din 24 ianuarie 2008 conform exemplelor indicate în punctele. 12-15, care au fost utilizate de toți contabilii firmelor care își desfășurau activitatea în domeniul jocurilor de noroc

până la*****octombrie 2016. Cu alte cuvinte, atunci când câștigurile sunt plătite jucătorului, suma mizei este de asemenea returnată sau la cererea jucătorului, la anularea jocului, miza făcută îi este returnată, la care taxa de 18% nu mai poate fi percepută din mizã. Cu alte cuvinte, impozitarea banilor persoanei care i-a cerut înapoi este absurdă şi lipsită de temei juridic la data controlului, iar ca exemplu, dacă la magazin întorci un bun şi ceri banii înapoi, atunci nimeni nu-ţi impozitează restituirea banilor cu 18 % ca impozit pe venit, deoarece ar fi absurd, or nu există o aşa lege. Mai explică că venitul „RENECO-EL" S.R.L. a constatat din suma mizelor care nu au fost returnate jucătorilor ca urmare a pierderii lor, adică nu a câștigurilor, pentru care au achitat impozit pe venit în mărime de 12 %, iar în această situație, mizele nu mai pot fi impozitate şi cu 18 %, deoarece acești bani reprezintă veniturile întreprinderii. Cu alte cuvinte, se întreabă cum a fost posibil ca inspectorii fiscali să perceapă un impozit de 18% și din aceste mize care au fost impozitate cu 12% impozit pe venit. Consideră că încasarea impozitului de 18% de către Serviciul Fiscal de Stat asupra tuturor mizelor efectuate de jucători din banii acestora, reprezintă o aplicare eronată și ilegală a legislației fiscale privind impozitarea mizelor cu dată din urmă ca şi câştigurile în domeniul jocurilor de noroc, care contravine punctului 15 din Normele metodologice privind plățile în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, aprobate prin hotărârea Comisiei interdepartamentale pentru casele de marcat nr. ***** din 24 ianuarie 2008 și care este singura reglementare normativă, iar cu regret, specialistul Mircea Potîngă nu a dorit să nominalizeze aceste norme metodologice, deoarece ştie foarte bine că ceea ce au facut ei prin impozitarea mizelor cu dată din urmă, este greşit şi nu au o bază juridică. În consecință, opinează că în perioada de la 3 iulie 2015 până la 1 iulie 2016 și până în prezent sunt valabile și se aplică în exclusivitate Normele metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control, aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale privind casele de marcat nr. ***** din 24 ianuarie 2008, modificată prin Hotărârea Comisiei nr. ***** din 29 mai 2008, și publicate în „Monitorul Oficial" din 27 iunie 2008. La fel, de la 3 iulie 2015 până la 1 iulie 2016 și până în prezent nu există alte reglementări privind normele metodologice de evidenţă contabilă a decontărilor în numerar în domeniul jocurilor de noroc. Cuantumul impozitării rămâne aceeași în conformitate cu dispozițiile articolului 90^1, alineatul (3^3) din Codul fiscal, care nu prevede impozitarea mizelor, iar în consecință, divergențele în opiniile inspectorilor fiscali apărute și impuse după data de *****, cu privire la interpretarea noțiunii de "*câștig*" și la modalitatea de impozitare a câștigurilor şi a mizelor, inclusiv cele restituite jucătorilor conform practicii comune a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, urma a fi interpretate în favoarea contribuabililor în conformitate cu alineatul (1) al articolului 11 din Codul fiscal,

ultimul care prevede în mod clar că „*toate îndoielile apărute în aplicarea legislației fiscale se interpretează în favoarea contribuabilului*”. O astfel de interpretare eronată din partea Serviciului Fiscal de Stat mun. Chișinău a fost creată în mod artificial la indicaţia procurorului Nicu Şendrea, care a pornit ilegal 3 dosare penale în privința „RENECO-EL” S.R.L., iar nici un act normativ sau lege nu prevede în mod clar că mizele de joc sau mizele rambursate către jucători, indiferent de motiv, sunt considerate venituri și sunt impozabile ca câștiguri cu 18 %. La fel, din interpretarea Serviciului Fiscal de Stat în scrisoarea secretă a SFS nr. ***** din ***** care nu are caracter obligatoriu din punct de vedere juridic, deoarece nu a fost publicată în Monitorul Oficial, rezultă că în cazul în care un jucător nu are nici un câștig, ”*miza*” făcută de acesta este considerată ”*câștig*” și este impozitată cu 18%, dar acest lucru este absurd, iar în timpul controlului fiscal efectuat la „RENECO-EL” S.R.L., inspectorii fiscali au perceput un impozit pe venit de 18% din toate mizele indicate de aparatele de casă în rubricile corespunzătoare pentru automatele de joc de tip ”*B*”, indiferent dacă au fost sau nu returnate jucătorilor, fiind pusă la bază această interpretare eronată conform Scrisorii SFS nepublicate din *****, dar cu regret, la emiterea Scrisorii nr. ***** din *****, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a luat în considerare diferența dintre ”*câştig*” şi ”*miză*”, și nu a indicat metodologia de calcul specifică pentru impozitarea câștigurilor şi a mizelor, şi nu a ţinut cont de următoarele 3 situații ”*cum sunt impozitate mizele atunci când se joacă fără a câștiga? cum se impozitează mizele de joc atunci când se joacă cu câștiguri? și cum sunt impozitate mizele atunci când jucătorul refuză să continue jocul şi cere o rambursare proporţională a mizei?*”. Cu alte cuvinte, exemplifică că în cazul în care un jucător achită o miză, dar nu câștigă la sfârșitul jocului, sumele mizelor achitate pentru joc nu se restituie și sunt luate în contul întreprinderii la venitul entității comerciale, din care se plătește impozit pe venit de 12% și nu pot fi considerate ca venit al jucătorului, adică, această sumă nu poate să mai fie impozitate şi cu 18% impozit pe venit de la jucător, or ar rezulta că impozitul pe această sumă a fost perceput de două ori, ce este greșit și absurd, însă anume aşa a procedat specialistul Mircea Potîngă, care a impozitat toate mizele achitate de jucători în casieria „RENECO-EL” S.R.L. cu impozit pe venit de 18% şi a creat această datorie artificială la bugetul de stat, ca ulterior să fie fabricat dosarul penal pe evaziune fiscală. De aceea, declară că, în perioada în care a activat ea la „RENECO-EL” S.R.L., societatea nu avea datorii la bugetul de stat privind impozitele și taxele, iar în plus, existau avansuri și plăți anticipate pentru mai multe tipuri de impozite. De asemenea, toată evidența contabilă a fost ținută fără abateri de la legislația aplicabilă și mai informează că nimeni nu a avut nici o intenție și nici o dorință de a ascunde informații contabile precise pentru a nu plăti impozite și taxe la bugetul de stat. Mai mult, nici directorul, nici fondatorii,

precum și ea, nu au avut nici o intenție sau o dorință de a desfășura activități ilegale şi să nu achite impozite. Mai adaugă că ei sunt corecţi și atrage atenţia la faptul că la 6 ianuarie 2017 în Monitorul Oficial nr. 2-8/01.01.2017, a fost publicată noua Lege cu privire la activitatea de jocuri de noroc nr. 291 din 16 decembrie 2016, prin care a fost abrogată Legea cu privire la activitatea de jocuri de noroc nr. 285 din 18 februarie 1999, unde în noua Lege nr. 291 din 16 decembrie 2016, conform art. 3, alin. (1) prevede că organizarea și desfășurarea activităților în domeniul activității de jocuri de noroc pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazinourilor live, constituie monopol de stat, iar alin. (2), gestionarea activității în domeniul jocurilor de noroc ce constituie monopol de stat este realizată de către stat prin intermediul Loteriei Naționale a Moldovei și acesta a fost scopul organelor de drept de a închide jocurile de noroc în Republica Moldova prin fabricarea dosarelor penale, pe evaziune fiscală. De asemenea, din cauza faptului că, în conformitate cu noua Lege cu privire la activitatea jocurilor de noroc nr. 291 din 16 decembrie 2016, statul a impus monopol asupra organizării și desfășurării activităților în domeniul jocurilor de noroc pe teritoriul Republicii Moldova, „RENECO-EL” S.R.L. nu a mai avut nici o șansă de a mai activa în acest domeniu, iar statul prin adoptarea aceste noi legi privind jocurile de noroc, a interzis funcționarea acestor firme în domeniul jocurilor de noroc, lăsând un număr foarte mare de familii fără locuri de muncă și fără venituri. Prin urmare, iterează că pentru a dovedi corectitudinea calculelor mizelor efectuate şi impozitate de inspectorii fiscali, trebuie numită o expertiză financiar-contabilă, prin intermediul căreia vor fi explicate toate sumele eronate prezentate de angajații SFS în actul de control, care complet nu corespund realității, or experţii trebuie să determine care mize au fost impozitate cu 12 %, care trebuiau impozitate şi care nu trebuiau impozitate cu 18% în baza unei norme legale clare, dacă exista. Din acest motiv, ea declară că acest dosar penal este ilegal fără o expertiză economico-financiară și contabilă, pe care instanţa de judecată le-a refuzat-o, or au neapărat nevoie de o astfel de expertiză, prin care urmează să dovedească şi să le demonstreze toate sumele eronate prezentate de inspectorii fiscali în actul de control. Mai precizează că la caz, dosarul penal se bazează pe presupunerile inspectorilor fiscali din Actul de control, care nu constituie o infracțiune de evaziune fiscală. De asemenea, ea consideră că această cauză penală este ilegală fără ridicarea extraselor bancare cu toate informațiile, și anume câte impozite a plătit „RENECO-EL” S.R.L. la bugetul de stat și cu regret, li s-a refuzat în aceste cereri, iar „RENECO-EL” S.R.L. a achitat la bugetul de stat impozite şi taxe, însă nu a avut intenţia să nu achite careva impozite. Mai consideră că nu există fapta de infracțiune de evaziune fiscală pe acest dosar, mai ales că acest dosar penal are un caracter fabricat la comandă din partea poliției, procuraturii și Serviciului Fiscal, la indicațiile lui Vladimir Plahotniuc din anul 2016, care a avut drept scop închiderea afacerii cu

jocuri de noroc în Republica Moldova și monopolizarea completă a acestui domeniu, fapt declarat și confirmat în instanță de martorii audiaţi Hadjikov Serghei cu Alexei Chiașco, care au probe în acest sens. Așadar, afirmă că astfel de datorii şi încălcări nu au fost și este regretabil că procurorii au instrumentat un astfel de dosar la comandă.

La întrebările apărătorului Radu Dumneanu a subliniat că Brașcova Elena dădea darea de seamă fizic, or ea era contabil-șef, iar dările de seamă erau semnate de șefa contabila și directorul. De asemenea, la moment cunoaște că se întrebuințează semnăturile electronice, dar atunci nu ține minte dacă se foloseau (vol.XIII, f.d.239-246).

Declaraţiile reprezentantului părții civile în şedinţă de judecată.

4.1. *Reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat,* ***Anatolie Gogu***, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în şedinţă de judecată a declarat că Serviciul fiscal de stat susține cererea în sensul formulat și motivele invocate în cererea formulată aferent cauzei penale pornite în baza semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) în privința lui „RENECO-EL” S.R.L.. La entitatea „RENECO-EL” S.R.L., c/f 102600018903 în baza deciziei privind inițierea controlului fiscal cu nr. ***** din 26 septembrie 2016, controlul a fost efectuat prin metoda verificării totale privind corectitudinea calculării și plenitudinea transferării la buget a impozitelor și taxelor, pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2012 – 31 august 2016 și prin impozitul de venit activitatea de întreprinzător perioada 01 ianuarie 2012 - 01 decembrie 2015, precum și pentru perioada 01 iulie 2012 – 31 august 2016, a fost efectuat controlul pentru alte impozite și taxe la bugetul de stat. Controlul a fost efectuat cu consimțământul conducătorului „RENECO-EL” S.R.L. în prezența și cu participarea contabilului Brașcova Elena, care a fost responsabilă de activitatea economico financiară a întreprinderii „RENECO-EL” S.R.L. pentru perioada supusă controlului. Astfel, în rezultatul controlului fiscal a fost formulat și întocmit actul de control anexat la materialele cauzei și în rezultatului controlului a fost emisă decizia asupra cazului de cu nr. ***** din 10 noiembrie 2016. Potrivit deciziei menționate au fost calculate obligații fiscale în proporții considerabile la bugetul public național, adică au fost calculate obligații fiscale în sumă toată 17 671 697 lei, dintre care constituie plăți de bază la impozite în sumă de 11 927 386 lei plăți de bază. La fel, aferent principiilor fiscale au fost calculate majorări de întârziere, penalități în sumă de 5 744 311 lei prin constatarea următoarelor încălcări contrar prevederilor art. 36 alin. (1) din Codul Fiscal și entitatea „RENECO-EL” S.R.L. a majorat suma donațiilor în scopuri filantropice în perioada 2014, iar prin urmare încălcările au dus la diminuarea impozitelor pe venit cu 1237 lei, fiind încălcate art. 8 alin. (2) lit. c) și 83 alin.(4) și 87 alin.(1) din Codul Penal. La fel, entitatea „RENECO-EL” S.R.L.,

contrar*****alin. (3) din Codul Fiscal care stipulează că fiecare plătitor de câștiguri urmează să reverse la buget un impozit în mărime de 18 %, din câștigurile la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la companiile promoționale și/sau din loterii, entitatea „RENECO-EL” S.R.L. nu a reținut și nu a calculat la buget impozitul în mărime de 18 % de la jocurile de noroc pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2015, iar bugetul public național a fost diminuat cu 11 927 386 lei. Astfel, prin acțiunile sale, „RENECO-EL” S.R.L. a comis infracțiunea prevăzute la art. 244 alin (2) lit. b) din Codul Penal, solicită recunoașterea Serviciului Fiscal de Stat în calitate de parte civilă în procesul penal și susține suma indicată de 17 671 697 lei.

La întrebările apărătorului Andrei Stratu a specificat că perioada pentru diminuarea în mărime de 18 % la câștigurile de noroc este în perioada 3 iulie 2013 – 31 august 2016, dar ce ține de suma de 1236 lei, este pentru perioada anului 2014. Actul administrativ care demonstrează evaziunea fiscală este decizia cu nr. ***** din 2016, iar decizia la care se face trimitere, din câte știe este contestată, dar nu știe dacă este o soluție definitivă. El nu cunoaște dacă decizia este în vigoare, deoarece nu el participă la examinarea acesteia, iar conform art.252 din Codul fiscal, contribuabilul este în drept și este stipulat inclusiv în decizie că execută benevol este în 30 zile, după care în caz contrar, se execută silit, însă ce ține de calea extrajudiciară, este deja altă întrebare. Suma totală este 17 671 697 lei, din care plăți de bază, adică impozite constituie 11 927 386 lei și aferent încălcărilor fiscale au fost aplicate majori de întârziere și amenzi în sumă de 5 744 311 lei. Conform art. 228 din Codul Fiscal, majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală, respectiv pentru neplata în termen a impozitelor și taxelor înscrise de serviciu fiscal de stat în contul contribuabilului, iar conform art. 228 alin. (4) din Codul Fiscal, se calculează fără a fi emisă vreo decizie și respectiv conform noțiunii art. 229 alin. (13), restanța constituie suma pe care contribuabilul era obligat să o plătească, dar care nu a plătit-o în termen precum și suma majorării de întârziere, penalități, precum și amenzile, respectiv articolul menționat prevede că cuantumul de până la 100 lei nu constituie ”*restanță*”. La definiție să menționează că potrivit art. 326 din Codul Fiscal, se stipulează că amenda reprezintă o obligațiune fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală, dar nu poate să se expună în ce compartimente de câștiguri este inclusă, deoarece nu are noțiunea de ”*câștig*” în față.

La întrebările apărătorului Constantin Mihăilă a menționat că au fost impozitate câștigurile, iar în opinia Serviciului Fiscal de Stat, nu poate să spună dacă este diferență între ”*câștig*” și ”*mize*”, însă în actul de control din 12 octombrie 2016, la baza acestui act a stat art.*****alin. (3) din Codul Fiscal și ordinul Ministerului Finanțelor cu nr.*****care a fost publicat în Monitorul Oficial

din 26 iunie 2015, cu privirea la abrogarea ordinului cu nr. 43 din 26 martie 2008, publicat în Monitorul Oficial cu nr. 176 din 03 iulie 2015. Ordinul cu nr.*****este a Ministerul Finanțelor, noua metodologie s-a începutul de la 03 iulie 2015. A menționat actele care au stat la baza emiterii deciziei, dar cum trebuia să le impoziteze, le va explica specialistul, deoarece el nu cunoaște dacă au fost aplicate normele metodologice prin efectuarea decontărilor bănești în numerar în domeniu jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de caz și control aprobate prin decizia comisiei interdepartamentale din 24 ianuarie 2008 și nu cunoaște care este suma totală a mizelor achitate de jucători și încasat de „RENECO-EL" S.R.L. pentru perioada controlului de la 1 iulie 2015 până la 31 august 2016, din motiv că nu a participat la control și nici în instanța de judecată unde este contestată decizia. Nu știe care este suma mizelor întoarse jucătorilor de „RENECO-EL" S.R.L. ca rezultat a câștigurilor jucătorilor și nu cunoaște ceea ce este legat de mize, adică suma mizelor returnate ca rezultat al pierderilor jucătorilor. La fel, nu cunoaște care este suma mizelor returnate la solicitarea jucătorilor ca rezultat al refuzului de la joc pentru perioada controlată și nu cunoaște care este suma toată a mizelor impozitate. Din câte cunoaște, cu referire la articolul 12 pct.14 din titlul*****din Codul Fiscal, la mecanismul de aplicarea și impozitare a câștigurilor la data întocmirii actului de control din 12 octombrie 2016, prin decizia Curții Constituționale au fost declarate inadmisibile sesizările privind excepția neconstituționalității a cuvântului "*Grup*" din art. 12, pct. 14 în redacția legii nr. 138 din 17 iunie 2016, iar legătura între mecanicismul și decizia Curții Constituționale este același răspuns că a fost declarat inadmisibil. Mai explică că nu a fost publicată în Monitorul Oficial scrisoarea Inspectorului fiscal de Stat din ***** cu nr. 26-08/3-12-12-9267 5641, dar în circulara respectivă nu a fost făcută trimitere la decizia asupra cazul lui „RENECO-EL" S.R.L.. La întrebarea dacă era obligatorie circulara respectivă, comunică că nu a fost făcută trimitere la ea în cazul lui „RENECO-EL" S.R.L. și nu este reflectată, iar norma de impozitare este prevăzută la art.*****alin. (3) din CP și Ordinul Ministerul Finanțelor cu nr.*****din 26 iunie 2015 cu privire la abrogarea Ordinul Ministerul Finanțelor cu nr. 43 din 29 martie 2008 privind aprobarea și punerea în aplicare a indicațiilor metodologice privind reflectarea în evidența contabilă a bazei naturii din câștigurile de noroc. De asemenea, a studiat actele de control din 12 octombrie 2016, decizia cu nr. 1043 din 10 noiembrie 2014 și decizia cu nr.*****din*****decembrie 2014, însă nu ține minte când a fost aplicat în Monitorul Oficial mecanismul de aplicare a câștigurilor, dar noua metodologie a început de la 3 iulie 2015. Nu poate să explice faptul că mecanismul de impozitare a câștigurilor ce a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017, a fost aplicat în perioada controlului de la 03 iulie 2015 și nu știe dacă se aplică cu efect retroactiv. Mai comunică că nu a participat la efectuarea controlului și nu poate să spună care este

actul normativ care i-a permis Serviciului Fiscal de Stat să considere ”*miza*” ca ”*câștig*”. De asemenea, nu a participat la efectuarea controlului și îl depășește întrebarea ce ține de corectitudinea aplicării normelor metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control. Ordinul cu nr.*****din 26 iunie 2015 a Ministerului Finanțelor cu privire la abrogarea Ordinului cu nr. 43 din 29 martie 2008 cu privire la aprobarea și punere în aplicarea a indicațiilor metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc publicată la 3 iulie 2015, a fost pus în aplicarea din data de 3 iulie 2015. Ce ține de art. 12 pct. 14 din redacția legii nr. 138 din 17 iunie 2016 a fost contestat la Curtea Constituțională și a fost declarată ca inadmisibilă sesizarea. Odată cu abrogarea ordinului cu nr.*****din 26 iunie 2015 a Ministerului Finanțelor din 3 iulie 2015 au fost aplicate prevederile art.*****alin.(3^3) din Codul Fiscal. Nu cunoaște dacă putea sau nu fi aplicată de inspectorii fiscali circulara Inspectoratului Fiscal Principal de stat cu nr. ***** din 15 iulie 2017 nepublicată în Monitorul Oficial cu privire la modificările art. 12 pct. 14 din Titlul II Cod Fiscal, pentru perioada anterioară 3 iulie 2015 – 1 iulie 2016 cu efect retroactiv pentru anul 2015. Nu poate să răspundă dacă până la emiterea scrisorii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu nr. ***** din 15 iulie 2017 nepublicată în Monitorul Oficial cu privire la modificările art. 12 pct. 14 din Titlul II Cod Fiscal, era alt mecanism de impozitare a mizelor și care erau acestea.

La întrebările apărătorului Radu Dumneanu a indicat că acțiunile ilegale ale lui Roman Tcaci au fost constatate de organul de urmărire penală, iar prin acțiunea civilă, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat să se încaseze de la „RENECO-EL” S.R.L. și alte persoane în mod solidar suma solicitată, însă el nu cunoaște dacă din lista acelor alte persoane, se află și Roman Tcaci, precum și nu poate să răspundă la întrebarea privind faptul dacă transmiterea instrumentelor necesare pentru semnarea electronică, putea prin sine să cauzeze careva prejudicii.

La întrebările inculpatei Elena Braşcova a declarat că ea nu a făcut cunoștință cu recipisele informaționale care sunt anexate la materialele cauzei, iar la întrebarea privitoare la banii restituiți pentru un bun sau un serviciu, poate să răspundă inspectorul care a efectuat controlul, însă întrebarea dacă banii personali restituiți pot fi impozitați, nu are legătură cu prezenta cauză.

La întrebarea instanţei a susținut încasarea în mod solidar de la persoanele care urmează a fi atrase la răspundere, adică „RENECO-EL” S.R.L., Tcaci Roman și Brașcova Elena a sumei indicate în acțiunea civilă (vol.X, f.d.119-122).

<u>În susținerea acuzării, în ședință de judecată au mai fost audiate următoarele persoane:</u>

5.1. *Specialistul* ***Mircea Potîngă***, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură

penală, în şedinţă de judecată, *la întrebarea procurorului* a declarat că de către el, Mircea Potîngă și Victoria Mușumanscaia, la data de 12 octombrie 2016, a fost întocmit actul de control pe marginea controlului total efectuat privind corectitudinea calculării și achitării a impozitelor și taxelor pentru perioada de la 1 ianuarie 2012 până la 31 august 2016 de către „RENECO-EL" S.R.L.. În cadrul controlului au fost stabilite încălcări privind nereținerea impozitelor pe venit la sursa de plată în mărime de 18 % din câștigurile de la jocurile de noroc, iar în cadrul controlului s-a stabilit că din luna iulie 2015 până în luna august 2016, au fost diminuate impozitele reținute din câștigurile de la jocurile de noroc în suma de 11 926 149 de lei. Prin aceasta au fost încălcate prevederile art.*****alin.(3) pct.3) din Codul fiscal, iar încălcarea dată a fost stabilită din 3 iulie 2015, fiind abrogată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015 "*Instrucţiunea nr. 43 din 29 martie 2008*" și anume Indicațiile metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc. Susține că din 3 iulie 2015 achitarea impozitului de 18 % urma să fie calculat de la suma totală a câștigurilor fără a ține cont de mize, iar aceasta este unica încălcare mai mare stabilită, precizând că în cadrul controlului s-a ținut cont de prevederile art.12 pct.4) din Codul fiscal, care stipulează noțiunea de "*câștig*" drept veniturile obținute de la jocurile de noroc, loterii și de campaniile promoționale, atât în formă monetară, cât și nemonetară, de Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 6 august 2013 care prevede noțiunea de venituri din sistemul național de contabilitate și care dă noțiunea la venituri, de prevederile art.*****alin. (3) pct. 3) din Codul fiscal și încălcarea art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul Fiscal, art. 92 alin. (2) și art. 87 alin. (3) din Codul fiscal.

La întrebările reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat Gogu Anatolie, a răspuns că potrivit art. 228 alin. (2) și (3) din Codul Fiscal, a fost calculată o penalitate pentru neachitarea impozitelor pe venit diminuat în mărime de 18 % de la câștigurile de la jocurile de noroc pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, în sumă de*****159 095 lei. Totodată, a fost aplicată amenda,pentru încălcarea legislației fiscale conform art. 261 alin. (4) din Codul fiscal, în sumă de 3 577 845 lei, și 7000 lei amendă – pentru întocmirea neconformă a dărilor de seamă, conform prevederilor art. 260 alin. (3) din Codul fiscal, iar suma totală a impozitului, penalitatea și amenda calculată, este de 17 663 088 lei.

La întrebările apărătorului Constantin Mihailă a indicat că a început calculul din 3 iulie 2015, adică data la care a fost publicat în Monitorul Oficial "*Ordinul cu privire la abrogarea şi punerea în aplicare a indicaţiilor metodice privind reflectarea în evidenţa contabilă a veniturilor şi cîştigurilor obţinute de la jocurile de noroc*", iar calculul urma a fi efectuat fără a lua în calcul miza, adică din suma totală a veniturilor. Afirmă că din 3 iulie 2015 urmau a fi impozitate inclusiv și "*mizele*" ca și "*câștigurile*" în cazul jocurilor de noroc. Codul fiscal

prevede că câștigurile, sunt veniturile obținute, inclusiv de la jocurile de noroc, dar nu a avut posibilitate la moment să menționeze unde este stipulat că ”*miza*” constituie ”*venit*”, că miza este câștig sau că miza se impozitează ca și venit. Susține că în art.12 pct. 4) din Codul fiscal, nu se conține prevedere privind impozitarea mizelor, iar prin expresia „*nouă metodă*” se referă că se impozitează toată suma, fără a ține cont de ”*miză*”. Prin noua metodă s-a avut în vedere că se impozitează toată suma de la câștigul din jocurile de noroc, dar nu poate să răspundă la întrebarea cu privire la aplicarea retroactivă a art. 12 pct. 14) din Codul fiscal începând cu data de 3 iulie 2015, căci nu are acum Codul fiscal în vigoare la acel moment. Mai explică că contabilul-șef al întreprinderii „RENECO-EL” S.R.L. s-a condus de Instrucțiunea care a fost abrogată și a calculat impozitul în mărime de 18 % fără a lua în calcul de la venituri și mizele depuse. La moment nu poate să răspundă dacă a aplicat normele metodice privind efectuarea decontării bănești în numerar din domeniul jocului de noroc cu utilizarea mașinelor de casă și control, aprobată în Decizia Comisiei Interdepartamentale pentru mașini de casă și control nr. *****, iar la momentul audierii, nu are suma totală a mizelor achitate de jucători și nu are la moment informația cu privire la suma mizelor returnare jucătorilor „RENECO-EL” S.R.L. ca rezultat a câștigurilor, deoarece cifrele nu le are în față. De asemenea, nu are informația cu privire la suma mizelor nereturnate ca rezultat a pierderilor și nu are informația cu privire la suma mizelor returnate la solicitarea jucătorilor ca rezultat a refuzului de la joc. Nu are informația cu privire la suma mizelor impozitate cu 18 %, iar mecanismul de impozitare nu este prevăzut în art. 12 pct. 4) din Codul Fiscal și nu cunoaște dacă a fost publicată în Monitorul Oficial ”*scrisoarea IFPS nr.***** *din 15 iulie 2017*”, dar în decizia ***** nu figurează scrisoarea IFPS nr.***** din 15 iulie 2017. Explică că decizia sa cu nr.*****din*****decembrie 2016 pe marginea contestației a fost emisă de o altă secție specială, însă nu poate să răspundă de ce în Decizia cu nr.140 se face trimitere la Scrisoarea IFPS nr.***** din 15 iulie 2017. La fel, susține că art. 12 pct. 4) și art.*****alin. (3) pct. 3) din Codul Fiscal se referă la impozitarea mizelor pe venit restituit clienților, astfel că putea fi aplicat art. 12 pct. 4) din Codul Fiscal la data efectuării controlului, în cazul în care acest articol nu prevede mecanismul de impozitarea mizelor și din venituri făcea parte suma totală a câștigului fără a fi luată în calcul miza, pe când contabilul „RENECO-EL” S.R.L. a făcut diferența între ”*miză*” și ”*venit*”. A mai continuat să explice că la data efectuării controlului fiscal la „RENECO-EL” S.R.L., au fost calificate mizele ca venituri și impozitate conform Codului Fiscal, adică mizele achitate de jucători se trec ca venituri a entității „RENECO-EL” S.R.L. și se impozitează cu 12 %, conform Codului Fiscal, conform art. 12 pct. 4) și art.*****alin. (3) pct. 3) din Codul Fiscal, dacă este câștigul întreprinderii, impozitarea fiind de 0 % din venituri, pe când pe venitul îndreptat a persoanei fizice se aplică de 18%. „RENECO-EL” S.R.L. era

obligat să impoziteze numai 18 % din sumele îndreptate a persoanei fizice, iar dacă se câștiga jocul, atunci de la persona fizică se impozita cu 18% și se face reținerea, pe când diferența se achită persoanei. Referitor la persoana juridică, impozitul este de 12 % la sfârșitul anului în dependență dacă a obținut venituri sau pierderi, adică nu se reține din start. Suma impozitului de venit pentru „RENECO-EL" S.R.L. în perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, conform constatărilor de la pagina 7 alin. (11) a actului de control din 12 octombrie 2017 este de 11 milioane 926 mii 796 149 lei. Conform actului de control se face referire că s-a calculat în cadrul controlului și este specificat pe tot anul de control, iar perioada controlului este din 1 ianuarie 2012 până la 31 august 2016 și ce este legat de impozitul de venit la sursa de plată este din luna a 9-a a anului 2012 până în luna a 8-a din 2016. Explică că el are cifra anuală pentru fiecare perioadă, adică din luna a 9-a până în luna a 12-a din anul 2012 este de 176 190, iar pentru anul 2013 constituie 597 366, pentru anul 2014 constituie 683720, pentru tot anul 2015, nu este divizat pe perioade și este de 798 813, după care în perioada din luna 1-a până în luna a 8-a din anul 2016 este de 375 979 de lei. Luând în considerație că la 3 iulie 2015 a fost abrogat Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, sumele îndreptate persoanelor fizice urmau a fi impozitate cu 18%, iar sumele îndreptate spre plată la persoanele fizice sunt toate sumele îndreptate spre achitare și în sumele acestea intră "*câștigurile*", cât și "*mizele*". Notează că ele au fost calificate ca venituri, iar cu 18% au fost impozitate câștigurile, adică mizele au fost calificate ca "*venituri*" și impozitate cu 18%, însă noțiunea de "*miză*" și noțiunea de "*câștig*" în sens juridic sunt diferite, dacă se referă la noțiune. Adaugă că potrivit Instrucțiunii care s-a abrogat, adică Ordinului Ministerului Finanțelor cu nr.*****din 26 iunie 2015, prevedea că calculul reținerii de venit la sursa de plată se aplică în cazul câștigului, adică de la "*câștig*" se scădea "*miza*", apoi se impozita. Prin ordinul dat a fost abrogată Instrucțiunea cu privire la aprobarea și punerea în aprobare a indicațiilor metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și a câștigurilor obținute de la jocurile de noroc, adică urma să se rețină 18% din toată suma îndreptată spre achitare. Ordinul Ministerului Finanțelor cu nr.*****din 26 iunie 2015 a fost abrogat la 3 iulie 2015, care a fost publicat în Monitorul Oficial, iar din perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, nu s-a aplicat Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, ci s-a aplicat Codul Fiscal. La fel, susține că în Codul fiscal nu este prevăzută norma care prevede impozitarea mizelor cu 18%, iar prin metoda nouă de determinare a venitului impozabil, obținut în câștigurile de la jocurile de noroc se impozitau toate sumele îndreptate spre persoanele fizice, adică conform art. 12 pct. 4) din Codul fiscal, urmau a fi impozitate toate sumele îndreptate spre achitare a persoanei fizice. A precizat că deoarece s-a abrogat instrucțiunea, toate veniturile urmau a fi impozitate și mai confirmă că urma să fie elaborată o instrucțiune nouă, dar din car

motiv nu a fost elaborată, nu știe. La fel, nu poate să răspundă sau să exprime ceea ce ține de Ordinul nr.*****din 26 iunie 2015, deoarece nu este pregătit pentru a răspunde la această întrebare, din motiv că nu are în față acest Ordin cu nr.*****din 26 iunie 2015, însă a explicat ulterior că acest Ordin nr.*****din 26 iunie 2015 prevede numai abrogarea Ordinului Ministerului Finanțelor din 29 martie 2008 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a indicaților metodice privind reflectarea în evidență contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc. El crede că abrogarea unui ordin trebuia să precaute careva instrucțiuni separate, dar atât timp cât nu au fost precăutate, conform Codului fiscal, veniturile îndreptate spre achitare se impozitează cu 18% din 100%, însă ca remarcă poate să adauge că mai multe întreprinderi care au avut acest gen de activitate, în majoritate nu activau. La fel, este prevăzut în Codul fiscal impozitarea veniturilor, a câștigurilor, mai exact în art. 93 din Cod fiscal, iar Ordinul cu nr. 43 a fost abrogat de Ministerul de Finanțe și după ce a fost abrogat, articolul dat nu a fost schimbat. Concretizează că Ministerul Finanțelor mai aproba ordine și alte instrucțiuni care sunt recomandate agentului economic pentru reflectarea unor situații economice, dar evident în cazul jocului de noroc, activitatea era prevăzută în Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008, care reglementa care este venitul și cum se apreciază, adică prin Ordinul cu nr.*****a fost abrogat Ordinul nr. 43, care prevedea metoda de evidență contabilă, ca ulterior după data abrogării instrucțiunii, toată suma câștigului se considera venit și se impozita conform art.*****alin. (3) din Codul fiscal. În afara de articolul*****din Codul fiscal, nu cunoaște alte texte de lege care să reglementeze impozitarea mizelor și nu a aplicat decizia Comisiei Interdeparlamentare pentru mașinele de casă și control din 24 ianuarie 2008, deoarece aceasta nu este o decizie, dar o normă metodologică de a lucra cu aparatul de casă, anume metoda de utilizare a aparatului de joacă, însă afirmă că aceasta este părerea sa din care motiv nu s-a aplicat această decizie. Mai relatează că contabilul la întreprindere era obligat să utilizeze această decizie, dar nu numai instrucțiunea de norme metodologice și Codul Fiscal. De asemenea, nu recunoaște că s-a contrazis că Decizia Comisiei Interdeparlamentare din 29 mai 2008 nu se aplică, deoarece contabilii erau obligați să aplice această decizie, iar Instrucțiunea prevede normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în domeniul jocului de noroc și nu cunoaște dacă putea fi aplicată această scrisoare cu efect retroactiv de la data comiterii și dacă nu a fost publicată în Monitorul Oficial. La fel, nu cunoaște dacă există un mecanism clar dacă în Monitorul Oficial din 27 decembrie 2016 nu există modificarea din 17 iunie 2016 și nu cunoaște asemenea scrisoare cu nr. 26-08/3-12-12-9266/5641 din ***** ca bază normativă la impozitarea mizelor și separarea câștigurilor pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016 conform actului de control din 12 octombrie 2016. Totodată, susține că nu este așa decizie cu nr. 1400 și nici nu cunoaște așa

scrisoare IFPS 26-08/3-12-12-9266/5641 din *****, precum la fel nici nu cunoaște conținutul scrisorii IFPS 26-08/3-12-12-9266/5641 din *****, deoarece mizele se impozitau conform Codului Fiscal, adică art. 90^1 alin (1) din Codul fiscal. A mai reiterat că mizele și impozitarea cu câștig pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 augut 2016, se impozitau conform Codului fiscal, adică a art. 90^1 alin. (1) din Codul fiscal, însă conform art. 90^1 alin. (1) din Codul fiscal, urmau a fi impozitate și mizele în cadrul jocului cu refuzul jucătorului de a prelungi jocul, solicitând restituirea mizei pentru perioada controlată de el, de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016.

La întrebările apărătorului Radu Dumneanu a specificat că potrivit Ordinului Ministerului nr.*****din 26 iunie 2015, a fost abrogat ordinul Ministerul Finanțelor cu nr. 43 din 29 martie 2008 cu privire la abrogarea și punerea în aplicarea a indicațiilor privind reflectarea în evidență contabilă a veniturilor și câștigurilor de noroc, dar până la intrarea acestui ordin în Monitorul Fiscal, era altă modalitate de calcul al impozitelor la sursa de plată reținută la jocul de noroc și dispoziția art. 90^1 alin. (3) a fost aplicată în practică la efectuarea controlului atât până la abrogarea ordinului, cât și după abrogarea ordinului (vol.X, f.d.176-179).

5.2. **În cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate următoarele mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală şi anume:**

- *Denunț din 27 ianuarie 2017*, cu nr. *****adresat de către șeful Inspectoratului Fiscal de Stat Serghei Pușcuța, prin care se invocă nedeclararea impozitelor și taxelor de către „RENECO-EL” S.R.L. în valoare totală de 11 927 386 de lei, în perioada de timp de la 1 ianuarie 2012 până la 21 august 2016 (vol.V, f.d.45-48, vol.I, f.d.58-60);

- *Procesul verbal privind consemnarea celor constatate din 3 martie 2017* cu referire la sesizarea depusă de șeful Inspectoratului Fiscal de Stat Serghei Pușcuța (vol.V, f.d.51-52, vol.I, f.d.63-64);

- *Informație despre înregistrarea contribuabilului, acutalizată la 6 iulie 2016,* cu referire la persoana „RENECO-EL” S.R.L. (vol.V, f.d.56-63, 72-85, vol.I, f.d.68-75, 84-97);

- *Dare de seamă pe taxele locale prezentată la 21 aprilie 2016*, în perioada fiscală a anului 2016 în privința persoanei juridice „RENECO-EL” S.R.L. (vol.I, f.d.123-127, vol.V, f.d.110-114);

- *Raport prezentat la 20 aprilie 2016*, în perioada fiscală a anului 2016 cu privire la primele de asigurare obligatorie de asistență medicală (vol.I, f.d.129, vol.V, f.d.116);

- *Raport prezentat la 20 aprilie 2016*, în perioada fiscală a anului 2016 cu privire la suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta (vol.I, f.d.131-132, vol.V, f.d.118-119);

- *Autorizații sanitare de funcționare* eliberate la 14 septembrie 2015, la 26 septembrie 2014, la 16 decembrie 2013, la 26 august 2014, la 26 septembrie 2014, la 5 septembrie 2014, la 30 ianuarie 2015, la pentru prestarea serviciilor cu aparatele de joc în săli amenajate cu aparate electronice de joc și copiile *autorizațiile pentru amplasarea și funcționarea* unităților de prestări servicii sociale eliberate lui „RENECO-EL" S.R.L. (vol.I; f.d.133-149, vol.V, f.d.120-137);

- *Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016* asupra cazului de încălcare a legislației de către SRL „RENECO-EL" S.R.L., c.f. *****pentru perioada de la 1 ianuarie 2012 până la 31 august 2016, în baza actului de control nr.*****, prelungit pe blancheta nr. nr.***** din 12 octombrie 2016, prin care s-a decis încasarea la buget a sumelor și plăților calculate în mărime de 1237 de lei pentru anul 2014 și în cuantum de 11 926 149 de lei pentru perioada fiscală de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, cu titlu de majorare de întârziere pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016 în cuantum de*****159 095 de lei și cu titlu de amendă pentru încălcarea legislației fiscale în mărime de 371 de lei (1237x30%), de 3 577 845 de lei (11 926 149x30%) și 7000 de lei pentru întocmirea neconformă a dărilor de seamă pentru perioada fiscală 2014 (vol.I, f.d.237-239, vol.V, f.d.224-226, vol.IV, f.d.124-135, vol.VIII, f.d.107-119);

- *Actul de control nr.*****, prelungit pe blancheta nr. nr.***** din 12 octombrie 2016*, prin care au fost expuse rezultatele controlului efectuat în privința „RENECO-EL" S.R.L. exprimate prin faptul că entitatea nu a reținut și nu a achitat impozit pe venit reținut la sursa de plată în mărime de 18% din suma câștigurilor de la jocurile de noroc în valoare totală de 11 927 386 lei, pentru perioada anului 2014 și perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, contrar prevederilor art.*****alin.(3^3) din Codul fiscal care stipulează că fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii.

Astfel, entitatea a reținut și achitat la buget impozitul în mărime de 18 % din diferența între sumei câștigurilor și a sumei mizelor depuse, iar ca rezultat, pentru perioada L/07/2015-L/08/2016 a fost diminuat impozitul pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc în sumă totală de 11 926 149 lei, inclusiv pentru subdiviziuni: mun. Chișinău - 8447405 lei, mun. Bălți - 1131033 lei, or. Briceni - 241219 lei, or. Cahul - 21242 lei, or. Cantemir - 519216 lei, or. Ciadîr-Lunga - 70721 lei, or. Comrat - 13667 lei, or. Florești - 562251 lei, or. Rîșcani - 788026 lei, or. Sîngerei - 131369 lei.

Totodată, s-a concluzionat neachitarea în termenii stabiliți a impozitului pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc și întocmirea neconformă a dărilor de seamă privind suma venitului achitat și impozitului pe venit reținut din

plățile achitate (*Forma IRV*) pentru perioadele fiscale L/07/2015 – L/08/2016 (vol.I, f.d. 240-249, vol.IV, f.d.137-147, vol.V, f.d.227-238, vol.VIII, f.d.120-129);

- *Demers nr. 01/1206 din 19 iulie 2016,* adresat de către Camera de Licențiere Procuraturii mun. Chișinău, prin care informează despre cererea depusă de către „RENECO-EL" S.R.L. privind prelungirea licenței (vol.V, f.d.173-174);

- *Răspuns nr. ***** din 9 ianuarie 2017*, prin care Inspectoratul Fiscal de Stat informează organul de urmărire penală despre adoptarea deciziei în rezultatul controlului efectuat în privința „RENECO-EL" S.R.L. conform ordonanței din 19 iulie 2016, conform căruia s-a decis calcularea și încasarea la buget a obligațiile fiscale formate din: a) impozite și plăți în sumă de 11 927 386 de lei; b) majorări de întârziere în sumă totală de*****159 095 lei și c) amenzi în sumă totală de 3 585 216 lei (vol.V, f.d.223);

- *Anexa nr.*****la actul de control* din analiza activității economico-financiare a întreprinderii pentru anii 2012-2015 (vol.II. f.d.1-2);

- *Informare din 3 ianuarie 2017* privind calcularea obligațiilor fiscale a companiei „RENECO-EL" S.R.L. până la 14 decembrie 2016 (vol.II, f.d.3-4);

- *Ordin nr. *****din 21 iulie 2016* privind instituirea postului fiscal mobil la toate subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.7);

- *Ordin nr. ***** din*****iulie 2016* privind desemnarea funcționarului fiscal responsabil de activitatea postului fiscal mobil în subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.8-9);

- *Ordin nr.*****din 26 august 2016* privind prelungirea activității postului fiscal mobil la toate subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.10);

- *Ordin nr.***** din 1 septembrie 2016* privind desemnarea funcționarului fiscal responsabil de activitatea postului fiscal mobil în subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.11-12);

- *Ordin nr. *****din 30 septembrie 2016* privind prelungirea activității postului fiscal mobil la toate subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.13);

- *Ordin nr. ***** din 30 septembrie 2016* privind desemnarea funcționarului fiscal responsabil de activitatea postului fiscal mobil în subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.14-15);

- *Ordin nr. *****din 31 octombrie 2016* privind prelungirea activității postului fiscal mobil la toate subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.16);

- *Ordin nr. *****din 31 octombrie 2016* privind desemnarea funcționarului fiscal responsabil de activitatea postului fiscal mobil în subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.17-18);

- *Ordin nr. ***** din 30 noiembrie 2016* privind prelungirea activității postului fiscal mobil la toate subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L. (vol.II, f.d.19);

- *Ordin nr. ***** din 30 noiembrie 2016* privind desemnarea funcționarului fiscal responsabil de activitatea postului fiscal mobil în subdiviziunile „RENECO-EL” S.R.L. (vol.II, f.d.20-21);

- *Extras informativ* privind activitatea și înregistrarea societății comerciale „RENECO-EL” S.R.L. (vol.II, f.d.23-29, vol.VI, f.d.17-23);

- *Decizie nr.*****din*****decembrie 2016* emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, prin care a fost respinsă contestația depusă de „RENECO-EL” S.R.L. ca neîntemeiată (vol.II, f.d.30-31, vol.VI, f.d.24-25);

- *Cerere prealabilă din 28 noiembrie 2016* adresată de reprezentantul „RENECO-EL” S.R.L. Irina Timofeeva către Inspectoratul Fiscal de Stat (vol.II, f.d.32-43);

- *Tabel cu calculul pe subdiviziuni a majorării de întârziere* (*penalitatea*) pentru neachitarea în termen a IV la sursa de plată a „RENECO-EL” S.R.L. în perioada de la 1 iulie 2015 până la 10 noiembrie 2016 (vol.II, f.d.44-53);

- *Sesizare din 12 ianuarie 2017* depusă de Șeful Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău în privința „RENECO-EL” S.R.L. (vol.VI, f.d.16);

- *Extras din contul curent generalizat pentru perioada de la 1 ianuarie 2016 până la 24 decembrie 2016* în privința contribuabilului „RENECO-EL” S.R.L., fiind înregistrate total pe obligații (*plata de bază, majorare de întârziere, amendă*) suma de 11,13 lei la 31 decembrie 2015 și în cuantum de 17 935 913,97 de lei la 24 decembrie 2016 (vol.III, f.d.20-26, vol.VII, f.d.1-7);

- *Copia actului nr. *****din 26 iulie 2016* emis de Direcția Control Fiscal nr. 3, cu referire la controlul fiscal efectuat în perioada de la 25 iulie 2016 până la 27 iulie 2016 în temeiul Ordinului nr. *****cu privire la instituirea postului fiscal din 21 iulie 2016, a Ordinului nr. ***** din*****iulie 2016 privind desemnarea funcționarului fiscal responabil de monitorizarea postului fiscal și a Deciziei privind inițierea controlului fiscal nr. 15241 din*****iulie 2016 la persoana juridică „RENECO-EL” S.R.L..

În rezultatul controlului a fost efectuată inventarierea blanchetelor de strictă evidență conform tabelelor anexe și s-a constatat că la momentul instituirii postului fiscal, contribuabilul dispune *de facto* de mijloace fixe în valoare de 9 365 959,47 de lei, iar conform fișei contului personal generalizat al contribuabilului, la data instituirii postului fiscal, „RENECO-EL” S.R.L. nu a înregistrat restanță față de bugetul public național (vol.III, f.d.27-32, vol.VII, f.d.8-13);

- *Copia încheierii din 14 martie 2018* emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru în dosarul nr. 3-1985/2016 (*acțiunea înaintată de „RENECO-EL” S.R.L. împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor privind anularea scrisorii nr. ***** din *****), prin care a fost încetat procesul civil la demersul Serviciul Fiscal de Stat.

Potrivit argumentelor din încheiere (*para. 6 și 22*), instanța a stabilit că Serviciul Fiscal de Stat a invocat că scrisoarea contestată reprezintă o circulară internă a serviciului, care nu se referă la societatea reclamantă și nu reprezintă un act administrativ care produce efecte juridice, nu a fost aprobată printr-un ordin, dispoziție, decizie a IFPS, teze reținute ca întemeiate de instanța de judecată la adoptarea încheierii (vol.III, f.d.33-37, vol.VII, f.d.14-18);

- *Copia Ordinului-Dispoziție nr.*****din*****decembrie 2016* privind întreruperea contractului de muncă cu Brașcova Elena, angajată în calitate de contabil-șef în cadrul „RENECO-EL" S.R.L. (vol.III, f.d.38);

- *Concluzia din 25 martie 2016* emisă de auditorul privat Nadejda Jecova din cadrul Centrului de consultanță în business "BCI-AUDIT" S.R.L., prin care s-a statuat că la 31 decembrie 2015, profitul a constituit 906 024 de lei, iar capitalul privat a constituit 10 609 154 de lei (vol.III, f.d.39-40);

- *Copia încheierii din 16 februarie 2018* emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru în dosarul nr. 3-10/2017, prin care a fost suspendată Decizia IFS nr. ***** din 10 noiembrie 2016 până la soluționarea definitivă a cauzei intentată în instanța de judecată în procedură de contencios administrativ la cererea depusă de „RENECO-EL" S.R.L. împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actelor administrative (vol.III, f.d.41-45);

- *Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008* emis de Ministerul Finanțelor (*abrogat la 3 iulie 2015 prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015*), prin care au fost aprobate Indicațiile metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc.

Conform pct. 9 din Indicațiile metodice, se precizează că "*Valoarea impozabilă a câștigurilor de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (jucătorilor) reprezintă câștigul obținut ca diferență pozitivă dintre suma schimbului echivalentelor mijloacelor bănești câștigate și suma mizei depuse. Nu se consideră câștig de la jocurile de noroc diferența negativă dintre suma mizei depuse și schimbului echivalentului mijloacelor bănești câștigate*" (vol.III, f.d.48-49);

- *Ordinul nr.*****din 26 iunie 2015* prin care a fost abrogat Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Indicațiilor privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc (vol.III, f.d.59);

- *Comunicat publicat la 18 ianuarie 2017* pe pagina Ministerului Finanțelor privind regimul de impozitare a câștigurilor din jocurile de noroc, prin care se informează publicul despre faptul că până la 4 iulie 2017 se vor impozita câștigurile obținute conform prevederilor Codului fiscal în redacția legii nr. 281 din 16 decembrie 2016, în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc,

cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii, și/sau din pariuri sportive.

Suplimentar, se informează că prin noțiunea de ”*câștiguri*”, de la 1 ianuarie 2017, se definesc veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemijlocit scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele joc reprezintă valoarea diferenței dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar, iar în celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată (*art. 12 pct. 14) Cod fiscal*) (vol.III, f.d.55);

- *Extras din scrisoarea nr.*******din* *****, emisă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, prin care s-a menționat referitor la completările operate la art. 12 pct. 14) din Codul fiscal că acestea au scop de concretizare, astfel încât în scopul aplicării impozitului pe venit, câștigul obținut de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale, se va considera suma totală îndreptată spre plată jucătorului fără a ține cont de mizele depuse de jucător pentru obținerea acestui câștig (vol.III, f.d.58);

- *Procesul verbal de ridicare din 26 decembrie 2018*, prin care au fost ridicate de la DDF Centru, DGAF mun. Chișinău: a) Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016, pe*****file; b) Originalul calculelor majorării de întârziere pentru neachitarea în termen pe 10 file; c) Decizia privind inițierea controlului fiscal nr. ***** din 26 septembrie 2016, pe 1 filă; d) Actul de control în original nr.***** din 12 octombrie 2016, pe 5 file; e) Actul de control în original nr.*****, pe 5 file (vol.III, f.d.61-62, vol.VII, f.d.43-44);

- *Procesul verbal de ridicare din 19 iulie 2018*, prin care au fost ridicate în total pe 24 de file: a) Situația financiară în privința „RENECO-EL” S.R.L. pentru anul 2015 pe 9 file; b) Situația financiară în privința „RENECO-EL” S.R.L. pentru anul 2016, pe 15 file (vol.III, f.d.66-91, vol.VII, f.d.48-73);

- *Procesele verbale de ridicare din 27 iulie 2018 și din 30 iulie 2018*, prin care au fost ridicate declarațiile prezentate de „RENECO-EL” S.R.L.: TVA 12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2015 pe*****file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2015 pe*****file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/10/2014 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/05/2015 pe*****file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/04/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/07/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/05/2015 pe*****file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/04/2015 pe 3 file; TVA12

declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/03/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2015 pe*****file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/02/2015, pe 3 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2014, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2015, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2015, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2015, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2014, pe 4 file; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/02/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/03/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/12/2014, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/12/2014, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/01/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/04/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/04/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/05/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/07/2015 pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/08/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/09/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/10/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/02/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/03/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/04/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/05/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/11/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/12/2015, pe

1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat, și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/01-11/2016, pe 17 file; Fiscservinform/Acord nr.31808-A din 11 august 2014 pe 4 file; Fiscservinform/ Lista utilizatorilor autorizați pe portarul web pe 1 filă; Fiscservinform/Contract nr.31808-CE din 11 august 2014 pe 4 file; Fiscservinform/Cerere pentru certificare a cheii publice-persoane juridice pe*****file; Fiscservinform/Ordin nr.*****din 11 august 2014, pe 1 filă; Fiscservinform/Acord adițional nr.***** pe*****file; Fiscservinform/Cerere nr.***** din 3 august 2016 pe 1 filă; Fiscservinform/Cerere nr.25852 din 3 august 2016 pe 1 filă; Fiscservinform/Cerere de revocare a certificatului cheii publice pe 1 filă; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/01-06/2015, pe 52 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08-12/2014, pe 39 file; TL13 darea de seamă pe taxele locale pentru perioada fiscală T/4/2014, pe 6 file; TL13 darea de seamă pe taxele locale pentru perioada fiscală T/1-4/2015, pe 33 file; TL13 darea de seamă pe taxele locale pentru perioada fiscală T/1-3/2016, pe 12 file; TFD13 darea de seamă privind taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, pentru perioada fiscală A/2015, pe 1 filă; INR14 Notă de informare privind impozitul reținut din alte surse de venit decât salariul achitate persoanelor nerezidente, pentru perioada fiscală A/2014, pe 1 filă; IALS14 Notă informativă privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți, pentru perioada fiscală A/2014, pe 5 file; IALS14 Notă informativă privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți, pentru perioada fiscală A/2015, pe 4 file; BIJ13 Calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru perioada fiscală A/2015, pe 5 file; BIJ13 Calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru perioada fiscală A/2016, pe 4 file; MED08 Raport privind calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada fiscală T/4/2014, pe 1 filă; MED08 Raport privind calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada fiscală T/l-4/2015, pe 4 file; MED08 Raport privind calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada fiscală T/l-3/2016, pe 3 file; Scrisoarea nr. ***** din 06.12.2018, pe 2 file; Scrisoarea nr.***** din 13.09.2018, pe 2 file; Scrisoarea nr. ***** din 13.11.2018, pe 1 filă; Scrisoarea nr. ***** din 10.10.2018, pe 2 file (vol.III, f.d.94-250, vol.IV, f.d.1-123, vol.VII, f.d.76-250, vol.VIII, f.d.1-106);

- *Scrisoare nr. *****din 6 decembrie 2018*, prin Serviciul Fiscal de Stat informează Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, la solicitarea prealabilă a ultimei, despre controalele efectuate la 23 de

agenți economici, care în perioada de la 3 iulie 2015 până la data emiterii scrisorii practicau activități în domeniul jocurilor de noroc (vol.IV, f.d.157-158, vol.VIII, f.d.137-138);

- *Scrisoare nr. ***** din 10 octombrie 2018* adresată de Ministerul Finanțelor către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin care informează despre noțiunile privind venitul impozabil și ”*câștig*” din Codul fiscal (vol.VIII, f.d.141-142, vol.IV, f.d.162-163);

- *Notificare nr. *****din 13 noiembrie 2018* adresată de Serviciul Fiscal de Stat către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin care se informează suplimentar despre regimul fiscal aferent câștigurilor obținute de la jocurile de noroc (vol.IV, f.d.161, vol.VIII, f.d.143);

- *Procesul verbal de examinare a documentelor din 2 mai 2019*, prin care au fost cercetate: a) decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016; decizia privind inițierea controlului fiscal nr.***** din 26 septembrie 2016; actul de control nr.*****, prelungit pe blancheta nr. ***** din 12 octombrie 2016; b) bilanțurile contabile și anume Situațiile financiare pentru „RENECO-EL” S.R.L. din anul 2015-2016 ridicate de la Direcția generală pentru statistică a mun. Chișinău, ridicate de la Î.S. „Fiscservinform”, amplasat pe *****, *****; c) dările de seamă fiscale pentru perioada anilor 2015-2016 ridicate de la Î.S. „Fiscservinform” prezentate de către „RENECO-EL” S.R.L. cu utilizarea serviciilor fiscale electronice, care potrivit rezultatelor controlului fiscal expuse în actul de control nr.***** din 12 octombrie 2016 conțin date potrivit căror „RENECO-EL” S.R.L. nu a reținut și nu a achitat impozit pe venit reținut la sursa de plată în mărime de 18% din suma câștigurilor de la jocurile de noroc în valoare totală de 11 927 386 lei, pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, adică TVA 12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2015 pe 2 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2015 pe 2 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/10/2014 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/05/2015 pe 2 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/04/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/07/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/05/2015 pe 2 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/04/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/03/2015 pe 3 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2015 pe 2 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/02/2015, pe 3 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2014, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la

impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2015, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2015, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2015, pe 4 file; VEN12 declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală A/2014, pe 4 file; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/02/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/03/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/12/2014, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/12/2014, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/01/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/04/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/04/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/05/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/06/2015 pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/07/2015 pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/08/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/09/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/10/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/02/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/03/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/04/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/05/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/11/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/12/2015, pe 1 filă; IRV14 darea de seamă privind suma venitului achitat, și impozitul pe venit reținut din acesta pentru perioada fiscală L/01-11/2016, pe 17 file; Fiscservinform/Acord nr.31808-A din 11 august 2014 pe 4 file; Fiscservinform/ Lista utilizatorilor autorizați pe portarul web pe 1 filă; Fiscservinform/Contract nr.31808-CE din 11 august 2014 pe 4 file;

Fiscservinform/Cerere pentru certificare a cheii publice-persoane juridice pe 2 file; Fiscservinform/Ordin nr.*****din 11 august 2014, pe 1 filă; Fiscservinform/Acord adițional nr.***** pe*****file; Fiscservinform/Cerere nr.***** din 3 august 2016 pe 1 filă; Fiscservinform/Cerere nr.25852 din 3 august 2016 pe 1 filă; Fiscservinform/Cerere de revocare a certificatului cheii publice pe 1 filă; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/01-06/2015, pe 52 file; TVA12 declarația privind TVA pentru perioada fiscală L/08-12/2014, pe 39 file; TL13 darea de seamă pe taxele locale pentru perioada fiscală T/4/2014, pe 6 file; TL13 darea de seamă pe taxele locale pentru perioada fiscală T/1-4/2015, pe 33 file; TL13 darea de seamă pe taxele locale pentru perioada fiscală T/1-3/2016, pe 12 file; TFD13 darea de seamă privind taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, pentru perioada fiscală A/2015, pe 1 filă; INR14 Notă de informare privind impozitul reținut din alte surse de venit decât salariul achitate persoanelor nerezidente, pentru perioada fiscală A/2014, pe 1 filă; IALS14 Notă informativă privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți, pentru perioada fiscală A/2014, pe 5 file; IALS14 Notă informativă privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți, pentru perioada fiscală A/2015, pe 4 file; BIJ13 Calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru perioada fiscală A/2015, pe 5 file; BIJ13 Calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru perioada fiscală A/2016, pe 4 file; MED08 Raport privind calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada fiscală T/4/2014, pe 1 filă; MED08 Raport privind calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada fiscală T/l-4/2015, pe 4 file; MED08 Raport privind calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada fiscală T/l-3/2016, pe 3 file; d) scrisoarea nr.*****din 6 decembrie 2018 pe 2 file; scrisoarea nr.***** din 13 septembrie 2018 pe 2 file; scrisoarea nr. *****din 13 noiembrie 2018, pe 1 filă; scrisoarea nr.***** din 10 octombrie 2018 pe 2 file (vol.IV, f.d.164-167, vol.VIII, f.d.146-149);

5.3. Mijloace materiale de probă:

- *Documentele ridicate și cercetate conform procesului-verbal verbal de examinare a documentelor din 2 mai 2019* (vol.III, f.d.58, vol.VIII, f.d.43-44, vol.VIII, f.d.48-73, vol.III, f.d.94-250, vol.IV, f.d.1-123), care au fost recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța procurorului din Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Stela Barbă din 2 mai 2019 (vol.IV, f.d.168-171, vol.VIII, f.d.150-153).

5.4. *De către partea apărării au mai fost administrate următoarele probe cu martori și înscrisuri:*

5.4.1. *Martorul* ***Serghei Hadjikov***, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în şedinţă de judecată a declarat că nu are cu inculpații Tcaci Roman și Brașcova Elena careva relații de rudenii, precum nici cu Timofeeva Irina nu are, iar din 1999, a fost cofondator al întreprinderii cu cota 25%, creând întreprinderea la prima adunare, elaborând concepția de a conduce un bussines legal și independent conform standartelor europene, cu extinderea celor mai frumoase jocuri de noroc și aplicând tehnica cea mai modernă, iar ei au înțeles că acest business va fi sub controlul Statului și de aceea au luat decizia să nu derogheze de la Codul fiscal și altor acte normative. Explică că pe parcursul a 17 ani de activitate, la conducerea firmei nu a apărut niciodată intenția să nu se achite anumite impozite, deoarece în fiecare an erau supuși controalelor din partea poliției, a inspecțiilor fiscale și Camerei de licențiere. Relatează că licența care a fost acordată în fiecare an, se elibera doar atunci când inspecția fiscală dădea un certificat că firma nu are anumite datorii, iar la adunarea de la Camera de licențiere, personal l-au prezentat ca reprezentat al firmei „RENECO-EL” S.R.L., care ocupa primul loc la achitarea impozitului și taxa de licență. În luna iulie 2016, brusc în toate sălile lor, s-au prezentat angajații de poliție, care au efectuat percheziții și nu au găsit nici o încălcare, dar fără a explica pricina, au sigilat toate sălile, însă la întrebarea juristului lor de ce s-a întamplat toată această ilegalitate, angajații de poliție au motivat la telefon și prin indicații de la procurorul Nicu Șendrea, adică el i-a sunat și le-a dat indicații, dar încă odată menționează că nu era nici o încălcare. La întrebările juristului lor, Nicu Șendrea le-a explicat că a primit indicație din oficiul domnului Plahotniuc și ei au contestat la Curtea de Apel Chișinău aceste acțiuni, după care sălile au fost deschise. De asemenea, în luna august 2016, inspectorul fiscal a instalat posturi fiscale în toate sălile cu scopul verificării corectitudinii impozitelor și eliberarea sumelor de bani și au efectuat controlul total pentru ultimul an din 2015-2016. Actul de control l-au primit fără careva încălcări, dar peste o lună, după primul control fiscal, în oficiul lor brusc s-au prezentat reprezentanții Inspectoratului Fiscal de Stat cu familia Potîngă și Victoria Mușumanscaia, care au început să aplice amenzi pentru impozitul pe câștig contrar actelor normative ale Republicii Moldova. La solicitările sale și argumentele sale ca Mușumanscaia să le arate și lor actul în temeiul căruia ei au schimbat noțiunea de ”*câştig*” și calculează ilegal impozite pentru ”*mize*”, însă la returnarea banilor pieții, Mușumanscaia a făcut referire la o scrisoare interioară pe care ei nu au văzut-o niciodată și care nu se considera ca act normativ, mai mult ca atât că aplicarea amenzii a fost efectuată cu data anterioară pentru anul 2015. El a solicitat explicații de ce inspectorul fiscal, peste o lună, monitorizând activitatea

întreprinderii și impozitele pe câștig, la calcularea impozitelor pe câștig, nu a constatat încălcări. La fel, în 2015-2016, Camera de licențiere elabora licențe în temeiul certificatului Serviciului Fiscal de Stat cu privire la lipsa datoriilor la buget, iar la argumentele sale, Mușumanscaia i-a indicat că firma „RENECO-EL" S.R.L. nu este corectă, însă ei au primit comandă de la Directorul Serghei Pușcuță și a zis că firma lor este cea mai modernă, deoarece întotdeauna elabora bonuri fiscale și a primit comandă de a lichida firma lor, adică să-i distrugă financiar, însă aceasta a fost discuție confidențială și de aceea Mușumanscaia i-a recomandat să se înțeleagă cu Serghei Pușcuță. De asemenea, cofondatorul lor, Alexei Chiașco, cu plângerea lor la acțiunile inspecției fiscale, s-a prezentat la audiență la vicepremierul Iurcu, care după ce a studiat actele, a confirmat ilegalitățile comise de Serviciul Fiscal de Stat la aprecierea noțiunii de "*câștig*" și aplicarea ilegală a amenzii pentru impozitul pe câștig, recomandând ca această întrebare să o soluționeze cu Serghei Pușcuță. Cu reprezentanții asociați în domeniul business-ului distractiv, domnul Pușcuță a refuzat să se prezinte, însă în discuția de încredere cu unul din reprezentanții business-ul pe care îl cunoștea personal, dar familia căruia nu o știe, în mod confidențial se temea să zică numele, însă domnul Pușcuță le-a comunicat că este comanda domnului Plahotniuc de a distruge toate cele 60 de companii din domeniul business-ului distractiv în Rep. Moldova. Totodată, partenerii lor din Bulgaria care le livrau lor tehnică, le-au arătat contractul conform căruia au fost invitați la tenderul de creare a parteneriatului public-privat în domeniul bussines-ului distractiv, însă în acest contract au depistat și au arătat că este unul fictiv, deoarece sunt factori de corupție și este creat pentru o singură firmă "NOVAMATIC", cu care s-a înțeles domnul Plahotniuc, dar partenerii bulgari au refuzat să participe în tenderul respectiv din motiv că 51 % a luat din contul aparte a Statului, iar 49 % din venituri urmau a fi transformate în zona off-shore până în zona Ciprului și până în prezent aceasta se confirmă prin faptul că din 2018, demonstrează venituri negative în activitatea jocurilor de noroc, adică 41 % din venituri sunt transferate în zona offshore, timp în care ei, în fiecare an suplineau bugetul Republicii Moldova aproximativ cu suma de 200 milioane de lei de la toate 60 de firme, din care jumătate din sumă este contribuția sumei lor. Aceste fapte și invocările privind atacul raider a domnului Plahotniuc au fost invocate de fostul Procuror General Stoianoglo, care la fel a menționat că urma a fi pornită cauza penală pe acest fapt, însă după declarațiile publice a acestuia, a demisionat ținând cont că firma „RENECO-EL" S.R.L. a efectuat investiție în tehnică în cuantum de 8 milioane, având cele mai frumoase amplasări în toate centrele comerciale, creând 300 locuri de muncă și niciodată nu a avut intenția să se eschiveze de la impozite (vol.XIII, f.d.161-162).

5.4.2. *Martorul **Alexei Chiașco***, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în

şedinţă de judecată a declarat că nu are carvea relații de rudenie cu inculpații Tcaci Roman și Elena Brașcova.

La întrebările apărătorului Constantin Mihailă a indicat că este fondatorul S.R.L-ului de la început, iar la momentul efectuării controlului în anul 2016, el nu se afla în Republica Moldova și a venit peste câteva zile după ce s-a început controlul, dar cunoaște că într-o noapte a fost efectuată percheziție în sălile jocurilor de noroc și în oficiu, care la acel moment se afla pe str. Nicolai Neculce, 27, dar nu au fost depistate anumite încălcări financiare și ulterior acest fapt a fost fixat în actul de control, precizând că percheziția s-a efectuat de către angajații de poliție și reprezentanții de la alte organizații. A calculat că la percheziție au participat aproximativ 60 de persoane, iar lucrările lor au fost stopate, activitatea întreprinderii a fost sistată, dar cum le-a zis domnul procuror Șendrea pe cazul dat, cauza a fost intentată în baza informației operative, însă în termen de o lună au reușit să se deschidă și nu era nici un material care ar demonstra anumite încălcări din partea lor. Aproximativ peste o lună, întreprinderii lor le-a permis să lucreze cu condiția posturilor fiscale instalate la fiecare sală de joc, unde inspectorii fiscali erau prezenți 24 de ore, fixau toate operațiunile financiare, inclusiv cum primeau banii de la jucători, cum se achitau câștigurile jucătorilor și cum se reținea sau fixa impozitul pe câștig, după care aproximativ în luna septembrie a fost efectuat controlul fiscal, unde au primit actul privind lipsa încălcărilor. A subliniat că toate acțiunile au avut loc în 2016 până în luna septembrie, iar în luna octombrie, au venit inspectorii Mircea Potîngă și Victoria Mușumanscaia, care au efectuat controlul operațiunilor fiscale din 2010, au emis un act din care reiese că începând cu anul 2015, de către întreprindere nu se efectua corect evidența impozitului de câștig de la jucător și precizează că în anul 2015, a fost anulat Regulamentul cu privire la modul de reținere a impozitului de câștig de la jucători, dar totodată și Regulamentul de utilizare a aparatelor de casă nu a fost anulat, însă după Regulamentul nou, ei erau obligați să rețină impozitul pe câștigul jucătorului fără a lua în calcul sumele introduse de către el. Ca exemplu, relatează cazul când persoana care introduce în casă 1000 de lei, pierde 500 lei, îi întoarce lui înapoi 500 de lei, din care achită impozitul pe câștig, care de fapt nu este un câștig, ci o pierdere, însă la reținerea impozitului de câștig, ei mereu țineau cont de sumele introduse de jucător, ce le permiteau ca aparatul de casă, care conținea registru, să restituie miza. De către inspectorii fiscali a fost emis un act de constatare a încălcărilor și s-a aplicat o amendă în sumă de 12 milioane lei ca temei fiind reținerea incorectă a impozitului de câștig și corespunzător evaziunei fiscale, încă odată atrage atenția că astfel de procedură de întoarcere impozitului pe câștig nu există nici într-o țară. În mijlocul lunii noiembrie 2016, au fost efectuate un control fiscal la toți agenții economici care activau în domeniul aparatelor de noroc și într-o zi, toate sălile de joc din toată țară au fost închise, iar ulterior, toți agenții

economici prin intermediul judecătorilor au fost lipsiți de licențe, unde ca temei în actele emise, constituia prezența minorilor în sălile de joc. Inspectorii fiscali au impozitat toți banii care au fost introduși de jucători fără a lua în calcul sumele cheltuite de către ei, iar în continuare, s-au adresat la Viceministrul Economiei, domnul Iurcu, care la acel moment, a administrat activitatea companiilor în domeniul aparatelor de noroc, însă nu ține minte concret, dar într-un act sub semnătura lui, chiar a fost indicată sistarea activității aparatelor de joc și ei au arătat actul de control cu amenda aplicată, i-au explicat cum au fost reținute impozitele pe câștig de către companie și cum au fost calculate de către inspecția fiscală, dar el i-a zis că este o eroare sau o neînțelegere și se va întâlni cu directorul Inspecției Financiare la acel moment, domnul Pușcuță, după care se va întâlni cu ei peste câteva zile. La următoarea întâlnire, domnul Iurcu i-a spus că această întrebare este în competența Inspecției Financiare și trebuie să discute cu domnul Pușcuță, după care conducerea întreprinderii s-a întâlnit cu domnul Pușcuță, care a declarat că rezolvarea la întrebarea dată se află în oficiul „*GBS*”, de unde toate indicațiile le primesc și nu pot face nimic. Acțiunile ulterioare demonstrează că tot ce s-a petrecut a fost efectuat cu scopul lichidării companiilor în domeniul aparatelor de noroc și ocuparea pieței, iar peste 2-3 luni, a fost elaborată legea privind că activitatea aparatelor de noroc, care trece în monopolul statului și ulterior a fost anunțat concursul de colaborare cu statul, urmând a fi aleasă compania care are experiență în domeniul activității aparatelor de noroc și care va fi partenerul întreprinderii de stat ”*Loteria Moldovei*” în domeniul activității aparatelor de noroc, fiind anunțat concurs pentru a alege această companie. Partenerii lor de afaceri din Bulgaria au participat în acest concurs și datorită acestui fapt, ei au primit proiectul contractului, unde au fost stipulate condițiile care vor fi negociate cu compania care va câștiga concursul și la el s-au salvat acele acte din care pot observa repartizarea veniturilor și cheltuielilor companiilor în rezultatul colaborării în cadrul parteneriatului public-privat, dar partenerii lor din Bulgaria la acel moment și la momentul de față erau cei mai mari producători în domeniul aparatelor de noroc nu numai din Europa, dar din întreaga lume și au refuzat să participe în turul II al concursului, explicând că au reieșit din condițiile tehnice ale concursului, care sunt făcute special pentru o companie și de asemenea, ei au atras atenția că condițiile economice a parteneriatului public-privat cu ”*Loteria Moldovei*”, sunt făcute în așa fel că toate cheltuielile vor fi suportate de către ”*Loteria Moldovei*”, dar investitorii străini vor obține câștig fără reținere de cheltuieli. În acest caz, statul cel mai probabil va avea câștig minimal sau chiar va lucra cu o balanță negativă, iar compania din Bulgaria care le-a oferit informația, purta denumirea „*EGT*” și ulterior învingătorul concursului a fost compania din Cipru, care ulterior a fost vândută companiei din Marea Britanie, toate aceste fapte fiind cu acces liber. Astfel, aproximativ în anul 2017, cofondatorii întreprinderii au

pregătit o notă informativă unde erau expuse toate aceste fapte cu privire la surse, însă careva acțiuni nu au fost întreprinse în acest sens și nemijlocit până la începerea activității companiei ”*Loteria Moldova*”, în domeniul activității aparatelor de joc a fost modificată legea și a fost introdus Regulamentul privind reținerea impozitului de câștig cu aceleași condiții cum au fost anterior. Subliniază că fondatorul este din anul 1990 din momentul fondării companiei, iar din anul 1999 până în anul 2016, controale la întreprinderea „RENECO-EL” S.R.L. erau mai multe, inițial de către poliția ”economică”, dar niciodată nu au fost întocmite anumite acte cu privire la constatarea vreunor încălcări și nu a fost întocmit actul de constare a încălcărilor a sursei de plată, însă vrea să atragă atenția că în actul din septembrie 2016, chiar dacă în fiecare sală de joc era prezent reprezentantul Fiscului, în act nu era indicate anumite încălcări de reținere a impozitului de câștig. Mai statuează că compania lor întotdeauna se conducea că toate impozitele trebuie să fie achitate și ei activau ca una din cele mai avansate firme din acel domeniu, iar sălile lor de joc se aflau la Centrele Comerciale „*Jumbo*”, „*Sun City*” și „*Grand Hall*”, unde erau sălile de noroc cu cea mai contemporană tehnică, cu pază și personal de deservire. Totodată atrage atenția că nu orice companie din acest domeniu activează astfel, ei fiind unică persoană juridică într-un astfel de termen îndelungat.

La întrebarea instanței a concluzionat că are studii superioare tehnice în domeniul construcției calculatoarelor, iar la momentul audierii sale se află peste hotarele Republicii Moldova, dar a lucrat în domeniul exploatării aparatelor de joc din 1991 în calitate de inginer tehnic până în 1999, adică până la fondarea companiei „RENECO-EL” S.R.L. (vol.XIII, f.d.157-159).

5.4.3. <u>*Probe cu înscrisuri:*</u>

- *Scrisoarea firmei de audit „CONCEPT” S.R.L. nr.*****din 10 aprilie 2023*, cu întrebări adresate Serviciului Fiscal de Stat (vol.X, f.d.202);

- *Răspunsul Serviciului Fiscal de Stat din 13 aprilie 2023* cu nr. 26-08/3-07-52044 cu privire la data intrării în vigoare a Legii nr. 138 din 17 iunie 2016 prin care a fost modificat Art. 12 pct. 14) din Titlul II din Codul fiscal, potrivit căruia, circulara IFPS nr.*****din ***** a fost elaborată în scopul popularizării modifcărilor operate în Codul fiscal prin Legea nr. 138/2016, precum și a informat despre modul de intrare în vigoare a ultimei legi (vol.X, f.d.203);

- *Extras din Legea nr. 138 din 17 iunie 2016* cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 (vol.X, f.d.204-208);

- *Răspuns din 20 ianuarie 2023* oferit de Grefa Curții Europene a Drepturilor Omului avocatului Constantin Mihăilă, prin care informează despre primirea corespondenței (*cererii nr. 43478/22*) adresate în interesele „RENECO-EL” S.R.L. (vol.X, f.d.208);

- Anexele următoarelor acte în copii la cererea privind declararea nulității rechizitoriilor în cauza penală nr. 2019670106, prezentate de apărătorul Constantin Mihaila: a) Licența nr.*****din 30 aprilie 2008, prelungită până la data de 30 aprilie 2017; b) Extrasul din Registru, Certificatul de înregistrare, Autorizațiile de funcționare a „RENECO-EL" S.R.L.; c) Extrase de pe diferite portaluri și site-uri cu conținutul declarațiilor lui Plahotniuc Vladimir privind închiderea jocurilor de noroc în R Moldova; d) Fotografii cu sigilii aplicate ușilor și încăperilor de către angajații poliției și procuraturii la 8 iulie 2016; e) Plângerea din 9 iulie 2016 adresate Procuraturii mun. Chișinău; f) Cereri de recurs din data de 9 iulie 2016 adresate Curții de Apel Chișinău; g) Decizia Curții Supreme de Justiție din 2 februarie 2011 în dosarul nr. 3r-59/11; h) Declarațiile fiscale rapoarte la CNAM și CNAS prin care se confirmă că la data percheziției și controlului fiscal efecutate, „RENECO-EL" S.R.L. nu avea careva datorii față de bugetul de stat pe anii 2015 și 2016; i) Plângerile din 12 iulie 2016 adresate Procuraturii mun. Chișinău la 13 iulie 2023; j) Plângerea din 14 iulie 2016 adresată Șefului Procuraturii mun.Chișinău; k) Plângerile din 19 iulie 2016 adresate Procuraturii mun.Chișinău și Procuraturii Generale; l) Plângerea din 21 iulie 2016 adresată Procuraturii mun. Chișinău; m) Ordonanța de ridicare al Organului de Urmările Penală al DP Chișinău din 21 iulie 2016; n) Plângerea din 25 iulie 2016 adresată Procuraturii mun. Chișinău la 26 iulie 2016; o) Cererea din 28 iulie 2016 adresată Inspectoratului General de Poliție; p) Decizii ale Curții de Apel Chișinău din 01 august 2016 pe dosarele 1r-131/16 până la 1r-141/16, în care Curtea de apel a admis 10 cereri de recurs din 9 iulie 2016; q) Răspunsurile Procurorului din Procuratura mun. Chișinău din 3 august 2016 și 10 august 2016; r) Plângerea din 15 august 2016 adresată Judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru mun.Chișinău privind anularea celor 10 ordonanțe de efectuare a percheziției la domiciliu din 7 iulie 2016, emise de Procurorul în Procuratura mun. Chișinău Nicu Șendrea; s) Răspunsul nr.5109 din 28 iulie 2016 a Inspectoratului General de Poliție a DP mun.Chișinău; ș) Încheierea Judecătorului de instrucție a Judecătoriei sect. Centru mun.Chișinău din 25 noiembrie 2016 în dosarul nr.10-406/16 , prin care au fost declarate nule cele 10 ordonanțe de efectuare a percheziției la domiciliu din 7 iulie 2016; t) Ordinul nr.*****din 21 iulie 2016 emis de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat cu toate Ordinile de instituire a posturilor fiscale la subdiviziunile „RENECO-EL" S.R.L.; ț) Actul de control din 26 iulie 2016 prin care nu au fost constatate încălcări și/sau restanțe a „RENECO-EL" S.R.L. față de bugetul public național; u) Dezacordul din 25 octombrie 2016 depus la Serviciul Fiscal de Stat contra Actului de control nr. ***** și nr.***** din 12 octombrie 2016; v) Fotografii cu uși sigilate la 22 octombrie 2016 de angajații de poliție cu actele de sigilare a ușilor ignorate și neanexate la dosar; w) Fotografiile cu uși sigilate repetat la 11 noiembrie 2016 de către inspectorii Serviciului Fiscal

de Stat cu actele de sigilare a ușilor ignorate și neanexate la dosarul penal; x) Decizia Camerei de Licențiere nr.42 din 22 octombrie 2016, prin care Camera de Licențiere a suspendat pe un termen de 2 luni licențele a 65 de titulari de licențe; y) Hotărârea nr.4 din 28 octombrie 2016, prin care a pus sechestru pe toate bunurile „RENECO-EL" S.R.L. în scopul asigurării obligațiilor fiscale, Hotărârea Inspectoratului Fiscal de Stat din 14 decembrie 2016 și Actele de sechestru din 31 ianuarie 2017 și 9 iunie 2017; z) Cererea prealabilă din 28 noiembrie 2016 depusă de „RENECO-EL" S.R.L. împotriva Deciziei nr.***** din 10 noiembrie 2016 și Cererea de chemare în judecată din 5 ianuarie 2017 privind contestarea Deciziei nr.***** din 10 noiembrie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de „RENECO-EL" S.R.L. și Actului de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016; aa) Referința cu argumente evazive cu anexa Deciziei nr.*****din*****decembrie 2016, pe marginea contestației depuse de „RENECO-EL" S.R.L. împotriva Deciziei nr.*****; bb) Decizia nr.*****din*****decembrie 2016, prin care Serviciul Fiscal a respins Cererea prealabilă a „RENECO-EL" S.R.L. din 28 noiembrie 2016; cc) Cererea suplimentară de chemare în judecată din 3 noiembrie 2017 privind anularea Deciziei nr.*****din*****decembrie 2016; dd) Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 martie 2018, prin care a încetat examinarea cauzei la Cererea Serviciului Fiscal, care a motivat prin faptul că Scrisoarea nr.***** din ***** nu are statut de act administrativ; ee) Scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu ordin intern nr.***** din *****, care nu a fost publicată în Monitorul Oficial al RM și ff) Extras din Legea nr. 138 din 17 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 (vol.XI; f.d.59-245, vol.XII, f.d.1-205);

- *Copiile următorelor documente, anexate prin cererea depusă de Elena Braşcova şi Irin Timofeeva la 4 aprilie 2024*: a) Contul Curent generalizat pentru anul 2015 și 2016; b) Cererea depusă „RENECO-EL" S.R.L. din 16 mai 2022 adresată Serviciul Fiscal de Stat privind eșalonarea datoriilor, prin care a fost înștiințat ultimul despre intenția depunerii cererii introductive de insolvabilitate față de „RENECO-EL" S.R.L. conform Art. 17 lit. h) a Legii insolvabilității nr. 149 (Anexa 2, 3), iar decizia inițierii procesului insolvabilității a fost luată personal de asociatul Cîlcic Gheorghe ca asociat unic și administrator al „RENECO-EL" S.R.L. din motivul că Serviciul Fiscal de Stat refuza eșalonarea achitării datoriilor pe termen de un an de zile sau luarea în contul datoriilor a aparatelor de joc, fiind necesară închiderea datoriilor prin compensare și în cazul în care Serviciul Fiscal de Stat nu ignora cererea „RENECO-EL" S.R.L. din 16 mai 2022, dar ar fi dat posibilitate să vândă aceste aparate la momentul când au apărut cumpărători sau să activeze în alte domenii și să achite datoria eșalonat deblocând conturile bancare, atunci „RENECO-EL" S.R.L. ar fi putut să-și onoreze obligațiile față de buget; c) Notificarea din 18 mai 2022 adresată Serviciului Fiscal de Stat la 24 mai 2022 ce a

fost primită prin poștă de Serviciul Fiscal de Stat cu aviz de recepție; d) Cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate în privința „RENECO-EL” S.R.L. din 7 iunie 2022; e) Scrisorile „RENECO-EL” S.R.L. din 30 ianuarie 2017 și din 10 ianuarie 2017 adresate fostului Inspectorat Fiscal de Stat, privind solicitarea transmiterii aparatelor de joc către IFPS; f) Scrisorile din 23 ianuarie 2017 adresate Ministerului Economiei și Ministerului Finanțelor de a procura sau prelua aparatele de joc în folosul statului pentru a fi folosite de „*Loteria Națională a Moldovei*” S.A.; g) Răspunsul Ministerului Finanțelor din 3 martie 2017, care a rămas indiferent; h) Cererea „TRISPROCOM” S.R.L. din 11 mai 2017 privind procurarea aparatelor de joc; i) Scrisoarea depusă de „RENECO-EL” S.R.L. din 12 mai 2017 adresată Serviciului Fiscal de Stat privind deblocarea conturilor în scopul vânzării aparatelor de joc; j) Răspunsul Serviciului Fiscal de Stat din 21 februarie 2022 privind depozitarea aparatelor de joc; k) Extras din Registrul Bunurilor Imobile privind existența bunului imobil al „RENECO-EL” S.R.L.; l) Lista mijloacelor fixe din contabilitatea „RENECO-EL” S.R.L., borderoul contului 123, 121 - *original* extras din programul contabil; m) Comunicat de presă a Procurorului Stoianoglo Alexandr despre schema de închidere a jocurilor de noroc în Republica Moldova de Plahotniuc Vladimir și prejudicierea statului Republica Moldova (vol.XII, f.d.218-248, vol.XIII, f.d.1-43);

- *Copiile următoarelor acte anexate prin cererea apărătorului Constantin Mihailă din 21 mai 2024*: a) Cererea reprezentantului „RENECO-EL” S.R.L. Timofeeva Irina din 18 iunie 2019, prin a solicitat la faza urmăririi penale, adresată Procurorului de caz PCCOCS Stela Barbă de a dispune o expertiză economico-financiar-contabilă pentru a constata sumele incorecte indicate de inspectorii Serviciului Fiscal de Stat în Actul de control, deoarece nu corespund realității, fiind informat Procurorul că inspectorii greșit au impozitat toate mizele jucătorilor cu 18% impozit pe venit, fiind considerate ca câștiguri a jucătorilor, la care nu a fost primit un răspuns; b) Cererea avocatului Radu Dumneanu în interesul lui Tcaci Roman, adresată Procurorului PCCOCS Nicolae Chitoroagă la faza urmăririi penale după primirea Ordonanței de punere sub învinuire, în care a solicitat Procurorului de a dispune o expertiză financiar-contabilă la CNEJ cu indicarea concretă a peste 6 întrebări față de experții judiciari, în privința căreia nu a primit un răspuns; c) Cererea lui Brașcova Elena din 26 septembrie 2019, adresată Procurorului de caz PCCOCS Stela Barbă la faza urmăririi penale după primirea Rechizitoriului, prin care a solicitat procurorului de a dispune o expertiză financiar-contabilă, cu indicarea concretă a peste 5 întrebări față de experții judiciari, fără răspuns; d) Cererea reprezentantului „RENECO-EL” S.R.L. din 22 octombrie 2019, depusă de Timofeeva Irina în instanța de judecată până la ședința preliminară, unde a informat Instanța de judecată despre faptul că după primirea Rechizitoriului, nu a primit răspuns de la PCCOCS la cererea sa de numire a

expertizei financiar-contabile din 18 iunie 2019 și a solicitat Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, de a dispune o expertiză economico-financiară cu indicarea concretă cu circa peste 7 întrebări față de experții judiciari, care nu a fost examinată; e) Cererea reprezentantului „RENECO-EL" S.R.L. din 13 noiembrie 2020, prin care Timofeeva Irina, fiind reprezentată de avocatul Mihaila Constantin, a depus-o în instanța de judecată până la ședința preliminară și a informat instanța despre faptul că după primirea rechizitoriului, nu a primit răspuns de la PCCOCS la cererea sa de numire a expertizei financiar-contabile din 18 iunie 2019 și nici de la instanța de judecată la cererea din 22 octombrie 2019 și a solicitat Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani dispunerea unei expertize economico-financiară la CNEJ cu indicarea concretă a peste 7 întrebări față de experții judiciari; f) Cererea „RENECO-EL" S.R.L. din 19 octombrie 2021, prin care a solicitat și Curții de apel Chișinău să numească o expertiză complexă financiar-contabilă, în care au fost indicate 17 întrebări; g) Încheierea inclusă în procesul verbal al ședinței de judecată din 20 octombrie 2021, în care Curtea de apel a respins fără careva motiv întemeiat cererea nominalizată de numire a expertizei financiar-contabile; h) Cererea „RENECO-EL" S.R.L. din 25 octombrie 2021, prin care a solicitat Curții de apel Chișinău la data de 26 octombrie 2021 să atragă în proces un specialist contabil-auditor pentru a răspunde la aceleași 17 întrebări nominalizate, cu prezentarea unor concluzii scrise; i) Încheierea inclusă în procesul verbal al ședinței de judecată din 10 noiembrie 2021, în care Curtea de apel nu a reluat dezbaterile, dar fără a cita prățile, a respins fără un motiv întemeiat cererea din 26 octombrie 2024 de audiere a specialistului și a examinat apelul care a fost respins; j) Scrisorile de informare de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului din 20 ianuarie 2023 și din 14 ianuarie 2019 (vol.XIII, f.d.111-153);

Poziția părților în dezbateri judiciare.

6.1. *Acuzarea de stat, reprezentată de procurorul Stela Barbă* a pledat pentru recunoașterea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate acestora, în redacția articolului 244 conform modificărilor operate prin Legea nr. 157 din 26 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr.***** din 14 septembrie 2018, în vigoare din 14 octombrie 2018.

La fel, a motivat prin faptul că pe 28 noiembrie 2016, reprezentantul „RENECO-EL" S.R.L. Timofeeva Irina, a contestat actul de control fiscal nr. ***** din 12 octombrie 2016 și Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016. Prin Decizia nr.*****din*****decembrie 2016, contestația a fost respinsă ca neîntemeiată, prin hotărârea din 27 aprilie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a respins acțiunea „RENECO-EL" S.R.L. împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând anularea parțială a deciziilor nr. ***** din 10 noiembrie 2016 și nr.*****din*****decembrie 2016, precum și constatarea ilegalității actelor de control fiscal nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016. La 10 noiembrie 2021,

Curtea de Apel Chișinău a respins apelul „RENECO-EL” S.R.L. și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău din 27 aprilie 2021, iar prin încheierea din 11 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul „RENECO-EL” S.R.L. împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, menținând hotărârea din 27 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și hotărârile au fost pronunțate după trimiterea cauzelor penale în instanță.

A mai precizat că din probele administrate și verificate în instanțe se confirmă comiterea infracțiunii de inculpați și a subliniat că au acționat contrar prevederilor art. 90^1 alin.(3^3) din Codul fiscal, în care se stipulează că fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din *câștigurile* de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii, dr entitatea a reținut și a achitat la buget impozitul în mărime de 18 % din diferența între sumele câștigurilor și sumele mizelor depuse, iar ca rezultat, pentru perioada L/07/2015-L/08/2016 a fost diminuat impozitului pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc în sumă totală de 11 926 149 lei.

A notat că art. 12 pct. 4) din Codul fiscal (*valabil pentru perioada 03.07.2015 - 31.08.2016*) prevede că veniturile obținute din jocurile de noroc, loterii și campanii promoționale sunt considerate câștiguri, atât în formă monetară, cât și nemonetară, iar în perioada de la 29 martie 2008 până la 3 iulie 2015, atât contribuabilii, cât și SFS aplicau Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008, care reglementa evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor din jocurile de noroc. Conform acestuia, valoarea impozabilă a câștigurilor de la jocurile de noroc reprezenta diferența pozitivă între suma câștigată și miza depusă. Diferențele negative nu erau considerate câștiguri.

Totuși, Ordinul nr. 43/2008 a fost abrogat prin Ordinul nr.*****din 26 iunie 2015, iar de la 3 iulie 2015 au intrat în vigoare prevederile Codului fiscal. Astfel, conform art. 90^1 alin. (3^3) din Codul fiscal, plătitorii de câștiguri trebuie să rețină un impozit de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția celor din campaniile promoționale și/sau loterii.

Referitor la teza apărării că norma fiscală a fost aplicată retroactiv, acuzarea susține că aceasta este incorectă, deoarece în perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016 erau aplicabile prevederile legislative menționate anterior, însă Ordinul nr. 43/2008 avea caracter interpretativ și odată abrogat, nu mai era aplicabil. De asemenea, valoarea câștigului nu se mai calcula conform metodei vechi, însă apărarea susține că „RENECO-EL” S.R.L. aplica normele vechi de evidență contabilă, dar modificările noțiunilor de „*venit*” și „*câștig*” din Codul fiscal au fost publicate pe *****. În plus, scrisoarea serviciului fiscal cu explicațiile privind impozitarea câștigurilor nu a fost publicată, iar aplicarea

retroactivă a acestora în contabilitatea întreprinderii nu mai era posibilă, având în vedere că controlul fiscal fusese deja efectuat.

De asemenea, opinează pentru respingerea cererii apărării privind emiterea unei încheierii interlocutorii, deoarece toate acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate corect, legal și conform competenței, iar inclusiv începerea urmăririi penale a trecut testul procurorilor ierahic superiori și al judecătorului de instrucție, care nu au fost contestate de părți.

6.2. *În dezbateri judiciare, apărătorul Andrei Stratu*, în interesele lui Elena Brașcova a pledat pentru emiterea unei sentinţe de achitare în privinţa inculpatei din lipsa faptei infracțiunii, cât și în privința celorlalți inculpați, cu emiterea unei încheieri interlocutorii cu privire la derogările constatate de la principiile legalității și loialității în administrarea probelor, considerându-l un dosar penal fabricat.

În acest mod, motivează prin faptul că a fost audiat în instanță reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat (SFS) Gogu Anatolie, în calitate de reprezentant al părții vătămate și părții civile și a constatat că acesta nu a răspuns concret sau a oferit răspunsuri evazive la întrebările avocaților legate de aspectele juridice și incertitudinile din denunțul și acțiunea civilă a SFS, Decizia nr. ***** din 10.11.2016 și Decizia nr.*****din 22.12.2016, precum și din Actul de control fiscal nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016 cu Anexa nr.1.

A mai constatat că reprezentantul SFS ori se teme să recunoască, ori ascunde motivele și contradicțiile invocate abuziv în Decizia nr. ***** din 10.11.2016 referitoare la încălcarea legislației de către „RENECO-EL" S.R.L. și Decizia nr.*****din 22.12.2016 referitoare la contestația depusă împotriva acestei decizii și Actelor de control nr. ***** și *****. În aceste acte de control s-a calculat ilegal impozitul pe venit pe câștigurile din jocurile de noroc ale „RENECO-EL" S.R.L. în sumă de 11.926.149 lei, precum și amenzile și penalitățile pentru perioada iulie 2015 - august 2016, bazate pe o Scrisoare a fostului IFPS nr. ***** din 15.07.2016, nepublicată în Monitorul Oficial, ce a creat o incertitudine juridică.

Afirmă că dosarul penal a fost întocmit pe baza unor interpretări eronate ale colaboratorilor SFS, care au introdus, în cadrul controlului fiscal din 12 octombrie 2016, ideea impozitării mizelor ca și câștiguri, în lipsa unei reglementări legale. Prin Decizia nr. ***** din 10.11.2016 și Actele de control nr. ***** și *****, au fost informați greșit că nu au fost impozitate câștigurile din jocurile de noroc ale „RENECO-EL" S.R.L., deși s-a demonstrat în cadrul cercetării că inspectorii fiscali, inclusiv specialistul Mircea Potîngă, au impozitat mizele din perioada iulie 2015 - august 2016.

Mai consideră că deși reprezentantul SFS și specialistul Mircea Potîngă, audiați în instanță, au susținut că Ordinul nr.*****din 26.06.2015 al Ministerului Finanțelor a fost abrogat prin Ordinul nr. 43 din 29.03.2008 „*Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a indicațiilor metodice privind reflectarea*

veniturilor și câștigurilor din jocurile de noroc”, publicat pe 03.07.2015 în Monitorul Oficial, s- constatat că Ordinul nr.*****din 26.06.2015 nu prevedea norme privind impozitarea câștigurilor sau mizelor din jocurile de noroc. Este esențial de menționat că Ministerul Finanțelor, prin scrisorile anexate la dosar, a comunicat că Ordinul nr. ***** a fost emis pentru a abroga Ordinul nr. 43/2008, deoarece acesta se suprapunea cu Normele metodologice privind decontările bănești în numerar în domeniul jocurilor de noroc, aprobate prin Decizia Comisiei interdepartamentale nr. ***** din 24 ianuarie 2008.

Astfel, după 03.07.2015 și până în prezent, au rămas în vigoare doar Normele metodologice privind decontările bănești în numerar din jocurile de noroc, aprobate prin Decizia nr. ***** din 24 ianuarie 2008, care au fost aplicate de contabilii și inspectorii fiscali până la controlul fiscal din 12 octombrie 2016.

Mai relatează că aplicarea eronată a legislației de către SFS a început pe 01.07.2016, când au fost publicate modificări în Art. 12 pct. 14 din Codul fiscal, prin Legea nr. 138 din 17.06.2016, care au adăugat cuvântul „*brut*” după „*veniturile*”. Deși aceste modificări au fost adoptate, Normele metodologice privind decontările bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc, aprobate prin Decizia Comisiei interdepartamentale nr. ***** din 24 ianuarie 2008, nu au fost modificate, menținând aceeași metodă de evidență și calcul al impozitelor prin aparatele de casă, care nu permiteau impozitarea mizelor ca și câștiguri, întrucât legislația nu prevedea acest lucru. Modificările din 2016 au fost implementate, conform unor surse, pentru a crea un mecanism de amendare a agenților economici din domeniul jocurilor de noroc, în contextul controalelor derulate de Procuratura Chișinău și inspectorii fiscali, pentru a le închide activitatea prin fabricarea dosarelor. Brașcova Elena și martorii Hadjicov Serghei și Chieașco Alexei au confirmat acest fapt.

Mai adaugă că în dosar, se află și Scrisoarea secretă nr. ***** din 15.07.2016 a IFPS, de uz intern, care nu a fost publicată și a fost ascunsă agenților economici din domeniul jocurilor de noroc. Aceasta a fost utilizată pentru a justifica impozitarea eronată a mizelor, invocând interpretarea greșită a modificărilor din Codul fiscal, iar SFS a susținut-o ca temei pentru respingerea cererii prealabile a „RENECO-EL” S.R.L. și legalizarea impozitării mizelor ca și câștiguri. Reprezentantul SFS a recunoscut că această scrisoare nu este un act administrativ, ci o circulară internă, dar, paradoxal, a fost folosită ca act administrativ pentru justificarea deciziilor anterioare, ceea ce arată aplicarea eronată și retroactivă a legislației. Astfel, până la controlul fiscal din 12.10.2016, IFPS, constatând că nu găsea încălcări majore, a emis această scrisoare, iar inspectorii fiscali au aplicat-o abuziv, retroactiv, din 03.07.2015.

În Actul de control nr. ***** și ***** din 12.10.2016, la pagina 7, SFS a aplicat retroactiv modificările din Art. 12 pct. 14 din Titlul II Codului fiscal,

conform Legii nr. 138 din 17.06.2016, pentru perioada 03.07.2015 - 31.08.2016, la calcularea impozitelor. În această situație de incertitudine, reprezentantul SFS a evitat să ofere explicații și nu a indicat norma juridică care să justifice aplicarea retroactivă a acestor modificări. De asemenea, nu a menționat baza legală pentru aplicarea Scrisorii secrete a IFPS nr. ***** din 15.07.2016, care nu a fost publicată în Monitorul Oficial. Precizează că modificarea din Art. 12 pct. 14 din Codul fiscal, conform Legii nr. 138/2016, nu prevedea un mecanism de aplicare a impozitării asupra mizelor achitate de jucători, iar SFS nu avea dreptul să implementeze această metodă de impozitare a mizelor ca și câștiguri printr-o scrisoare neoficială. Astfel, modificarea impozitării mizelor era o competență exclusivă a Parlamentului Republicii Moldova, nu a IFPS, care, prin circulare, a aplicat tacit aceste schimbări la întocmirea Actelor de control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016.

Susține că Parlamentul Republicii Moldova a corectat greșeala abia pe 16.12.2016, când au fost publicate modificările la Art. 12 pct. 14 din Titlu II Codul fiscal și la Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control, aprobate prin decizia Comisiei interdepartamentale nr. ***** din 01.12.2016, care se aplică de la data publicării. Astfel, statul, prin Parlament și Ministerul Finanțelor, a recunoscut că nu existau reglementări clare până la 16.12.2016. La data efectuării controlului, conform Actelor de Control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, erau în vigoare doar Normele metodologice din 2008, care au fost ignorate de SFS. Totodată, trebuie subliniat că invocarea art. 90^{1} alin. (3^{3}) Cod fiscal nu era aplicabilă în acest caz, deoarece acesta se referă la cuantumul impozitării și nu la impozitarea mizelor. Astfel, toate entitățile economice din domeniul jocurilor de noroc calculau câștigul și impozitul reținut din câștig de 18 % conform reglementărilor anterioare.

Niciun act normativ sau legislativ nu prevedea în mod expres că returnarea mizelor jucătorilor, din diverse motive, ar trebui considerată venituri și impozitată ca un câștig. În interpretările Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (IFPS), în scrisoarea secretă nr. *****din 15.07.2016, se susține că, dacă jucătorul nu are câștig, miza achitată de acesta ar trebui considerată câștig al jucătorului și impozitată cu 18%. Aceasta este o interpretare eronată, deoarece miza rămâne venit al întreprinderii și se impozitează cu 12%, nu cu 18%.

În cadrul controalelor efectuate la „RENECO-EL" S.R.L., inspectorii fiscali au aplicat un impozit de 18% pe venit pentru toate mizele înregistrate pe aparatele de joc, indiferent dacă acestea au fost returnate jucătorilor sau nu, în baza unor interpretări greșite ale legislației. Până în prezent, SFS nu a oferit răspunsuri clare la întrebările legate de impozitarea mizelor: „*Cum trebuie impozitate mizele în cadrul jocurilor fără câștig? Cum trebuie impozitate mizele în cadrul jocurilor cu*

câștig? Cum trebuie impozitate mizele în cazul în care jucătorul refuză să continue jocul și solicită restituirea proporțională a mizelor?". Respectiv, Brașcova Elena a explicat clar conform Codului Fiscal că, dacă jucătorul plătește o miză și nu are câștig la finalul jocului, suma mizelor rămâne venit al entității economice, care va plăti impozit pe venit de 12%, iar nu va fi considerată venit al jucătorului. Aplicarea unui impozit de 18% pe mizele jucătorilor ar duce la impozitarea dublă, ceea ce este incorect și absurd.

În continuare, Brașcova Elena atrage atenția instanței de judecată asupra unui aspect esențial în cadrul dosarului penal, respectiv faptul că la data de 28.03.2024 a fost depusă Cererea privind declararea nulității Rechizitoriului în cauza penală nr. 2019670106 și încetarea acestei cauze penale. În cererea respectivă se menționează faptul că dosarul penal conținea grave omisiuni, printre care lipsa contului curent generalizat al „RENECO-EL" S.R.L. din anii 2015 și 2016, documente care ar fi demonstrat clar achitarea impozitelor și taxelor de către această societate. Aceste conturi curente au fost publicate de Serviciul Fiscal de Stat pe portalul www.sfs.md, iar din analiza acestora a reieșit că „RENECO-EL" S.R.L. nu avea datorii față de bugetul de stat pentru anii 2015-2016 și nu exista nicio intenție de a nu achita impozitele datorate.

În acest context, Brașcova Elena a depus în instanță aceste conturi curente generalizate și le-a prezentat și procurorului, demonstrând astfel că „RENECO-EL" S.R.L. a achitat în totalitate obligațiile fiscale în perioada respectivă. Detaliile plăților sunt următoarele: 1) Pentru anul 2015: Impozit pe venit reținut la sursa de plată: 1.032.091,85 lei; Impozit pe venit reținut din salariu: 96.040,72 lei; Impozit pe venit din activitatea de antreprenoriat: 2.084,94 lei; Taxa pentru unitățile comerciale: 1.798.262,83 lei; Taxa de licență: 8.652.875 lei; CNAS: 691.161,31 + 180.392,98 = 871.554,29 lei; CNAM: 267.000 lei; Amenajare teritoriu: 11.215,50 lei; TVA: 14.000 lei; Impozite achitate în avans: 176.116,50 lei. 2) Pentru anul 2016 (*7 luni complete de activitate*): Impozit pe venit reținut la sursa de plată: 648.711,89 lei; Impozit pe venit reținut din salariu: 80.360,96 lei; Impozit pe venit din activitatea de antreprenoriat: nu a fost finalizat anul; Taxa pentru unitățile comerciale: 1.086.319,34 lei; Taxa de licență: 5.373.391 lei; CNAS: 139.113,23 lei; CNAM: 205.000 lei; Impozite achitate în avans: 106.168,14 lei.

Este evident că, în ciuda acestor plăți efectuate, autoritățile fiscale și procuratura nu au ținut cont de aceste dovezi clare și obiective privind plata obligațiilor fiscale. Mai mult, se subliniază faptul că activitatea „RENECO-EL" S.R.L. a fost suspendată la data de 22.10.2016 din cauza acțiunilor autorităților (*poliția, SFS și Camera de licențiere*), iar în aceste condiții, „RENECO-EL" S.R.L. nu a mai putut continua activitatea de jocuri de noroc, chiar dacă își achitase obligațiile fiscale. În acest context, se solicită instanței să țină cont de aceste aspecte și să considere nulitatea rechizitoriului și încetarea cauzei penale ca fiind o

măsură corectă, având în vedere că nu există probe suficiente care să justifice continuarea procesului penal împotriva „RENECO-EL” S.R.L. în condițiile în care impozitele au fost achitate corect și la timp.

Afirmă că în ședința din 28 martie 2024, avocatul Mihaila Constantin a adus în fața instanței documentele ce demonstrează aducerea la insolvabilitate a „RENECO-EL” S.R.L. de către Serviciul Fiscal de Stat (SFS). Printre actele prezentate se numără lista patrimoniului din capitalul statutar al companiei, care depășea suma de 7 milioane de lei, dar și o listă suplimentară a mijloacelor fixe ale „RENECO-EL” S.R.L.. Conform documentelor, mijloacele fixe erau înregistrate la contul 123 în valoare de 6.774.844,90 lei și la contul 121 în valoare de 1.538.242 lei, ceea ce face un total de 8.313.086 lei.

În opinia apărătorului, aceste dovezi subliniază faptul că „RENECO-EL” S.R.L. dispunea de un patrimoniu semnificativ și, prin urmare, nu ar fi fost logic sau convenabil pentru companie să nu își achite impozitele, având în vedere valoarea licenței de 8.652.875 lei achitate anual și valoarea mijloacelor fixe. În ciuda acestui fapt, „RENECO-EL” S.R.L. a fost adusă la o situație de insolvabilitate, ceea ce ridică întrebări cu privire la corectitudinea și legalitatea acțiunilor întreprinse de către SFS. Această situație poate sugera o practică incorectă a autorităților fiscale, care ar fi putut aplica măsuri excesive și arbitrare față de „RENECO-EL” S.R.L., determinându-l să ajungă în dificultăți financiare grave, deși compania deținea un patrimoniu considerabil și îndeplinea obligațiile fiscale într-un mod normal până la momentul intervenției abuzive ale autorităților. Aceste acte și documente prezentate de avocat sunt esențiale pentru a înțelege contextul în care „RENECO-EL” S.R.L. a ajuns în această situație și pentru a analiza eventualele abuzuri comise de autoritățile fiscale în procesul de control și de impunere a sancțiunilor fiscale.

A concluzionat că într-adevăr, conform informațiilor, totul a mers bine și corect pentru „RENECO-EL” S.R.L. și pentru alte entități din domeniul jocurilor de noroc, până în luna iunie 2016. La acea perioadă, mai multe mijloace de informare în masă au relatat despre declarațiile lui Vladimir Plahotniuc, Președintele Partidului Democrat din Republica Moldova. Acesta a afirmat în cadrul unei conferințe de presă că intenționează să se implice personal în reglementarea și închiderea activității jocurilor de noroc în țară, promițând că va face ordine în acest sector. Aceste declarații au fost preluate de presă și au generat o serie de reacții și speculații în rândul agenților economici din domeniu, având un impact semnificativ asupra activităților lor. Mai mulți agenți economici au considerat că acest anunț ar putea duce la o reglementare mai severă sau chiar la o interdicție a jocurilor de noroc în Moldova, ceea ce a creat incertitudine în piață.

De asemenea, este important de menționat că, în urma acestor declarații, au apărut și schimbări legislative și interpretări diferite ale normelor fiscale, ceea ce a

dus la aplicarea unor controale fiscale mai stricte și la adoptarea unor măsuri care, în multe cazuri, au fost considerate arbitrare și abuzive de către agenții economici din domeniul jocurilor de noroc. Aceste schimbări, și în special modul în care autoritățile fiscale au început să aplice noi interpretări ale legislației fiscale, au contribuit la dificultățile cu care s-au confruntat „RENECO-EL" S.R.L. și alte entități similare. În acest context, este posibil ca intervențiile și declarațiile politice din iunie 2016 să fi influențat atât politica fiscală, cât și reglementările sectorului, având un impact direct asupra activității economice și fiscale a acestora.

6.3. *Apărătorul Marina Caliga, în interesele lui Roman Tcaci*, a pledat pentru adoptarea unei sentințe de achitare în privința ultimului, deoarece nu s-a constatat fapta infracțiunii și a motivat similar ca și apărătorul Andrei Stratu. De asemenea, a mai concretizat că în analiza situației expuse, se subliniază un punct esențial: norma fiscală incriminată, respectiv modificarea art. 12, pct. 14 din Codul Fiscal, a fost în vigoare doar pentru o perioadă limitată de șase luni (*1 iulie 2016 - 1 ianuarie 2017*), iar ulterior a fost revenit la modalitatea de calcul stabilită de Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008, care se aplică și în prezent. Aceasta indică o problemă fundamentală în claritatea normelor fiscale aplicabile în perioada 3 iulie 2015 - 21 august 2016, când nu exista o reglementare explicită referitoare la impozitarea câștigurilor din jocurile de noroc, loterii și campanii promoționale. În absența unei norme clare și a unui ghid precis din partea autorităților fiscale, nu era posibil ca contribuabilii să cunoască în mod concret cum să aplice legislația fiscală în acest domeniu. Mai mult decât atât, modificarea codului fiscal în această perioadă nu a avut loc decât abia în 1 iulie 2016, iar până atunci nu existau clarificări suficiente, iar normele fiscale nu au fost actualizate corespunzător.

În acest context, se poate argumenta că, în perioada 3 iulie 2015 - 1 iulie 2016, nu era clar care norme de drept fiscal trebuiau respectate, iar interpretarea normelor fiscale era extrem de vagă. Prin urmare, este imposibil de demonstrat o intenție directă din partea lui Tcaci Roman de a încalca legea fiscală, deoarece nu existau reglementări clare și aplicabile pentru acest tip de impozitare. Intenția directă, așa cum este înțeleasă în dreptul penal, presupune conștientizarea încălcării unei norme clare și aplicarea deliberată a unei acțiuni ilegale. În cazul în care nu existau norme clare sau reglementări specifice aplicabile până la modificarea Codului Fiscal din 1 iulie 2016, nu se poate susține cu certitudine că Tcaci Roman avea intenția de a încălca legea, având în vedere că nu existau îndrumări clare din partea autorităților fiscale. Prin urmare, se pune întrebarea legitimă: ce normă fiscală poate fi considerată încălcată în perioada 3 iulie 2015 - 1 iulie 2016, când nu exista o reglementare explicită sau clară în acest domeniu? Această incertitudine juridică sugerează că nu poate exista o vinovăție conștientă și intenționată din partea lui Tcaci Roman, având în vedere absența unei norme clare în acea perioadă.

În urma cercetării judecătorești, nu s-a dovedit că Tcaci Roman ar fi fost complice al Brașcovei Elena. Organul de urmărire penală nu a verificat corespunzător declarațiile lui Tcaci Roman din 6 septembrie 2018 și cererile sale. De asemenea, solicitările de audiere a asociaților, făcute atât de Tcaci Roman, cât și de Brașcova Elena, au fost ignorate. Acuzarea nu a făcut niciun efort pentru a verifica atribuțiile lui Tcaci Roman, iar acesta a declarat că, deși era administrator, nu avea drept de semnătură în fața băncii, fiind astfel exclus de la gestionarea chestiunilor financiare. De asemenea, Tcaci Roman a subliniat că nu a participat niciodată la activitatea financiară a companiei și nu a dat indicații contabilului Brașcova Elena. Probele administrate nu au dovedit complicitatea sau intenția directă a lui Tcaci Roman, iar lipsa probelor confirmă că nu a urmărit diminuarea masei impozabile sau sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale.

6.4. *Apărătorul Constantin Mihaila, în interesele persoanei juridice „RENECO-EL" S.R.L.* a pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare a ultimei, cât și a celorlalți inculpați, fără indicarea temeiului de drept. Totodată a solicitat în subsidiar declararea nulității rechizitoriilor din dosar, cu încetarea procesului penal și emiterea unei încheieri interlocutorii privind derogările de la principiul loialității în administrarea probelor, acestea fiind dosare fabricate, făcând referire în drept la art. 6 para. 1 din Convenție și la Hotărârea Parlamentului nr. 39 din 8 iunie 2019 cu privire la caracterul captiv al statutului Rep. Moldova.

Acesta a adus argumente identice și similare celor expuse de alți apărători, iar suplimentar a mai subliniat că subliniază că procurorul a ignorat un aspect esențial în Actul de control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, respectiv faptul că SFS nu a analizat sau indicat în mod concret sumele neimpozitate pentru categoriile de mize sau fiecare miză achitată de jucător. În realitate, plata pentru sumele mizelor nereturnate, ca rezultat al pierderilor (*necâștigurilor*) jucătorilor, a fost impozitată de „RENECO-EL" S.R.L. cu 12%, deoarece acestea erau înregistrate ca venituri ale companiei. Acest aspect crucial a fost ignorat de procuror, care nu a înțeles corect mecanismul de contabilizare a mizelor jucătorilor prin aparatul de casă și control. De asemenea, procurorul nu a clarificat între două situații importante de impozitare: 1) Suma mizelor returnate jucătorilor (*care reprezintă banii personali ai acestora*) ca rezultat al câștigurilor acestora și 2) Suma mizelor returnate la solicitarea jucătorilor, ca rezultat al refuzului acestora de a continua jocul. Respectiv, până la data controlului fiscal din 12 octombrie 2016, aceste mize nu au fost niciodată impozitate de inspectorii fiscali. Mai mult, conform Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. *****din 21 iulie 2016, inspectorii fiscali de la posturile fiscale nu au cerut impozitarea mizelor jucătorilor ca câștiguri.

La fel, procurorul nu a indicat în rechizitoriu norma juridică concretă încălcată de inculpați, care să prevadă în mod specific că operatorul sau casierul, la

încasarea mizelor de la jucători, era obligat să impoziteze aceste sume cu 18% impozit pe venit. Această absență a unei reglementări clare care să susțină aplicarea unui astfel de impozit face dificilă justificarea acuzațiilor aduse.

Acesta mai opinează că fiind audiată în instanță, Brașcova Elena a explicat în detaliu mecanismul de evidență contabilă a mizelor jucătorilor prin aparatul de casă și tipurile de cecuri eliberate. Or, ea a menționat că software-ul aparatului de casă nu prevedea impozitarea mizelor cu 18% impozit pe venit, ceea ce ar fi trebuit efectuat teoretic de casier sau operator. Mai mult, a subliniat faptul că banii mizelor sunt proprietatea jucătorilor și că nu exista un mecanism legal care să impună impozitarea acestora ca pe câștiguri. În acest context, Brașcova Elena a atras atenția instanței asupra faptului că administratorul și contabilul societății nu erau responsabili de încasarea și contabilizarea mizelor, aceste operațiuni fiind realizate prin aparatele de casă, conform metodologiei stabilite de legislația în vigoare. Astfel, banii erau colectați de la jucători conform unui sistem care permitea evidența acestora prin aparatele de casă, care erau programate conform softurilor aprobate de Serviciul Fiscal de Stat și reglementate prin Normele metodologice emise de Comisia interdepartamentală pentru mașinile de casă și control a Ministerului Finanțelor, publicate în Monitorul Oficial. Aceste norme specifice nu prevedeau aplicarea unui impozit de 18% asupra mizelor.

Apărătorul mai explică că în această programă a aparatelor de casă, nici contabilul, nici administratorul societății nu au acces, deoarece acestea sunt sigilate de Serviciul Fiscal de Stat (SFS). Doar persoanele autorizate de SFS au dreptul să modifice software-ul aparatelor de casă, fapt confirmat chiar de contabila Brașcova Elena. Astfel, nici specialistul Mircea Potîngă și nici procurorul nu au demonstrat că aparatele de casă utilizate de entitățile din domeniul jocurilor de noroc erau dotate cu un software care să impună impozitarea mizelor cu 18%, ca în cazul câștigurilor, un mecanism care, în realitate, nu există.

În acest context, pentru apărare, a apărut întrebarea firească „*cum ar fi trebuit casierul sau contabilul societății să impoziteze cu 18% mizele returnate jucătorilor, în condițiile în care toate decontările se fac prin aparatul de casă?*” și „*Unde este reglementat acest mecanism?*”, însă din păcate, specialistul Mircea Potîngă și reprezentantul SFS nu au putut oferi un răspuns clar la aceste întrebări, ceea ce a lăsat loc unei incertitudini juridice semnificative. Astfel, consideră că anume aici și au început acțiunile abuzive posibile ale autorităților statului.

Prin urmare, consideră evident că a fost creată o confuzie juridică majoră, având în vedere că indicațiile Viceministrei Finanțelor din 04.03.2016, adresate Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, de a verifica practica în vederea determinării corecte a obligațiilor fiscale privind impozitul reținut la sursa de plată pentru veniturile obținute de jucători de la jocurile de noroc, ies din cadrul legal la acea dată. Astfel, în mod clar, noțiunea de „*câştig*” din Art. 12, pct. 14 din Titlu II

al Codului Fiscal a fost modificată abia prin Legea nr. 138 din 17.06.2016, care a intrat în vigoare la 01.07.2016. Cu toate acestea, modificarea a fost realizată fără a fi stabilit un mecanism concret de aplicare a acestei noi reglementări, ceea ce a dus la confuzie și la aplicarea unor norme de impozitare într-o perioadă în care nu existau reglementări clare. Această situație a creat o absurditate juridică, deoarece nu există un cadru normativ clar și oficial pentru aplicarea acestor modificări înainte de data intrării în vigoare a Legii nr. 138/2016, ceea ce face ca acțiunile de impozitare să fie nejustificate și neconforme cu legislația în vigoare la momentul respectiv.

Consideră că rezultă că, în perioada 03.07.2015 și până la data efectuării controlului conform Actelor de Control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, dar și până în prezent, au rămas în vigoare Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control, aprobate prin decizia Comisiei interdepartamentale pentru mașinile de casă și control nr. ***** din 24 ianuarie 2008, la care s-au conformat contabilii firmelor din domeniul jocurilor de noroc. Aceste norme, însă, au fost ignorate intenționat de către Serviciul Fiscal de Stat (SFS). Atenționează că modificările la aceste norme au fost publicate abia la 16.12.2016, în Monitorul Oficial, și au intrat în vigoare la data publicării. Modificările au fost efectuate în Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc, aprobate prin decizia Comisiei interdepartamentale pentru mașinile de casă și control nr. ***** din 01.12.2016. Prin urmare, statul, prin Ministerul Finanțelor, recunoaște că nu au existat reglementări clare de impozitare a mizelor ca și câștiguri înainte de 16.12.2016. În momentul efectuării controlului fiscal, erau în vigoare doar normele anterioare, aprobate în 2008, cu modificările de până la 16.12.2016.

Mai adaugă că în urma controlului fiscal, inspectorii fiscali nu au detaliat clar și nu au indicat pentru perioada 01.07.2015 - 31.08.2016, următoarele informații esențiale: 1) suma totală a mizelor achitate de jucători și încasate de „RENECO-EL” S.R.L.; 2) suma mizelor returnate de „RENECO-EL” S.R.L. ca rezultat al câștigurilor jucătorilor; 3) suma mizelor nereturnate ca rezultat al pierderilor (necâștigurilor) jucătorilor și 4) suma mizelor returnate la solicitarea jucătorilor ca rezultat al refuzului de la joc. Procurorul a ignorat aceste aspecte importante, neanalizând reglementările și indicatorii economici relevanți, iar în rechizitoriu nu a fost oferit niciun răspuns la aceste întrebări fundamentale. Aceasta demonstrează că calcularea suplimentară a impozitului pe venit din mizele achitate sau restituite clienților, conform Actelor de Control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, Deciziei nr. ***** din 10.11.2016 și Deciziei nr.*****din 22.12.2016, nu avea bază juridică.

Modificările aduse Art. 12 pct. 14 din Titlul II al Codului fiscal, prin Legea nr. 138 din 17.06.2016, care au fost aplicate retroactiv de către SFS, nu erau clare și previzibile. Aceste modificări au fost interpretate abuziv de SFS, ceea ce contravine Hotărârii nr. 26 din 23 noiembrie 2010 a Curții Constituționale. În consecință, Parlamentul Republicii Moldova a corectat această greșeală abia pe 16.12.2016, atunci când au fost publicate în Monitorul Oficial modificările la Art. 12 pct. 14 din Titlul II al Codului fiscal și la Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control, aprobate prin decizia Comisiei interdepartamentale nr. ***** din 01.12.2016, care se aplică de la data publicării. Astfel, statul, prin Parlamentul și Ministerul Finanțelor, recunoaște că nu au existat reglementări clare până la 16.12.2016. La data efectuării controlului fiscal, erau în vigoare doar Normele metodologice din 2008, modificate până la 16.12.2016, care au fost ignorate de SFS.

În ședința din 28 martie 2024, avocatul Mihaila Constantin a prezentat instanței documentele care demonstrează că „RENECO-EL" S.R.L. a fost adusă la insolvabilitate din cauza acțiunilor SFS. Printre aceste documente se află lista patrimoniului din capitalul statutar al „RENECO-EL" S.R.L. de peste 7 milioane de lei, precum și lista mijloacelor fixe, care include activele companiei evaluate la 8.313.086 lei, confirmând astfel că „RENECO-EL" S.R.L. nu ar fi avut niciun motiv să nu achite impozitele, având în vedere valoarea patrimoniului său. De asemenea, a fost evidențiată valoarea licenței de 8.652.875 lei, care ar fi fost pierdută împreună cu bunurile companiei, dacă ar fi existat o intenție de evaziune fiscală. Patrimoniul „RENECO-EL" S.R.L. a fost sechestrat de SFS, inclusiv prin confiscarea a peste 500 de aparate de joc, depozitate în diverse locații, conform listei bunurilor sechestrate din 31.01.2017. De asemenea, capitalul social al companiei a fost evaluat conform documentelor oficiale, inclusiv pentru bunuri imobile deținute de aceasta. Aceste date sunt relevante pentru a demonstra că „RENECO-EL" S.R.L. a activat în conformitate cu legislația Republicii Moldova și nu a avut datorii fiscale până în luna iulie 2016, având chiar supraplăți față de bugetul de stat.

Apărătorul subliniază că procurorul Stela Barbă a omis intenționat să includă aceste informații în rechizitoriu, neindicând datele despre patrimoniul și impozitele achitate de „RENECO-EL" S.R.L. în perioada controlată, ceea ce sugerează o tentativă de a fabrica acuzațiile de evaziune fiscală. Astfel, avocatul consideră că scopul acestui comportament al Procurorului a fost de a crea o percepție falsă despre intențiile inculpaților de a nu plăti impozitele datorate. Aceste fapte reflectă, în opinia apărării, o manipulare a adevărului în aceste cauze penale.

Apărarea atrage atenția instanței asupra unei contradicții evidente între cele două controale fiscale efectuate de Inspectoratul Fiscal al municipiului Chișinău.

Astfel, în Actul de control nr. *****din 26 iulie 2016 (*Anexa 20 din Cererea depusă pe 28.03.2024 privind declararea nulității rechizitoriului*), inspectorii fiscali nu au găsit datorii la bugetul de stat și nici încălcări din partea „RENECO-EL” S.R.L.. Acest fapt pune sub semnul întrebării consistența și corectitudinea concluziilor inspectorilor fiscali. Totuși, la doar o lună distanță, în Actele de Control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, aceiași inspectori fiscali schimbă complet poziția, indicând datorii la impozitul pe venit calculate pe baza mizelor jucătorilor, considerate ca fiind câștiguri, ceea ce generează confuzie în privința aplicării aceleași legislații.

Apărarea subliniază această schimbare de poziție, considerând-o problematică, mai ales că legislația aplicabilă nu s-a modificat semnificativ în intervalul de timp dintre cele două controale fiscale. Astfel, se pune întrebarea justificată: oare legislația aplicabilă în 26 iulie 2016 nu era aceeași care reglementa și controlul din 12 octombrie 2016!? Inconsistența acestei schimbări de abordare sugerează o interpretare eronată a legii și ridică semne de întrebare asupra legalității și fundamentării concluziilor inspectorilor fiscali.

De asemenea, apărătorul adresează mai multe întrebări importante și consideră că aceste aspecte nu au fost abordate corect de procuror, ceea ce ar putea influența negativ desfășurarea corectă a procesului. Mai precis, întrebările ridicate sunt: a) refuzul procurorului de a solicita o expertiză financiar-contabilă independentă care să verifice sumele invocate de Serviciul Fiscal de Stat (SFS), care nu ar corespunde realității. Or un astfel de demers ar fi fost esențial pentru a stabili clar și obiectiv sumele mizelor achitate de jucători și încasate de „RENECO-EL” S.R.L. pentru perioada controlată, precum și pentru a răspunde întrebărilor referitoare la sumele mizelor returnate ca urmare a câștigurilor jucătorilor, pierderilor acestora și a solicitărilor jucătorilor de a renunța la joc; b) Lipsa unui răspuns clar și detaliat din partea procurorului și SFS, deoarece în Actul de control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, nu au fost indicate clar și detaliat sumele mizelor returnate sau nereturnate, ceea ce lasă loc la ambiguități și confuzii în cadrul procesului de verificare a impozitării mizelor. De asemenea, procurorul nu a solicitat o clarificare detaliată a acestor aspecte; c) Refuzul de a indica norma juridică privind impozitarea mizelor, or în mod special, apărarea subliniază faptul că procurorul nu a furnizat o normă juridică clară care să stabilească explicit că mizele achitate de jucători trebuie considerate câștiguri și, prin urmare, impozitate cu 18 % impozit pe venit. Faptul că nu s-a menționat o astfel de prevedere legală concretă ridică îngrijorări cu privire la fundamentarea acuzării și corectitudinea aplicării legislației fiscale.

Aceste întrebări subliniază pentru apărare importanța unei analize detaliate și obiective din partea procurorului pentru a asigura corectitudinea procesului penal și pentru a oferi o apărare adecvată.

De asemenea, apărătorul a reiterat cererile sale privind declarare nulității rechizitoriilor în cauza penală, fiind indicat motivul persecutării persoanelor acuzate de către autoritățile statului la cererea unor actori politici, precum și cererile privind declararea nulității ordonanțelor de începere a urmăririi penale, deoarece a fost încălcat termenul prevăzut de lege pentru pornirea urmăririi penale de la sesizarea organului de urmărire penală conform art. 274 Cod de procedură penală.

6.5. *În dezbateri judiciare şi în ultimul cuvânt*, inculpații și reprezentantul persoanei juridice acuzate au pledat nevinovați, reiterând argumentele expuse de apărării acestora.

Cu privire la analiza probelor şi încadrarea juridică.

7.1. Potrivit art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanța își întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăţia inculpatului în săvîrșirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată şi nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de judecată reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate şi apreciate corespunzător și toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului. Astfel, instanța de judecată este obligată prin prisma prevederilor art. 384 alin. (3) din Codul de procedură penală, să emită sentința legală, întemeiată și motivată, bazată pe principiile generale ale efectuării justiției, cu respectarea dreptului la un proces echitabil și al preeminenței dreptului.

În alt context, conform art. 390 alin. (1) și (3) din Codul penal, sentinţa de achitare se adoptă dacă: 1) nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii; 2) fapta nu a fost săvîrşită de inculpat; 3) fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii; 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei și sentinţa de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului.

7.2. Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpaților a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, în cadrul cauzei penale pornite pe faptul evaziunii fiscale și la fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât *natura* și *cauza* acuzației, cât şi probele

pe care se fundamentează aceasta, într-o manieră detaliată prin ordonanţa de recunoaştere în calitate de bănuit, prin ordonanţa de punere sub învinuire şi rechizitoriul întocmit.

La acest aspect, instanța va respinge obiecțiile apărării privind nulitatea actelor procesuale invocate în cereri, inclusiv a rechizitoriului, deoarece sunt nefondate, fiind bazate exclusiv pe aprecieri subiective și evazive sau posibile, nefiind identificate încălcări esențiale ale procedurii de începere a urmăririi penale și la terminarea ei, până la sesizarea instanței.

La acest aspect, instanța notează că cauza penală pendinte a fost disjunsă la 22 mai 2019 din cauza penală 2016898003 (vol.I, f.d.1-2), iar ultima a fost pornită la 7 iulie 2016 de către procuror pe același fapt, care ar fi cauzat daune în proporții deosebit de mari (vol.I, f.d.15). Ulterior, pe același fapt, la 15 martie 2017, a fost pornită urmărirea penală (vol.I, f.d.16-17) în rezultatul examinării procesul penal nr. 128 inițiat la 3 martie 2017 (vol.I, f.d. 63-64) după sesizarea de către Serviciul Fiscal de Stat, adică cu respectarea termenului și a competenței, după care, cauzele penale au fost conexate prin ordonanța din 16 martie 2017 (vol.I, f.d.22-24), nefiind identificate circumstanțe care ar exclude urmărirea penală.

7.3. În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenţie, în dreptul la un proces echitabil se atribuie şi necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei şi Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum şi diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate *(cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007)*. La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților *(cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei)*.

În acest mod, instanţa de judecată subliniază că şi-a bazat constatările sale pe probele verbale şi în scris prezentate, dar şi în analiza faptului dacă acuzările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al *„în afara dubiilor rezonabile”*, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistenţa deducerilor suficient de puternice, clare şi concordante sau a similarelor prezumţiei de fapt necombătute, iar adiţional, poate fi luat în consideraţie comportamentul părţilor când sunt

obţinute dovezile *(hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161)*.

7.4. În corespundere cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

În continuare, în conformitate cu art.101 alin.(1) şi (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

7.5. În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicţii esenţiale şi semnificative între probele cu martori şi cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanţele expuse în învinuirile aduse inculpatului.

În alt context, la adoptarea sentinţei, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4 CPP, instanţa de judecată trebuie să soluţioneze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate : 1) dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârşită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracţiuni.

7.6. De asemenea, din conţinutul prevederilor art. 390 din Codul de procedură penală, denotă că sentinţa de achitare se adoptă dacă nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii, fapta nu a fost săvârşită de inculpat, *fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii*, fapta nu este prevăzută de legea penală sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei şi sentinţa de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului.

7.7. În concordanţă cu dispoziţia art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, ordonanţa de punere spre învinuire trebuie să cuprindă: data şi locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua luna, anul şi locul naşterii persoanei puse sub învinuire, precum şi alte date despre persoană care au importanţă juridică în cauză; *formularea învinuirii cu indicarea datei,*

locului, mijloacelor şi modului de săvârşire a infracţiunii şi consecinţele ei, caracterul *vinei*, motivelor şi semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanţelor în virtutea cărora infracţiunea n-a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracţiune, formelor de participaţie dacă infracţiunea a fost săvârşită de un grup de persoane, circumstanţele care agravează răspunderea, menţiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului şi literei articolului din Codul penal, care prevăd răspunderea pentru infracţiunea comisă.

7.8. Instanța mai subliniază că Curtea Constituţională, prin Hotărârea nr. 18 din*****mai 2017, pct. 70, menționează că libera apreciere a probelor nu înseamnă arbitrariu, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor sunt expuse de către instanța de judecată în acte procedurale, care trebuie să fie motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii.

În același timp, Curtea Constituţională reamintește că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*” *(„beyond reasonable doubt”)*, care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul *(hotărârea CEDO Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978)*.

Adițional, Curtea menționează că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, la rândul său, constituie o garanţie a prezumţiei de nevinovăţie. *(pct. 78-80 din Hotărîrea CC nr. 18 din 22.05.2017)*

Astfel, potrivit art. 8 din Codul de procedură penală, concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

7.9. În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, ale reprezentantului părţii vătămate şi ale martorilor, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii, veridicităţii şi coroborării lor, instanța constată că faptele pentru care inculpații au fost trimiși în judecată, există, au fost săvârșite, însă în lipsa tuturor semnelor

obligatorii ale componenţei de infracţiune incriminate, și anume în lipsa vinovăției exprimate prin intenție.

7.10. În continuare, conform prevederilor art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracţiunea este o faptă *(acţiune sau inacţiune)* prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Instanţa de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*” CtEDO a statuat că „(...) *o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală*”.

7.11. Aşadar, cu *referire la încadrarea juridică înaintată inculpaţilor în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal,* potrivit doctrinei juridice, *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal, este format din relațiile sociale cu privire la formarea bugetului public național pe calea îndeplinirii de către întreprinderile, instituțiile sau organizațiile contribuabile a obligațiunilor fiscale.

Obiectul material (imaterial) al infracțiunii în cauză îl reprezintă după caz: 1) documentele (actele) contabile, fiscale sau financiare (inclusiv cele electronice); 2) obiectele impozabile.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea fie de includere în documentele contabile, fiscale sau financiare (*inclusiv cele electronice*) a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile

care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie de tăinuire a unor obiecte impozabile ori a unor acte contabile, fiscale sau financiare; 2) urmările prejudiciabile sub forma neachitării impozitului, a taxei prevăzute de Codul Fiscal, a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal, a cărei (*cărui; căror*) sumă cumulativă depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal în redacția legii incriminate acestora, se caracterizează prin intenție directă determinată de prezența unui scop special şi anume de neachitarea impozitului la bugetul public național. Motivul infracțiunii nominalizate în cele mai frecvente cazuri se exprimă în interesul material.

Subiectul infracțiunii de evaziune fiscală a întreprinderilor, instituțiilor şi organizațiilor este: 1) persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani; 2) persoana juridică *(cu excepția autorității publice*).

Persoana fizică trebuie să aibă calitățile unui subiect special, şi anume – să fie, după caz: 1) conducător al întreprinderii, instituției sau organizației contribuabile; 2) contabil-şef, director financiar-contabil ori persoană care ocupă o altă funcție în cadrul întreprinderii, instituției sau organizației contribuabile, funcție care i-ar permite să țină documentele contabile, fiscale sau financiare ori să dispună de obiectele impozabile sau de actele contabile, fiscale ori financiare.

7.12. În această ordine de idei, pornind de la constatarea faptului că, legea penală în vigoare în perioada anului 2015 era una mai aspră (*aceasta incrimina practic toate formele de exprimare a evaziunii fiscale) (sustragerea de la achitarea impozitelor către bugetul de stat) care se exprimau prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile ori prin tăinuirea altor obiecte impozabile, indiferent de intenție şi de modalitățile sau de circumstanțele de comitere*), iar legea penală în vigoare la momentul pronunțării prezentei sentințe, este una mai blândă (*ultima incriminând din punct de vedere penal, doar cele mai grave forme de sustragere de la plata impozitelor şi taxelor*) și anume: a) includerea intenționată a datelor vădit denaturate care nu ar fi avut la bază operațiuni reale ori b) includerea intenționată a datelor vădit denaturate care au la bază operațiuni ce nu au existat, sau c) includerea intenționată a datelor vădit denaturate care se datorează tăinuirii intenționate a unor obiecte impozabile), instanța de judecată, pornind de la prevederile art. 10 alin.(1) din Codul penal, apreciază că în speță, faptele

inculpaților urmează a fi raportate la dispoziția și ipoteza normei art. 244 (*în redacția legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018*).

7.13. În concordanță cu prevederile art. 325 din Codul de procedură penală, care statuează în mod imperativ că judecarea cauzei în primă instanţă se efectuează numai în privinţa persoanei puse sub învinuire şi *numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*, iar modificarea învinuirii în instanţa de judecată se admite dacă prin aceasta *nu se agravează* situaţia inculpatului şi *nu se lezează dreptul lui la apărare*, instanța nu va fi în drept să rețină în acuzarea inculpatului fapte sau circumstanțe noi, care nu au fost aduse la cunoștință în prealabil acestuia, sub auspiciul respectării dreptului fundamental la apărare a celui acuzat și va analiza existența faptei exclusiv prin prisma acuzației aduse în rechizitoriu.

Mai mult ca atât, conform art. 326 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța conchide că procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanţă şi în instanţa de apel este în drept să modifice, prin ordonanţă, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei *dacă probele cercetate în şedinţa de judecată* dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârşit o infracţiune mai gravă decât cea incriminată anterior, *aducând la cunoştinţă inculpatului, apărătorului lui* şi, după caz, reprezentantului legal al inculpatului *noua învinuire*.

De altfel, agravarea situației de instanță prin hotărârea sa, ar veni și în contradicţie cu principiul prezumţiei nevinovăţiei, garantat de art. 21 din Constituţie, dar totodată, nu va corespunde criteriului previzibilităţii şi, implicit, principiului legalităţii, or prevederile iterate *supra* legiferează dreptul procurorului de a depune o ordonanţă de modificare a învinuirii, care este apreciată de către instanţă.

În subsidiar, instanţa mai motivează prin faptul că este inadmisibilă aducerea neîntemeiată de noi capete de acuzare în procesul judecării cauzei penale, la fel cum este inadmisibil ca reprezentantul acuzării de stat, care descoperă în cadrul procesului penal noi circumstanţe incriminatoare, să nu poată aplica pârghiile justiţiei pentru calificarea corectă şi echitabilă a faptelor comise de inculpat, or în acest caz s-ar încălca dreptul la un proces echitabil al părţii vătămate şi al societăţii, care acuză persoana prin intermediul procurorului, rolul ultimului în procesul penal fiind multiaspectual, constând în apărarea persoanei, a drepturilor şi libertăţilor acestuia, în apărarea societăţii şi a statului împotriva fenomenului criminalităţii, în constatarea şi descoperirea tuturor infracţiunilor săvârşite, în prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

7.14. În acest context, instanța a analizat declarațiile inculpatului Roman Tcaci, care a negat expres și constant intenția de a se eschiva plata impozitelor, a confirmat că a fost administrator al societății și că dările de seamă erau predare către contabil, fiind semnate în perioada în care era director. El susține că nu au

fost constatate acțiuni ilicite în urma inspecției contabile și că toate impozitele au fost achitate la timp, fără sancțiuni anterioare. De asemenea, a menționat că dările de seamă fiscale erau întocmite de contabilă și semnate cu semnătura sa electronică, fără încălcări constatate.

7.15. La rândul său, inculpata Elena Brașcova, la fel ca și Roman Tcaci, a negat vinovăția sa în comiterea infracțiunii și a explicat poziția sa referitor la modul în care a activat în calitate de contabil la compania învinuită „RENECO-EL" S.R.L. în perioada de timp de la 3 noiembrie 1999 până la 2 decembrie 2016, adică inclusiv în perioada săvârșirii faptei, imputată de acuzator.

Astfel, ultima afirmă că „RENECO-EL" S.R.L. consideră că Serviciul Fiscal de Stat a aplicat greșit legislația în vigoare privind impozitarea mizelor de joc și câștigurilor, care reglementează impozitarea și contabilizarea câștigurilor de la automatele de joc și câștigurilor în numerar. În rechizitoriu, procurorul a greșit indicând că nu a fost calculat impozitul pe venit din câștiguri, în timp ce din deciziile contestate rezultă că impozitul nu a fost calculat pe mizele achitate de jucători, teză care ar fi fost recunoscut greu în instanță de expertul Mircea Potîngă.

Aceasta explică că afirmă că impozitul pe venit de 18% reținut la sursă a fost aplicat corect conform legislației, fapt confirmat prin Actul de control nr. *****din 26 iulie 2016, în care inspectorii fiscali au constatat că „RENECO-EL" S.R.L. nu avea restanțe față de bugetul de stat și nu au fost depistate nereguli. Însă, o lună mai târziu, aceiași inspectori au schimbat opinia și au interpretat legislația diferit. Exemplele oferite ilustrează greșelile comise în calculul impozitului pe venit. De exemplu, dacă un jucător plătește o miză de 100 lei și câștigă 150 lei, impozitul calculat pe întreaga sumă câștigată, fără a deduce miza, ar fi de 27 lei, ceea ce consideră a fi incorect, deoarece suma mizată nu ar trebui impozitată. Mai mult, în cazul în care un jucător cere returnarea mizelor, inspectorii au aplicat impozitul pe venit de 18% și asupra sumelor returnate, ceea ce iarăși nu este corect, deoarece acestea nu sunt câștiguri, ci doar restituiri. Acesta susține că noțiunile de miză și câștig sunt distincte și nu ar trebui aplicat impozitul pe suma returnată. Inculpata a asemănat situația cu returnarea unui produs achiziționat, atunci când suma returnată nu este impozitată, ci este restituită integral celui care a întors produsul înapoi.

7.16. Tot inculpata susține că metodologia utilizată de Mircea Potîngă la control nu este reglementată în niciun act normativ și că expertul nu a putut să explice unde este prevăzută o astfel de abordare. De asemenea, oferă un al treilea exemplu în care un jucător a mizat 100 de lei, a pierdut 50 de lei și a cerut returnarea diferenței de 50 de lei, nefolosită în joc. În acest caz, consideră că inspectorii au procedat ilegal, deoarece au dedus 18% impozit pe venit din cei 50 de lei, ceea ce ar însemna că jucătorul ar trebui să primească doar 41 de lei. Acesta consideră că impozitarea acestor bani este ilegală, întrucât nu sunt câștiguri sau

mize, ci doar o sumă nefolosită, iar impozitarea acestora nu este reglementată nicăieri. În plus, Mircea Potîngă a aplicat impozitul de 18% asupra tuturor mizelor și a celor returnate, considerându-le câștiguri, ce este contrar legislației în vigoare.

7.17. Elena Brașcova mai explică faptul că începând cu luna iunie 2008, evidența contabilă și decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc au fost efectuate conform Normelor metodologice aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale pentru casele de marcat a Ministerului Finanțelor nr. ***** din 24 ianuarie 2008, modificată ulterior. Aceste norme au fost în vigoare până în prezent și ar fi trebuit aplicate, însă inspectorul Mircea Potîngă a refuzat să le aplice. În opinia ei, Potîngă a interpretat că, în urma anulării Ordinului Ministrului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008 prin Ordinul nr.*****din 26 iunie 2015, trebuia să impoziteze toate mizele jucătorilor și mizele returnate începând cu 3 iulie 2015, dar inculpata consideră că această interpretare reprezintă o eroare juridică.

În opinia ei, Mircea Potîngă nu a reușit să explice unde, în articolul 12, secțiunea a II-a, alineatul 14 din Codul Fiscal, se precizează că mizele de joc ale jucătorilor sunt considerate câștiguri și impozitate cu 18%, iar la 1 iulie 2016, în Monitorul Oficial au fost publicate modificările la articolul 12, alineatul 14, secțiunea II din Codul Fiscal, conform Legii Parlamentului nr. 138 din 17 iunie 2016, care au introdus cuvântul „*brut*” înainte de „*venit*” în definiția „*câștigului*”. Cu toate acestea, Normele metodologice din 27 iunie 2008 privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc nu au fost modificate, menținând aceeași metodă de calcul al impozitului. Respectiv, inculpata opinează că în ședința de judecată, Mircea Potîngă nu a răspuns la întrebarea avocatului Mihaila Constantin despre aplicarea retroactivă a modificărilor din iulie 2016 începând cu iulie 2015, or modificările nu puteau fi aplicate retroactiv, întrucât legea nu prevedea o astfel de intrare în vigoare, iar mai mult, nu exista o metodologie de reprogramare a aparatelor de casă, care nu puteau înregistra operațiunile nici după 1 iulie 2016, darămite din iulie 2015.

7.18. Inculpata a menționat că după ce procurorii și inspectorii fiscali nu au găsit încălcări semnificative, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a emis o scrisoare secretă nr. ***** din *****, destinată uzului intern, care nu a fost publicată în Monitorul Oficial sau pe site-ul oficial al Fiscului. Scrisoarea a fost prezentată entităților din domeniul jocurilor de noroc doar după un al doilea control fiscal, conținând o interpretare vagă și nelegală privind completările aduse articolului 12, alineatul 14, care stipulau că, pentru calculul impozitului, se consideră suma totală de plată, fără a lua în calcul mizele jucătorilor. Totuși, nu s-a ținut cont de faptul că modificările privind noțiunea de „*câștiguri*” (*cu adăugarea cuvântului „brut” înainte de „venit”*) au fost publicate în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016 și nu puteau fi aplicate retroactiv, din iulie 2015. Scrisoarea secretă a

Inspectoratului Fiscal nu are forță juridică, contravine Codului fiscal și nu a fost publicată în Monitorul Oficial. Prin urmare, entitățile economice nu aveau cum să cunoască și să aplice aceste interpretări retroactive din iulie 2015.

7.19. Elena Brașcova a susținut că este evident că Mircea Potîngă a declarat incorect în fața instanței și de fapt, a întocmit un act de control la comandă, având ca scop aplicarea amenzilor și fabricarea unor datorii către buget, iar contabilii s-au confruntat cu situația în care inspectorii fiscali, în cadrul unui control fiscal repetat, au indicat în actul de control că entitatea comercială ar fi trebuit să rețină impozitul pe venit de 18% din mizele de joc și mizele returnate, deși acest lucru nu era prevăzut în Codul Fiscal sau în alt act normativ. Or, toate entitățile din domeniul jocurilor de noroc calculau câștigurile și impozitul reținut pe câștiguri, conform unei formule legale: „*Câștig net = Câștig brut - Valoarea mizei efectuate*”, în conformitate cu Normele metodologice din 27 iunie 2008 și nu exista nicio reglementare care să impună impozitarea mizelor ca și câștiguri. Respectiv, toți agenții economici din domeniul jocurilor de noroc aplicau impozitarea câștigurilor conform articolului 90^{1} alin. (3^{3}) din Codul fiscal, care prevede reținerea unui impozit de 18% doar pe câștigurile din jocuri de noroc, nu și pe mize, însă Mircea Potîngă nu a putut explica unde este prevăzută impozitarea mizelor ca și câștiguri, având în vedere că suma mizei reprezenta banii jucătorului, nu câștiguri impozabile.

7.20. Aceasta expune că referirea inspectorului Mircea Potîngă la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, care anulează Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008, nu implică modificarea sau neaplicarea Normelor metodologice privind decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea caselor de marcat. Aceste norme, aprobate prin Hotărârea Comisiei interdepartamentale din 24 ianuarie 2008 și modificate prin Hotărârea din 29 mai 2008, au fost publicate în Monitorul Oficial pe 27 iunie 2008 și continuă să fie valabile și aplicabile. Astfel, între 3 iulie 2015 și 1 iulie 2016, precum și în prezent, se aplică exclusiv aceste norme metodologice, fără nicio modificare în ceea ce privește decontările în numerar în domeniul jocurilor de noroc. De asemenea, în această perioadă nu există alte reglementări care să modifice aceste norme sau metodele de impozitare.

Respectiv, divergențele apărute după ***** între inspectorii fiscali, inclusiv Mircea Potîngă, privind interpretarea noțiunii de „*câștig*” și modalitatea de impozitare a câștigurilor și mizelor restituite jucătorilor trebuie să fie interpretate în favoarea contribuabililor, conform alineatului (1) al articolului 11 din Codul fiscal, deoarece acest articol prevede că toate îndoielile în aplicarea legislației fiscale se interpretează în favoarea contribuabililor. Astfel, nu există nicio reglementare care să prevadă explicit că „*mizele*” jucătorilor sau „*mizele*” returnate acestora sunt considerate venituri sau impozitate ca „*câștiguri*”. Mai mult, ea notează că în

ședințele de judecată, Mircea Potîngă a confirmat că nu există nici un act normativ care să impună impozitarea mizelor de joc rambursate ca și câștiguri.

7.21. Elena Brașcova a subliniat faptul că inspectorii fiscali au confundat metodologia de impozitare, deoarece în cazul în care un jucător achită o miză de joc, dar nu câștigă, suma mizei nu este rambursată, ci rămâne ca venit al entității economice, care plătește un impozit pe venit de 12%. Aceasta nu poate fi considerată venit al jucătorului, iar dacă s-ar reține încă 18% de la jucător pentru aceste mize, ar însemna că impozitul pe venit ar fi perceput de două ori, ceea ce este greșit și absurd. De asemenea, precizează că prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 472-477 din 27 decembrie 2016, articolul 12, alineatul 14 din Codul fiscal a fost modificat, stipulând că „*în scopul aplicării acestei noțiuni, câștigurile din jocurile de noroc în cazinouri sau automate de joc reprezintă diferența pozitivă documentată între valoarea câștigurilor și valoarea mizelor de joc. În alte cazuri, câștigurile reprezintă suma totală a câștigului*”, iar ulterior, pe 6 ianuarie 2017, în Monitorul Oficial nr. 2-8 din 1 ianuarie 2017, a fost publicată noua Lege nr. 291 din 16 decembrie 2016 privind jocurile de noroc, care a și abrogat Legea nr. 285 din 18 februarie 1999.

7.22. Tot inculpata a relatat faptul că Serviciul Fiscal de Stat nu a răspuns la întrebările din scrisoarea prealabilă din 28 noiembrie 2016, iar din acest motiv, s-a solicitat Procuraturii, prin cererile sale de desemnare a unei expertize financiare și contabile pentru a verifica sumele eronate indicate de Serviciul Fiscal de Stat, care nu corespund realității. A fost cerută, de asemenea, indicarea clară a sumei totale a mizelor efectuate de jucători și primite de „RENECO-EL” S.R.L. pentru perioada controlului, precum și detalierea sumelor mizelor returnate ca urmare a câștigurilor jucătorilor, celor care nu au fost returnate din cauza pierderii jocului și celor returnate la cererea jucătorilor care au refuzat să mai joace, deoarece aceste aspecte nu au fost specificate clar nici în actele de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, nici în decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 privind încălcările legislative ale „RENECO-EL” S.R.L., dar răspunsuri din partea Procuraturii PCCOCS nu au fost primite.

De asemenea, a fost solicitată Procuraturii o verificare a aplicării corecte a legislației fiscale, inclusiv pentru toate entitățile economice din domeniu, și nu selectiv, având în vedere ierarhia actelor normative, valabilitatea acestora și principiul neretroactivității. A fost cerută și clarificarea modului în care trebuia făcută evidența contabilă și impozitarea, dar niciun răspuns nu a fost primit. În plus, a fost solicitat Procuraturii să ridice documentele referitoare la toate transferurile bancare efectuate de „RENECO-EL” S.R.L. în perioada controlului, precum și pentru perioadele anterioare și ulterioare acestuia, incluzând informațiile privind plata impozitului pe venit, contribuțiile către asigurările sociale și de sănătate, taxele locale, precum și plățile pentru autorizațiile și licențele necesare

activității. Totuși, nici în acest caz nu a fost primit vreun răspuns din partea Procuraturii PCCOCS.

7.23. Ea mai declară că, în perioada în care a fost contabilă la „RENECO-EL” S.R.L., societatea nu avea datorii la bugetul de stat privind impozitele și taxele, iar în plus, existau avansuri și plăți anticipate pentru mai multe tipuri de impozite. Toată evidența contabilă a fost ținută conform legislației aplicabile, fără nicio abatere. De asemenea, subliniază că nu a avut nici o intenție și nici dorința de a lucra ilegal, nici de a ascunde informații contabile precise pentru a evita plata impozitelor și taxelor către bugetul de stat.

Subsecvent, inculpata a considerat că Serviciul Fiscal de Stat a încălcat procedura stabilită de Codul fiscal pentru examinarea cererii prealabile din 28 noiembrie 2016 depusă împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pentru mun. Chișinău nr. ***** din 10 noiembrie 2016, deoarece ea, în calitate de contabil, nu a fost citată la examinarea contestației depuse împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat al mun. Chișinău nr. ***** din 10 noimebrie 2016 și nu a avut posibilitatea să se apere în această procedură administrativă.

Inculpata a concluzionat că în perioada activității sale ca contabil al „RENECO-EL” S.R.L. din 3 noiembrie 1999 până la întocmirea Actelor de inspecție nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, ea și „RENECO-EL” S.R.L. nu au avut intenția de a evita plata impozitelor, iar „RENECO-EL” S.R.L. nu a avut datorii la bugetul Republicii Moldova în ce privește impozitele și taxele. Mai mult, ea concretizează că, dacă „RENECO-EL” S.R.L. ar fi avut nereguli sau restanțe în ceea ce privește plata impozitelor și taxelor, Camera de Licențiere nu ar fi eliberat licența anuală pentru jocuri de noroc, deoarece licența era emisă doar după prezentarea unui certificat de la Serviciul Fiscal care confirma absența datoriilor la bugetul de stat al Republicii Moldova, precum și a unui raport anual de audit care atesta corectitudinea plății impozitelor și taxelor.

Astfel, în opinia ei, nu au existat datorii sau încălcări și aceste circumstanțe expuse, ar demonstra lipsa componenței de infracțiune în activitatea societății comerciale, ale administratorului Roman Tcaci și ale inculpatei Elena Brașcova.

7.24. În mod similar, reprezentanta societății comerciale inculpate „RENECO-EL” S.R.L., Irina Timofeeva a oferit idei similare celorlalți inculpați în declarațiile depuse instanței și a negat vinovăția companiei date la săvârșirea faptei incriminate, opinând că această cauză penală este ilegală, având în vedere că nu au fost ridicate extrasele bancare cu toate informațiile necesare, inclusiv sumele de impozite plătite de „RENECO-EL” S.R.L. la bugetul de stat, societate care la rândul său, a achitat corect impozitele și taxele, fără intenția de a le eluda, iar prin urmare, nu există elemente care să întrunească fapta de evaziune fiscală în acest dosar, subliniind și faptul că asemenea tipuri datorii și încălcări nu au existat niciodată, ce denotă în mod regretabil, reieșind și din declarațiile martorilor

apărării, faptul că procurorii au instrumentat acest dosar la comanda eventuală a terțului Vladimir Plahotniuc, pentru a monopoliza acest gen de activitate.

Irina Timofeeva a mai iterat că în cererea prealabilă din 28 noiembrie 2016, „RENECO-EL" S.R.L. a solicitat ca IFS mun. Chișinău să prezinte calculele clare conform rezultatelor controlului și să indice în mod concret suma totală a mizelor achitate de jucători și acceptate de „RENECO-EL" S.R.L. în perioada de control, de la 1 iulie 2015 până la 31 august 2016, inclusiv sumele mizelor returnate jucătorilor de către întreprinderea „RENECO-EL" S.R.L. ca urmare a câștigării de către jucători; sumele mizelor nerestituite jucătorilor ca urmare a pierderii (*necâștigării*) de către jucători; și sumele mizelor returnate la cererea jucătorilor ca urmare a refuzului de a juca pentru fiecare lună verificată din perioada de control, deoarece aceste date nu au fost specificate detaliat și concret nici în Actul de control nr. ***** și nr. ***** din 12 octombrie 2016, precum și nici în decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 privind cazul de încălcare a legislației comis de „RENECO-EL" S.R.L. Ea afirmă că aceste informații sunt esențiale, deoarece contabilizarea și impozitarea sunt diferite în funcție de situațiile prezentate, iar pentru a examina obiectiv cauza și a determina corectitudinea impozitărilor invocate de inspectorii fiscali, era necesară o expertiză financiar-contabilă, lucru care le-a fost refuzat atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanță.

7.25. În acest mod, instanța reține caracterul fluid și plauzibil al opiniilor inculpaților și/sau reprezentanților persoanei juridice acuzate, care este susținut prin norme de drept existente, cât și prin circumstanțe obiective ce denotă vădit lipsa intenției de a comite o infracțiune de evaziune fiscală, iar în acest sens, anume poziția apărării coroborează cu informația furnizată din probele sale și chiar cu cele prezentate de acuzare, cât și corelează cu prevederile actelor normative invocate în acuzațiile aduse inculpaților sau altor acte din domeniu, opinie pe care instanța și-o fundamentează în baza următoarelor aprecieri expuse *infra*.

În alt context, instanța a identificat suspiciuni rezonabile ale absenței elementelor infracțiunii în acțiunile inculpaților și cu atât mai mult, acuzarea nu a demonstrat că neajustările respective, ar fi fost datorate unor acțiuni intenționate sau că acestea au constat în anumite din modalitățile specificate la art. 244 din Codul penal (*absența unor operaţiuni reale, invocarea unor operaţiuni ce nu au existat, sau tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale şi/sau financiare*).

7.26. Se reține că în perioada de referință (*2015-2016*), art. 244 din Codul penal incrimina evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor şi organizațiilor prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tăinuirea

unor obiecte impozabile, dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește 1500 unități convenționale.

Instanța precizează că din acel moment, art. 244 din Codul penal a suferit modificări esențiale, astfel că la moment (*după cum a fost incriminată și de acuzarea de stat*), legea penală (*în redacția legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018*) incriminează evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituţiilor şi organizaţiilor prin includerea *intenţionată* în documentele contabile, fiscale şi/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operaţiuni reale ori care au la bază operaţiuni ce nu au existat, fie prin tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale şi/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuţiei de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală aferente unui an fiscal depăşeşte 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei.

7.27. Analiza comparativă a componențelor de infracțiune stabilite de art. 244 în redacția Codului penal din 2015 și cea din redacția legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, denotă că prima componență de infracțiune (*cea în vigoare în anul 2015*) acoperă o arie mai mare a modalităților de evaziune fiscală, dar componența de infracțiune instituită prin legea nr. 179 din 26 iulie 2018 acoperă o arie mai restrânsă a modalităților de evaziune fiscală.

Or, aceasta incriminează deja faptele care determină neachitarea impozitelor și taxelor și care sunt determinate de includerea în documentele contabile, fiscale şi/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a *unor date vădit denaturate privind veniturile* sau cheltuielile care: a) nu au la bază operaţiuni reale ori b) care au la bază operaţiuni ce nu au existat, fie c) prin tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale şi/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului.

7.28. La caz, acuzarea a incriminat inculpaților săvârșirea faptei prin includerea unor date denaturate pivind veniturile și cheltuielile, dar a omis să specifice prin care din ultimele acțiuni adiacente a fost comisă infracțiunea și inclusiv nu a afirmat despre existența intenției la săvârșirea infracțiunii date.

Respectiv, este evident că în noua redacție, legiuitorul incriminează nu doar simpla includere în documentele contabile, fiscale şi/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile, ci este necesar să se constate și anumite circumstanțe adiacente precum: a) includerea acestor date vădit denaturate nu ar fi avut la bază operaţiuni reale sau b) includerea acestor date vădit denaturate au la bază operaţiuni ce nu au existat, fie c) includerea acestor date vădit denaturate se datorează tăinuirii intenţionate a unor obiecte impozabile, iar în acest caz, acuzarea nu a opinat nici pentru una din circumstanțele

adiacente, subliniind doar despre o „*diminuare a impozitului pe venit*” de către făptuitorii acuzați.

7.29. Instanța de judecată reține că, arealul penal al evaziunii fiscale este determinat doar de norma de incriminare și anume de art. 244 CP. Astfel, instanța constată că nu poate fi pus semnul egalității dintre o încălcare fiscală ce presupune sustragerea de la achitarea impozitelor și taxelor și care este generatoare de răspundere fiscală și infracțiunea de evaziune fiscală incriminată de legiuitor la art. 244 CP. Or, ultimul din varii motive, poate alege să incrimineze din punct de vedere penal, doar anumite forme de sustragere de la plata impozitelor și taxelor.

O astfel de situație se atestă și în cazul evoluției componenței de infracțiune stabilită de art. 244 care în anul 2015 nu făcea trimitere la faptul că introducerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile urma să fie una intenționată, dar potrivit definiției infracțiunii în vigoare la momentul emiterii prezentei sentințe, includerea în documentele contabile, fiscale şi/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile trebuie să fie una intenționată.

7.30. Instanța de judecată reține că art. 10 din CP instituie principiul retroactiv al legii penale mai blânde și stabilește că legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârşit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În această ordine de idei, instanța constată că legea penală în vigoare în perioada anilor 2015-2016 era una mai aspră, cu excepția sancțiunii prevăzute de norma dată, deoarece incrimina practic toate formele de exprimare a evaziunii fiscale, adică sustragerea de la achitarea impozitelor către bugetul de stat, care se exprimau prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile ori prin tăinuirea altor obiecte impozabile, indiferent de intenție și modalitățile și circumstanțele de comitere, iar legea penală în vigoare la momentul pronunțării prezentei sentințe, este una mai blândă, dar și mai clară, accesibilă și previzibilă, incriminând din punct de vedere penal, doar cele mai grave forme de sustragere de la plata impozitelor și taxelor și anume: a) includerea intenționată a datelor vădit denaturate care nu ar fi avut la bază operaţiuni reale; b) includerea intenționată a datelor vădit denaturate care au la bază operaţiuni ce nu au existat sau c) includerea intenționată a datelor vădit denaturate care se datorează tăinuirii intenţionate a unor obiecte impozabile.

7.31. Respectiv, instanța de judecată, pornind de la prevederile art. 10 alin. (1) din Codul penal, apreciază că în speță, faptele inculpaților urmează a fi raportate la prevederile art. 244 în redacția legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018.

În ordinea celor expuse, instanța de judecată reține că faptele persoanelor inculpate nu întrunesc toate semnele și elementele obligatorii ale componenței de infracțiune instituite de art. 244 alin. (1) din Codul penal, deoarece faptele imputate care ar fi provocat necalcularea și neachitarea impozitului, nu au fost intenționate.

7.32. În acest scop, instanța a analizat declarațiile reprezentantului părții civile Serviciul Fiscal de Stat, Anatolie Gogu, care în cadrul cercetării judecătorești, doar a invocat existența prejudiciului civil, cu dispunerea încăsării lui în beneficiul părții reprezentate de acesta, însă cu referire la vinovăția inculpaților și a circumstanțelor incriminate, doar a susținut formal versiunea acuzării, precizând faptul că în conformitate cu decizia de control fiscal nr. ***** din 26 septembrie 2016, controlul a fost efectuat la entitatea „RENECO-EL" S.R.L. într-adevăr pentru perioada de la 1 ianuarie 2012 până la 31 august 2016, având ca scop verificarea corectitudinii calculării și transferării impozitelor și taxelor către bugetul de stat, iar în urma controlului, a fost emis actul de control și decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016, în care s-ar fi constatat obligații fiscale importante, în valoare totală de 17 671 697 de lei. Din această sumă, 11 927 386 de lei, care reprezintă plăți de bază pentru impozite, iar restul de 5 744 311 de lei se referă la majorări de întârziere și penalități.

În opinia sa, aceste obligații fiscale au fost calculate *ca urmare* a încălcărilor constatate de inspectorii fiscali, care au mai apreciat că entitatea a majorat suma donațiilor filantropice efectuate și în perioada 2014, care a dus la o diminuare a impozitelor pe venit cu 1 237 lei, ce denotă că declarațiile reprezentantului reprezintă doar opinia constărilor inspectorilor fiscali, astfel încât informația furnizată de Anatolie Gogu, reprezintă o mărturie indirectă, bazată pe opiniile altor martori sau la caz, a unui specialist.

7.33. Respectiv, instanța a mai dedus că reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Anatolie Gogu a menționat că nu știe dacă este o distincție clară între „*câștig*" și „*mize*", aspect care este important pentru instanță, deoarece impozitarea corectă depinde de interpretarea acestor noțiuni, în privința cărora, chiar reprezentantul părții civile evită să ofere un răspuns, iar în acest caz, se coagulează pentru un contribuabil o situație mai puțin previzibilă și accesibilă a modului de impozitare a veniturilor, adică exclude o eventuală rea-credință la procesul de calculare a impozitelor și taxelor.

7.34. În acest sens, instanța reține ca îndeajuns de fundamentat argumentul apărării privind faptul că „*câștigurile*" sunt în mod clar supuse impozitării conform Codului fiscal, însă „*mizele*" nu pot fi considerate drept venituri ale entității

economice și, prin urmare, nu ar trebui impozitate, cel puțin în lipsa unor opinii clare ale specialistului sau ale reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat.

În această situație, se subliniază o problemă majoră legată de interpretarea termenilor „*câştig*” și „*mize*” în contextul impozitării, care a fost abordată de inspectorii fiscali în cadrul controlului efectuat la „RENECO-EL” S.R.L., iar conform actului de control din 12 octombrie 2016, anexat la cauza penală, s-a utilizat articolul 90^{1} alin. (3^{3}) din Codul Fiscal, dar și Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, care a abrogat Ordinul nr. 43 din 26 martie 2008, în opinia acuzării pentru a reglementa corectitudinea impozitării, dar care în esență, a creat mai multă incertitudine pentru un observator obiectiv, cel mult până la modificările Codului fiscal, în vigoare din 1 ianuarie 2017.

7.35. În acest sens, instanța mai reține că Anatolie Gogu afirmă că în această situație nu are cunoștință detaliată despre sumele exacte ale mizelor achitate de jucători și încasate de „RENECO-EL” S.R.L. în perioada de control, adică între 1 iulie 2015 și 31 august 2016, că nu a participat nici la controlul fiscal efectuat de Serviciul Fiscal de Stat, nici la procesul de judecată în care se contestă decizia luată în urma acestui control și nu este în măsură să ofere informații precise despre sumele mizelor returnate jucătorilor, fie ca rezultat al câștigurilor acestora, fie ca rezultat al pierderilor, sau suma mizelor returnate la cererea jucătorilor care au refuzat să mai joace.

De asemenea, Anatolie Gogu nu știe dacă impozitarea mizelor s-a realizat corect și nu poate explica aplicarea retroactivă a noilor reglementări care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017. Mai mult, nu cunoaște actul normativ care a permis Serviciului Fiscal de Stat să considere mizele drept câștiguri, fapt care este esențial pentru a înțelege baza legală a controalelor efectuate și a deciziilor luate în acest caz. Mai menționează și faptul că Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, care a abrogat Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008 privind metodologia de decontare în numerar în domeniul jocurilor de noroc, a fost aplicat din 3 iulie 2015, iar această schimbare de reglementare este importantă, însă reprezentantul în cauză subliniază că nu a fost implicat în efectuarea controlului fiscal și nu poate furniza informații exacte despre cum au fost aplicate noile reglementări în practică.

7.36. Astfel, în opinia reprezentantului Anatolie Gogu, schimbările aduse prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015 și abrogarea Ordinului anterior din 2008 au introdus o nouă metodologie de impozitare, care a intrat în vigoare la 3 iulie 2015, ce denotă că fundamentul concluziilor Serviciului Fiscal de Stat și al acuzării se bazează exclusiv pe Ordinul nr.*****din 26 iunie 2025 coroborat cu prevederile Codului fiscal, conținutul cărora urmează a fi analizat și elucidat în acest caz, fiind absolut incidente și necesare în vederea stabilirii sau nu a vinovăției potrivit acuzației aduse.

Instanța constată așadar că punctul central al afirmațiilor lui Anatolie Gogu este că ultimul nu are cunoștință detaliată despre datele financiare implicate în controlul fiscal și nu poate oferi clarificări suplimentare cu privire la aplicarea legislației fiscale în acest caz, ce ar putea influența înțelegerea corectitudinii procesului de impozitare și a evaluării acestor taxe, dar confirmă efectuarea controlului, perioada vizată în control și actele instituționale/normative care au stat la baza concluziilor din decizie.

7.37. În alt context, instanța constată că acuzarea și-a fundamentat poziție pe concluziile specialistului Mircea Potîngă, potrivit căruia, se confirmă că în urma controlului fiscal efectuat asupra „RENECO-EL" S.R.L. în perioada 1 ianuarie 2012 – 31 august 2016, s-au constatat încălcări semnificative legate de impozitarea câștigurilor din jocurile de noroc. Printre cele mai importante constatări, în opinia specialistului se numără nereținerea impozitului de 18% pe veniturile obținute de jucători din câștigurile la jocurile de noroc și diminuarea acestora pentru perioada cuprinsă între iulie 2015 și august 2016, sumă care se ridică la 11 926 149 de lei.

În opinia specialistului, aceste încălcări se bazează pe o interpretare eronată a reglementărilor fiscale și, mai precis, a modificărilor aduse prin abrogarea „*Instrucțiunii nr. 43 din 29 martie 2008*" și înlocuirea acesteia cu „*Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*******din 26 iunie 2015*", care a introdus o nouă metodologie de calcul a impozitelor. Astfel, din 3 iulie 2015, impozitul pe veniturile din jocurile de noroc trebuia calculat din suma totală a câștigurilor, fără a ține cont de mizele plasate de jucători.

7.38. Prin urmare, instanța relevă că specialistul își motivează concluziile sale prin instituirea metodologiei noi de calcul a impozitelor impuse prin Ordinul nr.*****din 26 iunie 2025, dar totuși, analizând acest ordin, publicat în Monitorul Oficial la 3 iulie 2015, instanța nu a identificat noi metodologii sau indicații metodice prin modul cum trebuie să acționeze în continuare societățile comerciale în cadrul reflectării evidenței contabile în domeniul jocurilor de noroc. Or, conform dispozițiilor acestuia, s-a dispus doar abrogarea Ordinului Ministrului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008 „*Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Indicațiilor metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc*" (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.76-77/218 din 15 aprilie 2008*).

La acest aspect, instanța notează că potrivit art. 5 alin. (7) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului şi ale altor autorităţi ale administraţiei publice centrale şi locale, abrogată prin Legea nr. 100 din*****decembrie 2017 cu privire la actele normative, în vigoare din 12 iulie 2018, adică în perioada comiterii faptei și a controlului fiscal efectuat, a fost reglementat că actul normativ trebuie să întrunească condiţiile legalităţii,

accesibilităţii, preciziei şi, o dată intrat în vigoare, este executoriu şi opozabil tuturor subiectelor de drept.

7.39. La fel, conform specialistului Mircea Potîngă, inspectorii fiscali au susținut că, în cadrul controlului, au aplicat prevederile Codului Fiscal, inclusiv articolul 12, alineatul 4, care definește noțiunea de „*câștig*” ca fiind veniturile obținute de jucători în urma participării la jocuri de noroc, loterii sau campanii promoționale, atât sub formă monetară, cât și nemonetară. De asemenea, s-au referit la prevederile art.*****alin. (3) pct. 3), art. 8 alin. (2) lit. e), art. 92 alin. (2) și art. 87 alin. (3) din Codul fiscal, care reglementează calculul și plata impozitelor pe veniturile din jocurile de noroc, iar în concluzie, inspectorii fiscali au considerat că încălcările reglementărilor fiscale au dus la o reducere semnificativă a impozitelor datorate statului, în valoarea totală de aproximativ 12 milioane de lei, de care era responsabilă anume „RENECO-EL” S.R.L..

Specialistul și-a iterat concluziile din decizia adoptată de el, prin care a motivat că în urma controlului fiscal și a constatării încălcărilor, autoritățile fiscale au aplicat următoarele sancțiuni financiare pentru nerespectarea reglementărilor fiscale de către „RENECO-EL” S.R.L.: a) *penalitatea* pentru neachitarea impozitelor pe venit, care a fost calculată în valoare de*****159 095 de lei, pentru perioada 3 iulie 2015 - 31 august 2016, ca urmare a diminuării impozitelor reținute din câștigurile de la jocurile de noroc; b) *amenda* pentru încălcarea legislației fiscale, unde conform articolului 261 alin. (4) din Codul fiscal, a fost aplicată o amendă de 3 577 845 de lei, pentru încălcarea reglementărilor fiscale referitoare la impozitarea câștigurilor și c) o *amendă* pentru întocmirea neconformă a dărilor de seamă fiscale în valoare de 7 000 de lei, conform prevederilor articolului 260 alin. (3) din Codul fiscal. Astfel, suma totală calculată pentru „RENECO-EL” S.R.L. s-ar ridica la 17 663 088 de lei, care include impozitele neachitate, penalitățile și amenzile pentru nerespectarea reglementărilor fiscale aplicabile în perioada controlului.

7.40. În continuare, din declarațiile făcute de specialistul Mircea Potîngă, instanța deduce următoarele teze importante și neclarități legate de aplicarea normelor fiscale în domeniul jocurilor de noroc:

a) Impozitarea mizelor ca și câștiguri, adică se menționează că, din 3 iulie 2015, mizele ar fi trebuit impozitate ca și câștiguri, dar la momentul audierii, nu poate expune prevederea explicită, inclusiv din Codul Fiscal care să stipuleze că „*miza*” constituie „*venit*” sau că miza ar trebui să fie tratată ca și „*câștig*” în cadrul impozitării. De asemenea, se precizează că în art. 12 pct. 4) din Codul Fiscal nu se regăsește o prevedere referitoare la impozitarea mizelor, dar noua metodă de impozitare aplicată nu ia în calcul mizele și potrivit acestei metode, se impozitează întreaga sumă a câștigului, fără a distinge miza depusă și câștigul efectiv.

b) Referitor la aplicarea retroactivă a normelor din art. 12 pct. 14) din Codul fiscal începând cu 3 iulie 2015, nu poate răspunde, deoarece nu deține în față un cod în vigoare la moment în față. Astfel, instanța conchide că nu se poate stabili cu certitudine dacă regulile referitoare la impozitarea câștigurilor (*inclusiv mizelor*) trebuie aplicate retroactiv, situație care în accepțiunea instanței, sugerează o confuzie legată de aplicarea noilor reglementări și de corectitudinea procedurilor de calcul.

c) Cu referire la urmările instrucțiunii abrogate, explică faptul că contabilul-șef al „RENECO-EL" S.R.L. s-a bazat pe Instrucțiunea care a fost abrogată și a calculat impozitele fără a lua în considerare mizele. De asemenea, în legătură cu datele financiare, menționează că nu există informații clare la momentul audierii privind suma totală a mizelor achitate de jucători, suma mizelor returnate ca urmare a câștigurilor, sau suma mizelor returnate în urma pierderilor ori a refuzului de joc. În opinia instanței, această lipsă de informații detaliate poate complica evaluarea corectă a situației financiare a companiei și a respectării obligațiilor fiscale.

d) Privind mecanismul de impozitare, subliniază faptul că mecanismul de impozitare al mizelor și câștigurilor nu este detaliat în art. 12 pct. 4) din Codul fiscal și de asemenea, nu se cunoaște dacă scrisoarea IFPS nr. ***** din 15 iulie 2017 a fost publicată în Monitorul Oficial sau dacă aceasta a fost utilizată în procesul de control, însă informează că scrisoarea nominalizată nu figurează în decizia nr. *****, ce denotă faptul că prin această scrisoare nu este relevată o informație probatorie în sensul acuzării în cauza pendinte.

7.41. Instanța concluzionează că în contextul acestor expuneri, există multe incertitudini și lipsuri de informații clare legate de aplicarea corectă a impozitării în domeniul jocurilor de noroc prin extinderea noțiunii de „*câștiguri*" conform opiniei Serviciului Fiscal de Stat, iar aceste aspecte au putut stabili incertitudini la modul de percepere a obligațiilor fiscale pentru „RENECO-EL" S.R.L. în perioada vizată. Respectiv, lipsa unor prevederi clare și a unor documente justificative poate complica analiza și poate duce la erori în stabilirea impozitelor datorate.

7.42. Totuși, în opinia instanței, specialistul Mircea Potînga consideră că art. 12 pct. 4) și art. 90^{1} alin. (3^{3}) din Codul Fiscal se referă la impozitarea mizelor ca pe venituri restituite clienților, iar la data controlului ar fi fost aplicabil art. 12 pct. 4) din același cod, chiar dacă acesta nu precizează mecanismul clar de impozitare a mizelor și cum venitul ar include câștigul total, fără a lua în calcul miza, pe când contabilul „RENECO-EL" S.R.L. a făcut o distincție certă între „*miză*" și „*venit*", explicație pe care instanța a apreciat-o credibil.

Specialistul susține că la data efectuării controlului fiscal la „RENECO-EL" S.R.L., mizele achitate de jucători au fost calificate drept venituri și impozitate conform Codului Fiscal. Astfel, mizele erau trecute drept venituri ale entității și

impozitate cu 12%, conform art. 12 pct. 4) și art. 90^1 alin. (3^3) din Codul Fiscal, dacă erau considerate câștiguri ale întreprinderii.

7.43. De asemenea, specialistul explică că potrivit Instrucțiunii abrogate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015, calculul reținerii de venit la sursa de plată se aplica în cazul tot al câștigului, dar din „*câștig*" se scădea „*miza*" și doar diferența era impozitată, dar această instrucțiune, care reglementa reflectarea veniturilor și câștigurilor din jocurile de noroc în evidența contabilă, a fost prin urmare abrogată și din 3 iulie 2015, de la data publicării acestui ordin în Monitorul Oficial, nu s-a mai aplicat această metodologie. Această concepție denotă pe de o parte o apreciere mai puțin logică a noțiunii de „*câștig*", când i se oferă o definiție anumită într-o perioadă de timp și una diferită începând cu 3 iulie 2015.

În schimb, specialistul mai opinează că s-a aplicat Codul Fiscal, care într-adevăr nu prevede și impozitarea mizelor cu 18%, dar totuși, în opinia lui Mircea Potînga, conform noii metode de determinare a venitului impozabil, toate sumele îndreptate spre persoanele fizice erau impozitate, conform art. 12 pct. 14) din Codul Fiscal, adică și „*mizele*".

7.44. Concomitent, specialistul afirmă că datorită abrogării Instrucțiunii, toate veniturile urmau a fi impozitate, însă deși era prevăzută elaborarea unei noi instrucțiuni, el confirmă aceasta nu a fost realizată, iar motivul nu este cunoscut. Or, specialistul a mai confirmat că Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015 prevede doar abrogarea Ordinului nr. 43 al Ministerului Finanțelor din 29 martie 2008, care reglementa aprobarea și punerea în aplicare a unor indicații metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute din jocurile de noroc. De asemenea, specialistul consideră și că abrogarea unui ordin ar fi trebuit să fie urmată de emiterea unor instrucțiuni separate, însă deoarece aceste instrucțiuni nu au fost emise, veniturile îndreptate spre achitare, trebuiau să fie impozitate conform Codului Fiscal, adică cu 18% din întreaga sumă. Totuși, anterior a mai confirmat și faptul că Codul nu stipulează expres impozitarea „*mizelor*" cu 18%, ce denotă inadvertențe esențiale în opinia instanței, care cimentează obiecțiile apărării privind lipsa de certitudine a legislației în perioada comiterii infracțiunii. Prin urmare, alimentează suspiciunile privind lipsa intenției comiterii faptei.

7.45. De asemenea, specialistul explică că Ministerul Finanțelor aproba ordine și instrucțiuni care recomandau agenților economici modalități de reflectare a anumitor situații economice. Astfel, în cazul jocurilor de noroc, activitatea era reglementată prin Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008, care stipula modul de determinare a venitului și metoda de evidență contabilă, dar prin abrogarea Ordinului nr. 43, în baza Ordinului nr.*****din 26 iunie 2015, a fost schimbată abordarea, iar după data abrogării, toată suma câștigului a fost considerată venit și

s-a aplicat impozitarea conform art. 90^1 alin. (3^3) din Codul Fiscal. Respectiv, el, în afară de art. 90^1 din Codul Fiscal, nu cunoaște alte texte legale care reglementează impozitarea mizelor. În același timp, susține că nu a luat în considerare decizia Comisiei Interdepartamentale pentru Mașinile de Casă și Control din 24 ianuarie 2008, explicând că aceasta nu era o decizie legală, ci o normă metodologică privind utilizarea aparatului de casă, respectiv metoda de utilizare a aparatelor de joc, dar aceasta este doar părerea sa de ce nu a luat în considerare decizia respectivă.

7.46. La acest aspect, instanța relevă că potrivit art. 90^1 alin. (3^3) din Codul fiscal, atât în perioada comiterii faptei, dar și până la 3 iulie 2015, era stipulată aceiași regulă generală, potrivit căreia, fiecare *plătitor de câștiguri* urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepţia câştigurilor de la campaniile promoţionale şi/sau din loterii, astfel încât nici până la ultima dată citată, nici ulterior, nu s-a utilizat termenul de „*mize*”, aspect care nu denotă modificări în procesul de calculare și vărsare la buget a impozitului pe veniturile din câștigurile obținute.

Mai mult, conform art. 14 alin. (3) din Codul fiscal, în toată această perioadă de timp, a fost prevăzut că *obiect al impunerii* pentru câştigurile şi veniturile specificate la art.90^1 alin. (3^3) este *exclusiv* acest *câştig* şi/sau venit, ce denotă lipsa unor modificări la modul de apreciere a „*câștigurilor*” din jocurile de noroc.

7.47. Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat (SFS) și-a bazat tezele exclusiv în temeiul Ordinului nr. *****, care nu a stabilit reguli și indicații noi în detrimentul celui abrogat și în baza normelor Codului fiscal citate în paragrafele anterioare, care la fel nu oferă unui observator obiectiv încrederea privind schimbarea modului de calcul a impozitului pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc.

7.48. Totodată, instanța relevă că specialistul și SFS mai invocă doar modificarea operată în art. 12 pct. 14) al Codului fiscal, care reflectă noțiunile importante din Capitolul II al acestui cod, vizând „*impozitul pe venit*”, modificare care de altfel, a survenit începând cu *1 iulie 2016* și nicidecum de la 3 iulie 2015, de când este imputată fapta și prejudiciul pretins cauzat statului, afectând esențial acuzația adusă în partea incriminării aceste perioade de timp.

Astfel, doar începând cu 1 iulie 2016, prin Art. V, pct. 4) din Legea nr. 138 din 17 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial la 1 iulie 2016, nr. 184-192, art. 401 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, s-a statuat că la articolul 12 punctul 14), după cuvântul „*veniturile*” se introduce cuvântul „*brute*”, precizând în acest context că prin „*câştiguri*” se înțeleg veniturile brute obţinute de la jocurile de noroc, loterii şi de la campaniile promoţionale atât în formă monetară, cât şi nemonetară, dar nici prin această modificare, nu s-a oferit o claritate în privința mizelor depuse de beneficiarii jocurilor.

7.49. Aşadar, instanța apreciază că deși abrogarea Ordinului nr. 43/2008 a avut loc printr-un alt act normativ publicat în Monitorul Oficial, este foarte real ca aplicarea noii metodologii să fi fost confuză sau controversată în ceea ce privește aplicarea și interpretarea corectă a termenilor. Prin urmare, instanța a considerat că principala problemă ridicată în cadrul acestui control fiscal se referă la aplicarea noilor reglementări și la corectitudinea separării mizei de câștig, o chestiune care a fost centrală în analiza și deciziile luate în acest caz.

7.50. La acest aspect, instanța mai subliniază că potrivit art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului şi ale altor autorităţi ale administraţiei publice centrale şi locale, abrogată prin Legea nr. 100 din*****decembrie 2017 cu privire la actele normative, în vigoare din 12 iulie 2018 (*lege care era în vigoare la momentul comiterii şi efectuării controlului fiscal, dar şi al urmăririi penale*), este stipulat că autorităţile administraţiei publice centrale emit, în condiţiile legii, acte normative (*ordine cu caracter normativ, regulamente, instrucţiuni, reguli, hotărâri, decizii, dispoziţii şi alte asemenea acte*), iar ordinele cu caracter normativ, regulamentele, instrucţiunile, regulile şi alte acte normative se emit *numai pe baza şi întru executarea legilor*, precum şi a hotărârilor, şi ordonanţelor Guvernului. La alin. (3) al ultimului articol citat, este statuat faptul că în preambulul actelor de la alin. (2) se indică expres actul normativ superior pe care se întemeiază.

Respectiv, la adoptarea Ordinului nr.*****din din 26 iunie 2015, autorul și-a întemeiat decizia în preambul conform art.11 alin.(2) din Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007 (*republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.27-34, art.61*), iar din lit. a) și d) a ultimului articol, se constată că *Ministerul Finanţelor* elaborează, examinează, aprobă şi publică: - *Standarde Naţionale de Contabilitate*; - Standarde Naţionale de Contabilitate pentru Sectorul Public şi norme metodologice pentru sectorul bugetar; - regulamente, *instrucţiuni, indicaţii metodice*, reguli şi comentarii; - Planul general de conturi contabile; - formulare de documente primare, registre contabile şi norme metodologice de întocmire şi utilizare a acestora; *acordă entităţilor ajutor metodologic în aspectele problematice ale contabilităţii şi raportării financiare*.

A contrario, nici una din aceste atribuții oferite Ministerului Finanțelor prin legea contabilității, nu au fost identificate la caz în momentul emiterii acestui Ordin nr. *****, reflectând o incertitudine vădită pentru societățile comerciale, care până la acest moment, își desfășurau activitatea legal și conștiincios, opinie acceptată chiar și de Serviciul Fiscal de Stat, adică s-a omis oferirea inițială a unor indicații actorilor din domeniul jocurilor de noroc sau chiar ajutorul metodologic al lor, iar mai mult s-a recurs la acțiuni obstrucționiste.

7.51. Pe de altă parte, instanța mai reține că atunci când specialistul Mircea Potîngă invocă aplicarea prevederilor Codului fiscal din momentul abrogării

Ordinului nr. 90, care în opinia sa ar stabili o nouă modalitate de reflectare în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc, atunci acesta indirect evocă că, până la perioada comiterii infracțiunii, exista un conflict între un act normativ (*ordin cu caracter normativ*) emis de o autoritate publică centrală din cadrul Guvernului, adică de Ministerul Finanțelor și o lege organică adoptată de Parlament (*Codul fiscal*), ultima care potrivit art. 72 alin. (3) din Constituție, reglementează cele mai importante domenii ale relaţiilor sociale, cu excepţia celor rezervate legilor constituţionale.

În acest context, specialistul nu a oferit o explicație privind o pretinsă nerespectare a ierarhiei actelor normative până la abrogarea Ordinului nr. 43/2008, perioadă în care aceleași prevederi ale Codului fiscal tot erau în vigoare, or conform art. 9 alin. (2) din Legea abrogată nr. 317 din 18 iulie 2003, actele normative ale autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale trebuiau să corespundă întocmai prevederilor constituţionale, *legilor*, precum şi hotărârilor sau ordonanţelor Guvernului. Altfel, un asemenea ordin cu caracter normativ, dacă nu ar corespunde legii, ar fi fost contrar acesteia.

7.52. Prin urmare, instanța consideră lipsită de fundament juridic explicația specialistului privind modul de impozitare și reflectare în evidența contabilă a veniturilor, și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc de la 3 iulie 2015, inclusiv subiectivă în beneficiul acuzării. În acest mod, instanța conchide drept întemeiate alegațiile apărării cu privire la caracterul ambiguu al explicațiilor lui Mircea Potînga și respectiv, a acuzației aduse inculpaților, deoarece într-adevăr „RENECO-EL” S.R.L. a continuat reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc conform modalităților și instrucțiunilor cunoscute până la acel moment, până la noi instrucțiuni sau modificări în lege, ultimele fiind expuse doar în aspectul definiției „*câștigurilor*” și doar de la 1 iulie 2016, care nu puteau fi aplicate retroactiv.

7.53. În acest caz, instanța mai reține argumentele apărării, care susține că în perioada de la 3 iulie 2015 până la data efectuării controlului conform Actelor de Control nr. ***** și ***** din 12 octombrie 2016, au rămas în vigoare Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control, aprobate prin decizia Comisiei Interdepartamentale pentru Mașinile de Casă și Control nr. ***** din 24 ianuarie 2008, iar aceste norme au fost respectate de contabilii firmelor din domeniul jocurilor de noroc, însă au fost ignorate intenționat de Serviciul Fiscal de Stat (SFS).

Or, modificările la aceste norme au fost publicate abia la 16 decembrie 2016 în Monitorul Oficial și au intrat în vigoare la data publicării, fiind efectuate prin Decizia nr. ***** din 1 decembrie 2016, care a actualizat Normele metodologice privind decontările bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc. Astfel,

Statul, prin Ministerul Finanțelor, a recunoscut că nu existau reglementări clare privind impozitarea mizelor ca și câștiguri înainte de 16 decembrie 2016, iar în momentul efectuării controlului fiscal, erau în vigoare doar normele anterioare din 2008, cu modificările de până la ultima dată citată, și nu reglementările noi.

7.54. La acest aspect, acuzarea nu a înlăturat dubiile rezonabile invocate de partea apărării, care invocă plauzibil faptul că software-ul aparatelor de casă nu prevedea impozitarea mizelor cu 18% impozit pe venit, ceea ce ar fi trebuit să fie efectuat teoretic de casier sau operator, iar Brașcova Elena a subliniat că banii mizelor erau proprietatea jucătorilor și că nu exista un mecanism legal care să impună impozitarea acestora ca pe câștiguri. De asemenea, s-a atras atenția instanței asupra faptului că administratorul și contabilul societății nu erau responsabili de încasarea și contabilizarea mizelor, aceste operațiuni fiind realizate prin aparatele de casă, conform metodologiei stabilite de legislația în vigoare, argumente acceptate și de instanță.

Astfel, banii erau colectați de la jucători și evidențiați prin aparatele de casă, care erau programate conform software-urilor aprobate de Serviciul Fiscal de Stat (*SFS*) și reglementate de Normele metodologice emise de Comisia Interdepartamentală pentru Mașinile de Casă și Control a Ministerului Finanțelor, publicate în Monitorul Oficial.

Aceste norme specifice nu prevedeau aplicarea unui impozit de 18% asupra mizelor. Respectiv, apărarea a explicat că nici contabilul, nici administratorul societății nu aveau acces la programul aparatelor de casă, deoarece acestea erau sigilate de SFS și doar persoanele autorizate de SFS aveau dreptul să modifice software-ul aparatelor de casă. Astfel, nici specialistul Mircea Potîngă, nici acuzarea de stat nu au demonstrat că aparatele de casă utilizate de entitățile din domeniul jocurilor de noroc erau dotate cu un software care să impună impozitarea mizelor cu 18%, ca în cazul câștigurilor, mecanism care potrivit apărării, în realitate, nu există, iar prin urmare, aceste suspiciuni nu au fost înlăturate în fața instanței.

7.55. Așadar, ca urmare a examinării faptelor incriminate inculpaților privind neachitarea impozitelor în Bugetul Public Național, instanța a constatat că suma respectivă procurorul a inclus-o în actul de acuzare după ce l-a audiat în calitate de martor pe angajatul Inspectoratului Fiscal de Stat, Mircea Potîngă şi suma respectivă este indicată în declarațiile acestuia, iar această persoană a fost audiată în calitate de „*specialist*”.

În acest context, instanța consideră necesar de a elucida câteva aspecte și anume, potrivit prevederilor art. 87 alin. (1) Cod de procedură penală, specialistul este persoana chemată pentru a participa la efectuarea unei acțiuni procesuale în cazurile prevăzute de prezentul cod, care nu este interesată în rezultatele procesului penal. Astfel, o condiție obligatorie ca Mircea Potîngă să poată participa în calitate

de „*specialist*”, în opinia instanței, este ca el să nu fie interesat de rezultatele procesului penal.

7.56. Totodată, specialistul a depus declarații în prezentul proces penal, deoarece a explicat modalitatea de calcul a unor impozite. Modalitatea de calcul a acestor impozite este indicată în Codul Fiscal, care este o lege organică şi instanța constată că acest specialist a fost audiat pe probleme juridice, ce din nou face imposibilă audierea acestuia.

Mai mult, potrivit art. 87 al.(3) Cod de procedură penală „*specialistul nu poate fi numit sau în alt mod implicat în procesul penal ca specialist în probleme juridice*”. În subsidiar, specialistul, până a fi audiat, urma să întocmească un raport de constatare tehnico-ştiinţifică. Această obligație a specialistului se deduce expres din prevederile art. 87 alin. (5), pct.6) Cod de procedură penală sub următoarea formulare „*Specialistul este obligat să facă concluzii de constatare tehnico-ştiinţifică sau medico-legală*”.

7.57. În conjunctura relatată *supra*, instanța de judecată reține că Mircea Potîngă a fost audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de specialist, însă la materialele cauzei penale nu se atestă nici un raport de constatare tehnico-ştiinţifică, deoarece el nici nu a fost întocmit. În ceea ce privește calculul neachitării impozitelor, instanța de judecată este în incertitudine de faptul potrivit căror calcule și cărei proceduri s-a condus specialistul în vederea constatării și depistării încălcărilor pretinse în acțiunile societății comerciale.

Fiind audiat, Mircea Potîngă nu a confirmat despre întocmirea unui raport de expertiză sau a unei constatări tehnico-științifice, iar actele semnate de el, reprezintă acțiuni efectuate la inițiativa organului de urmărire penală și al Serviciului Fiscal de Stat, ultimul care a fost recunoscut și în calitate de parte civilă în speță.

7.58. Astfel, conform opiniei specialistului, se afirmă o versiune de calificare a „*mizelor*” depuse de beneficiari drept „*câștiguri*”, din care urmează a fi percepute 18% în calitate de impozit pe venit și alte taxe. Specialistul nu a menționat din care temei de drept a reieșit această concluzie, evidențiind doar prevederi generale cu privire la modul de reținere și vărsare a impozitelor, îndeosebi când până la perioada comiterii imputată inculpaților, acesta confirmă corectitudinea modului de acționare a entității juridice și administrației acesteia.

Or, specialistul a făcut referire la Ordinul nr. *****, în urma analizei căruia, instanța nu a identificat alte instrucțiuni sau metodologii despre modul cum urma să acționeze societatea comercială, iar din art. 12 pct. 14) coroborat cu art. 90^{1} alin. (3^{3}) ale Codului fiscal, de asemenea, nu reies asemenea stipulări cu privire la includerea „*mizelor*” în categoria „*câștigurilor*”.

Adică, specialistul audiat, a luat în calcul doar o singură poziție, acea prestabilită de instituția reprezentată de acesta, iar în acest sens, va reține

argumentele apărării ce privesc scrisoarea nr. *****din *****, or doar după emiterea acesteia, inspectorii fiscali au dezvoltat o asemenea teză privind anumite abateri comise de „RENECO-EL” S.R.L. în anul precedent, coagulând lipsa de previzibilitate a reglementării modului de impozitare și reflectare în evidența contabilă a câștigurilor obținute de la jocurile de noroc.

7.59. În subsidiar, instanța admite că acest control și poziție a Serviciului Fiscal de Stat sau a organului de urmărire penală vis-a-vis de fapta incriminată, într-adevăr ar fi putut fi influențate și de aspecte politice sau executive, dar ultimul argument nu este probat la caz prin alte probe obiective evidente, ci doar prin aluzii din partea apărării, care nu au fost investigate și nu fac obiectul acestei cauze, însă este luat totuși în considerare la argumentarea lipsei intenției inculpaților și doar în cumul cu alte aprecieri obiective care indică cert la lipsa vinovăției și au fost identificate de instanță în speță.

7.60. Concomitent, într-adevăr se confirmă și versiunea apărării că în cadrul unui control inițial în perioada de la 25 iulie 2016 până la 27 iulie 2016 în temeiul Ordinului nr. *****cu privire la instituirea postului fiscal din 21 iulie 2016, a Ordinului nr. ***** din*****iulie 2016 privind desemnarea funcționarului fiscal responabil de monitorizarea postului fiscal și a Deciziei privind inițierea controlului fiscal nr. 15241 din*****iulie 2016 la persoana juridică „RENECO-EL” S.R.L., prin actul amis de Inspectoratul Fiscal al municipiului Chișinău nr. *****din 26 iulie 2016, inspectorii fiscali nu au găsit datorii la bugetul de stat și nici încălcări din partea „RENECO-EL” S.R.L., adică nu s-au reținut abateri în activitatea inculpaților. Or, prin acest act emis de Direcția Control Fiscal nr. 3, a fost efectuată inventarierea blanchetelor de strictă evidență și s-a constatat că la momentul instituirii postului fiscal, contribuabilul dispune *de facto* de mijloace fixe în valoare de 9 365 959,47 de lei, iar conform fișei contului personal generalizat al contribuabilului, la data instituirii postului fiscal, „RENECO-EL” S.R.L. nu a înregistrat restanță față de bugetul public național, ce denotă în consecință că inclusiv Inspectoratul Fiscal de Stat a manifestat opinii contradictorii privind activitatea societății comerciale, iar în aceste condiții, cu atât mai mult nu poate fi imputată existența unei „*intenții*” la comiterea infracțiunii persoanelor acuzate.

7.61. În concluzie, aprecierile specialistului Mircea Potîngă nu reprezintă în speță un raport propriu-zis de constatare tehnico-ştiinţifică bazat pe metoda logică (*analiza inductivă şi deductivă*) şi metoda comparativă, sistemică, iar totodată, în informația prezentată, instanța de judecată nu reține un proces efectiv de cercetare a materialelor în vederea emiterii unei concluzii bazate pe o activitate de analiză, examinare efectuată organizat și sistemică, care ar fi întemeiată cert pe o normă de drept accesibilă și previzibilă subiectului infracțiunii.

7.62. În continuare, instanța reține că într-adevăr, a fost emisă Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016 prin care, șefa-adjunct din cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, Tatiana Loghin stabilește încălcarea legislației de către „RENECO-EL” S.R.L. (c.f. *****) pentru perioada de la 1 ianuarie 2012 - 31 august 2016, pe baza actului de control nr. ***** și a prelungirii acestui act de control prin blancheta nr. ***** din 12 octombrie 2016, prin care dispune încasarea sumelor la buget în mărime de: 1 237 de lei pentru 2014 și 11 926 149 de lei pentru perioada 3 iulie 2015 - 31 august 2016, plus majorarea de întârziere de*****159 095 de lei pentru perioada menționată și amenzi pentru încălcarea legislației fiscale în sumă de: 371 lei (*pentru 2014*), 3 577 845 de lei (*pentru 2015-2016*) și 7 000 de lei pentru dările de seamă neconforme pentru anul 2014.

Subsecvent, instanța reține că la emiterea deciziei, soluția adoptată a fost întemeiată pe Actul de control nr. ***** din 12 octombrie 2016, prelungit pe blancheta nr. *****, întocmit în baza controlului fiscal total efectuat de Victoria Mușumanscaia și specialistul audiat în prezentul proces, Mircea Potîngă.

Concomitent, decizia a fost întemeiată în drept doar în baza prevederilor articolelor 90^1 alin. (3^3) (*se referă la cuantumul impozitării*), 8 alin. (2) lit. c) și e) (*obligațiile contribuabilului*), 36 alin. (1) și (2) (*privește alte deduceri în scopuri filantropice sau de sponsorizare*), 83 alin. (4) (*modul completării declarației pe venit*), 92 alin. (2) (*modul de prezentare a dărilor de seamă pe venitul reținut*), 187 alin. (3) (*prezentarea dării de seamă fiscale*) și 241 alin. (2) (*autoritatea competentă să examineze încălcarea fiscală*) din Codul fiscal, precum și în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 596 din 13 august 2012 privind declarația cu privire la impozitul pe venit și nemijlocit al Ordinului Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015 de abrogare a Ordinului nr. 43 din 29 martie 2008, publicat în Monitorul Oficial la 3 iulie 2015.

7.63. Astfel, opinia specialistului Mircea Potîngă este reflectată în decizia de constatare a pretinselor abateri, adoptată în baza Actul de control nr. ***** din 12 octombrie 2016, prelungit pe blancheta nr. *****, iar din acest act, specialistul a constatat că „RENECO-EL” S.R.L. nu a reținut și nu a achitat impozitul pe venit de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, în valoare totală de 11 927 386 lei, pentru anul 2014 și perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, adică contrar art.*****alin. (3^3) din Codul fiscal, actul fiind semnat de Victoria Mușumanscaia cu Mircea Potîngă, precum și de Irina Timofeeva cu Elena Brașcova, care au exprimat un dezacord cu aceste concluzii.

Corespunzător, potrivit actului de control, „RENECO-EL” ar fi reținut și achitat impozitul doar pe diferența dintre câștiguri și mizele depuse, astfel încât pentru perioada 3 iulie 2015 - 31 august 2016 impozitul a fost diminuat cu 11 926 149 de lei, sumele fiind detaliate pe următoarele localități: Chișinău – 8.447.405 lei, Bălți – 1.131.033 lei, Briceni – 241.219 lei, Cahul – 21.242 lei, Cantemir –

519.216 lei, Ciadîr-Lunga – 70.721 lei, Comrat – 13.667 lei, Florești – 562.251 lei, Rîșcani – 788.026 lei și Sîngerei – 131.369 lei. De asemenea, s-a constatat neachitarea în termenul stabilit a impozitului și întocmirea neconformă a dărilor de seamă privind venitul și impozitul reținut pentru perioadele fiscale de la 3 iulie 2015 - 31 august 2016 (Forma IRV), precum și pentru anul 2014, inclusiv diminuarea impozitului pentru ultimul an cu 1237 de lei.

7.64. În același timp, conform aceluiași act de control, dările de seamă (*Forma MED08*) au fost prezentate conform legislației, nu s-au înregistrat relații cu întreprinderi înregistrate în zone off-shore, iar la efectuarea decontărilor în numerar, încălcări nu s-au stabilit. De asemenea, nu au stabilit încălcări în domeniul contribuțiilor de asigurare socială de stat obligatorie, la achitarea texelor pentru amenajarea teritoriului, la taxa pentru folosirea drumurilor, la taxele pentru unități comerciale, la calcularea impozitului pe bunurile imobiliare, precum și la corectitudinea aplicării taxei pe valoare adăugată. În subsidiar, nu s-au reținut încălcări la calcularea impozitului pe venit din salariu și la prezentarea notelor de informare, precum și nici la capitolul controlului corectitudinii calculării și plenitudinii transferării la buget a impozitului pe venit reținut din plățile efectuate în folosul nerezidenților, iar impozitul pe venit reținut din plățile în folosul rezidenților, a fost calculat, reținut și achitat la buget în termenii stabiliți de lege.

7.65. *A contrario*, instanța precizează că potrivit aceluiași act de control (vol.IV, f.d.143), în opinia specialistului, s-a considerat o abatare doar faptul nerespectării tezei că venitul impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc, acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (*jucătorilor*), va constitui valoarea totală a câștigului acordat fără dreptul la anumite deduceri sau scutiri, inclusiv *fără a ține cont de suma mizelor depuse*, iar în acest sens, au argumentat prin abrogarea Ordinului nr. 43 din 29 martie 2008 de la data de 3 iulie 2015 și prin definiția „*câștigurilor*” expusă în art. 12 pct. 14) a Codului fiscal.

7.66. În opinia instanței, aprecierile anterioare sugerează mai mult un comportament corect și responsabil din partea societății supuse controlului, nepredispus spre comiterea unor fapte similare celor de care a fost acuzată, aspecte confirmate și de specialiștii din actul de control. Acest fapt indică lipsa intenției de a comite infracțiuni din partea societății sau a factorilor de decizie, acuzați în acest proces, or compania a demonstrat diligență în gestionarea aspectelor fiscale pe întreg parcursul activității sale. Totuși, la caz, ceea ce anterior era considerat o modalitate legală de introducere a datelor cu privire la venituri, pentru perioada de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016, organul de urmărire penală deja l-a considerat drept o abatere intenționat comisă, chiar dacă exista vădit o lipsă de previzibilitate și accesibilitate în acest domeniu din momentul abrogării Indicațiilor metodice de către Ministerul Finanțelor. Or, ultimul a omis să elaboreze alte indicații noi, pentru a exclude orice suspiciune în privința diferențierii unor

eventuale încălcări fiscale ce ar putea fi într-adevăr săvârșite de făptuitori cu rea-credință.

7.67. În acest mod, instanța conchide că partea civilă, Serviciul Fiscal de Stat, cât și specialistul audiat Mircea Potîngă, angajat al aceleiași instituții, prin aprecierile aduse în definiția „*câștigurilor*” din jocurile de noroc, reflectă mai mult o percepție proprie a noțiunii respective, percepție care nu putea fi anticipată și prevăzută de inculpați, în special după abrogarea Ordinului nr. 43/2008, ultimul care oferea indicații clare privind evidența contabilă a veniturilor din jocuri de noroc, pe care acuzații le-au respectat. Spre deosebire, Ordinul nr. ***** nu a reglementat deloc aceste aspecte, ceea ce a creat o incertitudine, în timp ce Codul fiscal stabilește reguli generale și speciale în domeniul calculării veniturilor la bugetul național, reguli care ghidau activitatea contribuabililor inclusiv prin adoptarea unor diverse acte cu caracter normativ vizând indicații metodice sau alte reguli. Or, o lege nu poate substitui toate aspectele și detaliile unei ramuri atât de amplă și diversificată, precum domeniul fiscal.

7.68. Corespunzător, instanța notează că Ordinul nr. 43 din 29 martie 2008 emis de Ministerul Finanțelor (*abrogat la 3 iulie 2015 prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.*****din 26 iunie 2015*), prin care au fost aprobate Indicațiile metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc, anexat la prezenta cauză, stipula în mod cert și accesibil în pct. 9 a acestor Indicații că „*Valoarea impozabilă a câștigurilor de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (jucătorilor) reprezintă câștigul obținut ca diferență pozitivă dintre suma schimbului echivalentelor mijloacelor bănești câștigate și suma mizei depuse. Nu se consideră câștig de la jocurile de noroc diferența negativă dintre suma mizei depuse și schimbului echivalentului mijloacelor bănești câștigate*”, acest ordin fiind în concordanță mereu cu Legea contabilității și Codul fiscal, or, o afirmație contrarie nu a mai fost invocată și demonstrată niciodată până la abrogarea sa.

Totuși, în opinia Serviciului Fiscal de Stat, odată cu abrogarea acestui Ordin cu caracter normativ, în lipsa altor indicații metodice, s-a considerat că ar fi aplicabile prevederile Codului fiscal, care potrivit percepției acuzării, ar fi reglementat diferit noțiunea „*câștigurilor*” decât în Ordinul nr. 43 abrogat. În acest mod, s-ar presupune că și până la 3 iulie 2015, când ultimul ordin citat era în vigoare, ar fi fost încălcat principiul ierarhiei actelor normative dintre un act emis de Ministerul Finanțelor și o lege organică, ceea ce este incorect în speță.

7.69. Mai mult, instanța iterează că există suspiciuni că chiar și Serviciul Fiscal de Stat nu a susținut din start o asemenea concepție privind calificarea venitului impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc, ca fiind valoarea totală a câștigului acordat fără dreptul la anumite deduceri sau scutiri, chiar și fără a ține cont de suma mizelor depuse. Instanța consideră că o asemenea idee a fost

dezvoltată doar după emiterea unei proprii circulare (scrisori) la care și s-a referit întemeiat apărarea, care reprezintă un înscris fără caracter normativ, trăsătură confirmată și de SFS în litigiul civil avut cu societatea inculpată la caz.

Respectiv, acest înscris îl reprezintă anume scrisoarea nr.*****din *****, emisă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, prin care s-a menționat referitor la completările operate la art. 12 pct. 14) din Codul fiscal, că acestea au scop de concretizare, astfel încât în scopul aplicării impozitului pe venit, câștigul obținut de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale, s-ar considera suma totală îndreptată spre plată jucătorului fără a ține cont de mizele depuse de jucător pentru obținerea acestui câștig, însă chiar și în acest context, nu este explicat modul cum Serviciul Fiscal de Stat a ajuns la o asemenea concluzie, iar o interpretare legală nu a fost identificată de instanță.

7.70. Prin urmare, instanța de judecată reține că probele administrate și cercetate în cauza de referință nu sunt în măsură să demonstreze că inculpații Tcaci Roman și Brașcova Elena ar fi introdus anumite date fictive sau denaturate pentru a ascunde anumite operațiuni care nu au avut loc sau ireale, ori pentru a ascunde anumite valori în vederea eschivării de la impozitarea lor, ci din contra, în lipsa unor metodologii noi de calculare a veniturilor și impozitelor, de includere a acestor date în dările de seamă etc., în cadrul societății comerciale nu s-a derogat de la aceiași modalitate consecventă în timp și care niciodată nu a fost considerată de instituțiile statului drept ilicită până la 3 iulie 2015. În același timp, nu s-a adus nici un argument la alegațiile apărării, care a mai subliniat că nici nu exista o metodologie de reprogramare a aparatelor de casă, care nu puteau înregistra operațiunile astfel nici după 1 iulie 2016 și cu siguranță nu puteau din iulie 2015.

7.71. Cu referire la alte probe cercetate în instanță, nu reflectă o informație utilă care ar influența esențial fondul cauzei, reprezentând înscrisuri și corespondență în contextul desfășurării urmăririi penale, tabele de calcule, acte instituționale ale Serviciului Fiscal de Stat, inclusiv în contextul controlului fiscal efectuat prin utilizarea posturilor fiscale la societatea acuzată. În același mod, declarațiile martorilor apărării nu furnizează informație relevantă cauzei, care ar putea perturba prezumția nevinovăției și răsturnarea acesteia.

7.72. De asemenea, instanța mai relevă într-adevăr că până la data 3 iulie 2015, societatea învinuită a activat conform Ordinului nr. 43/2008, aspect care nu a fost negat niciodată de acuzare, dar nici de reprezentatul părții civile, iar începând cu 1 ianuarie 2017, a fost reglementată aceiași procedură de colectare a impozitelor, ce confirmă lipsa unor reglementări clare privind modul de calculare a impozitelor din „*câștiguri*” obținute în perioada incriminată în rechizitoriu.

Ulterior, se indică că prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016 cu privire la modificarea şi completarea unor acte legislative, publicată la 27 decembrie 2016 în Monitorul Oficial Nr. 472-477, art. 947, în vigoare din 1 ianuarie 2017 (*Art. I,*

para. 7), articolul 12 pct. 14) din Codul fiscal, care reglementează definiția „*câștigurilor*” drept „*venit brut*” și în opinia acuzării a înglobat inclusiv mizele depuse de câștigători, a fost totuși completat cu textul: „*În scopul aplicării prezentei noţiuni, câştigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenţei pozitive dintre suma câştigată şi suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câştigul reprezintă suma totală câştigată*”, elucidând aceste inadvertențe.

Această modificare, *de facto* susține aceiași definiție a noțiunii „*câștiguri*”, care se atesta anterior și în pct. 9 din Indicaţiile metodice privind reflectarea în evidenţa contabilă a veniturilor şi câştigurilor obţinute de la jocurile de noroc, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 43 din 29 martie 2008, în vigoare din 15 aprilie 2008 și abrogate la 3 iulie 2015 prin Ordinul Ministerului Finanţelor nr.*****din 26 iunie 2015, în care era menționat clar că „*Valoarea impozabilă a câştigurilor de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanţilor (jucătorilor) reprezintă câştigul obţinut ca diferenţă pozitivă dintre suma schimbului echivalentelor mijloacelor băneşti cîştigate şi suma mizei depuse. Nu se consideră câştig de la jocurile de noroc diferenţa negativă dintre suma mizei depuse şi schimbului echivalentelor mijloacelor băneşti câştigate*”.

7.73. În subsidiar, conform pct. 4 din aceleași Indicații în vigoare până la 3 iulie 2015, se stipula că evidenţa primară a veniturilor şi cheltuielilor se ţine conform Normelor metodologice privind efectuarea decontărilor băneşti în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea maşinilor de casă şi control aprobate prin Decizia Comisiei interdepartamentale pentru maşinile de casă şi control nr.***** din 24 ianuarie 2008, act care a rămas în vigoare. Prin urmare, exista o incertitudine vădită privind modul de activitate a societății învinuite, în urma abrogării doar acestor indicații, fără explicarea unor noi metodologii, inclusiv despre cum urma fizic să acționeze „RENECO-EL” S.R.L. și factorii săi de decizie.

7.74. Iterând, instanța conchide că acuzația înaintată inculpaților conform art. 244 Cod penal este alcătuită dintr-un singur compartiment şi anume cel legat de neachitarea impozitelor în proporții deosebit de mari.

În rechizitoriu aceste două fapte de asemenea sunt menționate similar inculpaților, cu reținerea calității de „*complice*” în privința lui Tcaci Roman şi sunt diferențiate doar la acest aspect, iar acest caz, complicele trebuie să întrunească aceleași semne al subiectului infracțiunii, fiind astfel incidente aceleași argumente pentru fiecare inculpat.

La fel, calificarea reținută de procuror în fiecare caz, ultimul o evidențiază prin faptele „*diminuării impozitul pe venit reținut din sursa de plată în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 11 927 386 lei, constatat în cadrul controlului fiscal executat de Serviciul Fiscal de Stat expus în actul de control nr. ***** din*

*12 octombrie 2016 și Decizia nr. ***** din 10 noiembrie 2016*”, faptele „*întocmirii și semnării declarațiilor fiscale IRV14*” în care s-au „*inclus date denaturate privind veniturile*”, și anume „*date cu privire la venitul calculat și achitat, și impozitul pe venit reținut din câștigurile de la jocurile de noroc*”, iar perioada comiterii este imputată „*de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016*”.

Totuși, acuzarea a omis să explice care sunt modalitățile adiacente ale comiterii faptei și tipul vinovăției făptuitorilor, ultima care într-adevăr nu era necesară la data comiterii, dar a devenit incidentă odată cu modificările de la 17 august 2018, în temeiul cărora, tot acuzarea le-a incriminat comiterea infracțiunii.

7.75. Astfel, instanța de judecată reține că acuzația este una haotică și neindividualizată condițiilor obligatorii determinate de art. 244 alin. (1) din Codul penal. Or, a fost menționat că norma respectivă impune ca unul din semnele obligatorii ale componenței de infracțiune este acela ca eventualele fapte realizate prin modalitățile stabilite de definiția de incriminare, să fi determinat o necalculare și neachitare a impozitului în cuantum cumulativ mai mare de 100 de salarii lunare pe economie pentru un an fiscal de referință.

7.76. Așa cum se observă din actul de acuzare, se operează cu existența unei anumite diferențe între câștigurile oficial declarate și cele care urmau a fi indicate într-o perioadă de 1 an și 1 lună și 28 de zile (*de la 3 iulie 2015 până la 31 august 2016*), chiar dacă controlul fiscal a vizat o perioadă mai largă de activitate din 1 ianuarie 2012 până la ultima dată scadentă. Acest fapt nu poate fi încadrat la prevederile art. 244 din Codul penal și datorită omisiunii de concretizare a acuzației în partea modalităților adiacente de săvârșire a ei, precum și a omisiunii de individualizare a veniturilor declarate corect și a celor eventual ascunse, implicit a eventualelor impozite neachitate, astfel că la un an fiscal concret, nu permit instanței să ajungă la o concluzie certă despre persistența la speță a componenței de infracțiune invocată în actul de acuzare.

Astfel, a fost menționat că norma respectivă impune ca unul din semnele obligatorii ale componenței de infracțiune este acela ca eventualele fapte realizate prin modalitățile stabilite de definiția de incriminare, să fi determinat o necalculare și neachitare a impozitului în cuantum cumulativ mai mare de 100 de salarii lunare pe economie pentru unul fiscal de referință. Acest fapt nu poate fi încadrat la prevederile art. 244 din Codul penal și datorită omisiunii de concretizare a acuzației în partea respectivă.

Respectiv, nu a fost combătută versiunea existenței intenției directe a inculpaților. Nu au fost prezentate careva probe (*declarații ale angajaților societății învinuite, a beneficiarilor sau altor subiecți care ar fi avut tangență cu activitatea inculpaților*), încât în prezența probatoriului prezentat de acuzare și a celui expus de partea apărării, permite instanței să concluzioneze, cu aceeași probabilitate, versiunea unor erori în interpretarea actelor normative sau omisiuni

de calcul în temeiul acestor acte, situații care au fost argumentate îndeajuns de plauzibil de inculpați, iar în acest sens, nu sunt imputabile ultimilor fapte săvârșite cu vinovăție.

7.77. În acest context, partea acuzării nu a adus argumente credibile despre modul în care urmau să procedeze inculpații în perioada vizată din învinuirea adusă, în condițiile în care reglementările existente nu prevedeau clar modalitățile de impozitare a câștigurilor, decât începând cu 1 ianuarie 2017, adică prevederile de drept invocate ca fiind încălcate, nu aduc suficientă previzibilitate pentru un observator obiectiv despre modul cum urma să perceapă veniturile din impozite și taxe societatea comercială, inclusiv prin administratorul său și contabil, iar acest aspect, poate echivala cu o incertitudine juridică, ce denotă vădit lipsa intenției de a săvârși o asemenea infracțiune.

7.78. În concluzie, la aspectul lipsei vinovăției inculpaților, acuzarea, cât și specialistul nu au oferit o argumentare a modului cum urmau a fi deduse aceste plăți, în condițiile în care apărarea a motivat prin probe și circumstanțe obiective, credibile, care cimentează nevinovăția prezumată a inculpaților și nu au putut răsturna această prezumție. De asemenea, instanța mai reține că datele indicate în decizie în urma controlului cuprind perioada de calcul începând cu anul 2014 şi până în anul 2016, dar în rechizitoriu este indicată comiterea evaziunii fiscale începând cu 3 iulie 2015. Astfel, în cifra finală a specialistului se includ calcule din perioade de timp inclusiv care nu se incriminează acuzaților (*referitor la suma de 1400 lei*) sau neelucidate. Instanța de judecată reține că această parte a acuzației nu este nici confirmată și nici nu este reflectată în actele de control fiscal sau de audit financiar sau oricare act de verificare contabilă, iar o expertiză sau cel mult o constatare științifică, nu a fost dispusă.

Mai mult, lipsa vinovăției inculpaților la comiterea infracțiunii se mai coagulează și prin absența unor asemenea constatări anterioare în privința aceleiași entități juridice, mai ales când controlul fiscal a fost efectuat pentru o perioadă mult mai extinsă, adică din 2012, în care nu au fost relevate asemenea constatări, ce denotă acționarea cu bună-credință a acestei societăți și a administrației acesteia.

7.79. Respectiv, instanța respinge ca fiind arbitrară și recurgerea la anumite prezumții de fapt, în temeiul cărora, acuzarea încearcă să incrimineze fapte însoțite de inadvertențele esențiale, chiar dacă nu a fost privată în posibilitatea înlăturării lor prin acțiuni de urmărire penală și/sau procedee juridice stabilite de lege.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a conchis că în anumite domenii, utilizarea unor prezumţii de fapt pentru a stabili vinovăţia unei persoane nu contravine prezumţiei de nevinovăţie a acesteia, deoarece orice sistem de drept cunoaşte astfel de prezumţii, însă *în materie penală*, statuează că statele sunt obligate *să nu depăşească anumite limite* în utilizarea lor, întrucât prin utilizarea lor excesivă, *puterea de apreciere a judecătorului ar fi golită de conţinut*, dacă

vinovăţia unei persoane ar fi stabilită pe baza unor prezumţii, iar în consecinţă, Curtea a considerat că astfel de prezumţii sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, prezumă lucruri *dificil sau imposibil de probat* şi pot fi răsturnate de către persoana interesată (*Salabiaku c. Franţei*, 7 octombrie 1988, nr. 10519/83, par.28).

7.80. În acest mod, instanța reține că această situație este una evidentă în care este aplicabil art. 8 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit căruia, concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condiţiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului și la caz, imposibilitatea certă a stabilirii urmării prejudiciabile cu legătura cauzală în cadrul escrocheriei și a falsificării actului vizat, reprezintă anume o presupunere bazată pe anumite prezumții de fapt al acuzării, reieșite din probele indirecte administrate, dar care nu pot răsturna prezumția de nevinovăție la caz.

7.81. Detaliind cele expuse, instanța conchide așadar că, pe întreg parcursul procesului penal, instanţa reţine că inculpații au oferit declaraţii, menţinând poziţia lor de nevinovăţie, au relatat aceleaşi versiuni fără eschivarea de la anumite evenimente, confirmând acțiunile lor, pe care le-au comis fără vinovăție și care, de către organul de urmărire penală nu au fost investigate sub toate aspectele, obiectiv şi răsturnate prin probe incontestabile.

Or, instanţa susţine în acest caz că declaraţiile inculpatului denotă un caracter veridic, în lipsa altor probe contrare, ori *veridicitatea* este însuşirea, caracterul a ceea ce este cert, adică ceea ce este conform cu adevărul, real şi poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către organul de urmărire sau instanţă cu realitatea pe care o probează această informaţie.

7.82. De altfel, instanţa afirmă că aprecierea unor declaraţii ale unui acuzat în cadrul unui proces penal reprezintă o importanţă deosebită, ori dintr-un punct de vedere, cel puţin teoretic, declaraţiile inculpatului, în măsura în care sunt sincere, sunt importante pentru organele judiciare, deoarece numai el cunoaşte cel mai bine împrejurările legate de infracţiune şi numai el poate furniza informaţii cunoscute.

Respectiv, instanţa mai precizează că vinovăţia este o trăsătură de ordin subiectiv personal, a cărei existenţă poate fi constatată în privinţa unei persoane, ori în vederea constatării aspectului subiectiv trebuie să se examineze atitudinea psihică potrivit regulilor generale privitoare la vinovăţie, iar la caz nu a fost relevat nici un argument al dorinței și înțelegerii de către inculpați a faptului comiterii unor infracțiuni.

7.83. Astfel, actul de acuzare prezintă un act central în procedura constituirii învinuirii persoanei ce urmează a exclude oricare dubii posibile asupra nevinovăției persoanei, iar concomitent, instanța de judecată reține că în corespundere cu art. 51 alin. (1) și (4) din Codul de procedură penală, procurorul este persoana care, în limitele competenței sale, exercită sau, după caz, conduce în numele statului urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanță, exercită sau, după caz, conduce și alte atribuții prevăzute de prezentul cod, având funcție de acuzator de stat.

La fel, procesul judiciar penal servește drept garanție pentru stabilirea adevărului, datorită principiului contradictorialității, adică al confruntării a două părți opuse prin polemică, argumente când fiecare circumstanță se examinează, iar fiecare probă se verifică atât prin prisma acuzării, cât și a apărării.

7.84. La rândul său, reprezentând învinuirea de stat, procurorul se călăuzește de dispozițiile legii și de propria sa convingere bazată pe probele cercetate în ședința de judecată, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului în practica sa constantă reiterează că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nici o obligație de rezultat care ar presupune că orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare.

Prin urmare, instanţa stabileşte că acuzarea nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă şi verosimilă care ar demonstra pe de o parte în cazul infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal latura subiectivă comisă de inculpați prin existența unei intenţii directe la săvârşirea infracţiunii incriminate acestora.

7.85. Pe cale de consecinţă, instanţa constată că învinuirea adusă de către acuzatorul de stat este una iluzorie, procurorul eşuând în a prezenta probe credibile, apte de a sta la baza unei sentințe de condamnare și care ar răsturna prezumția de nevinovăție a inculpatului, iar în acest mod, instanţa susţine inexistenţa elementelor infracţiunilor incriminate inculpaților și anume a laturii subiective exprimate prin lipsa vinovăției, astfel cum rezultă din probele administrate şi apreciate de instanţă.

În ordinea celor expuse, instanța de judecată reține că faptele persoanelor inculpate nu întrunesc toate semnele și elementele obligatorii ale componenței de infracțiune instituite de art. 244 alin.(2) lit. b) CP în redacția în vigoare la momentul emiterii prezentei sentințe (*adică faptele cauzatoare de necalculare și neachitare a impozitului nu au fost intenționate*).

Prin urmare, instanța constată că faptele persoanelor inculpate nu întrunesc latura subiectivă sub forma vinovăției exprimate prin intenție și respectiv semnele

calificative obligatorii ale laturii subietive a componenței de infracțiune stabilite de art. 244 din Codul penal.

Cu privire la măsura preventivă.

8.1. În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) şi art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanţa urmează să se expună în privinţa măsurii preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.

8.2. Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinţei, instanţa statuează că în privinţa inculpatului Brașcova Elena și Tcaci Roman, nu se atestă un act privind aplicarea măsurilor preventive în privinţa acestora, iar în contextul emiterii unei sentinţe de achitare, instanţa conchide că este inechitabil şi nerezonabil aplicarea unei măsuri procesuale de contrângere.

Cu privire la mijloacele materiale de probă.

9.1. Cu referire la prevederile art. 161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la mijloacele materiale de probă.

9.2. La caz, instanța de judecată reține că prin ordonanța procurorului din Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Stela Barbă din 2 mai 2019 (vol.IV, f.d.168-171, vol.VIII, f.d.150-153) au fost recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală documentele ridicate și cercetate conform procesului-verbal verbal de examinare a documentelor din 2 mai 2019 (vol.III, f.d.58, vol.VIII, f.d.43-44, vol.VIII, f.d.48-73, vol.III, f.d.94-250, vol.IV, f.d.1-123).

9.3. Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală documentele care constituie corpuri delicte rămîn în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate, iar din conţinutul prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală denotă că constituie mijloc material de probă documentele în orice formă *(scrisă, audio, video, electronică etc.)* care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adeverite circumstanțe care au importanță pentru cauză. Subsecvent, art. 157 alin. (2) din Codul de procedură penală stipulează că documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv. În cazul în care documentele în original sunt necesare pentru evidență, rapoarte sau în alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deținătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar.

9.4. Elucidând cele expuse *supra*, se concluzionează că, la materialele cauzei penale documentele ridicate și cercetate conform procesului-verbal verbal de examinare a documentelor din 2 mai 2019, cercetat în ședință de judecată, se

păstrează în original, păstrarea căruia este permisă de norma de drept și necesară reieșind din circumstanțele de fapt și drept depistate în cadrul ședinței de judecată, reprezintă probe pertinente care au fost administrate legal şi nu a fost solicitată restituirea acestora de persoane interesate. Astfel, în temeiul art. 162 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, mijloacele materiale de probă descrise *supra*, urmează să rămână la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

Cu privire la cheltuieli judiciare.

10.1. Cu referire la cheltuielile judiciare instanța de judecată reține, că în dezbateri judiciare, procurorul nu a solicitat încasarea din contul inculpatului a mijloacelor băneşti, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate.

Cu privire la latura civilă.

11.1. Potrivit materialelor cauzei penale, a rechizitoriului întocmit şi în contextul dezbaterilor judiciare, acuzarea de stat și reprezentantul părții civile au opinat spre admiterea acţiunii civile înaintate, la care apărătorii inculpaților au pledat pentru respingerea acesteia, în condițiile solicitării emiterii unei sentințe de achitare.

11.2. Instanţa concretizează că potrivit art. de 222 alin. (1) din Codul de procedură penală, persoana fizică care a intentat acţiunea civilă, prin ordonanţa organului urmărire penală sau prin încheierea instanţei de judecată, este recunoscută în calitate de parte civilă şi ei i se înmânează informaţie în scris despre drepturile şi obligaţiile ei prevăzute în art.62, iar la caz, partea civilă, prin reprezentantul acesteia au depus acțiunea civilă în formă scrisă, inclusiv concretizată.

11.3. Totuși, la caz, a fost adoptată o sentință de achitare din lipsa elementelor infracțiunii pentru fapta incriminată incriminată în baza art. 244 din Codul penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală. În acest sens, sunt incidente prevederile art. 387 alin. (2) pct. 2) din ultimul cod, potrivit cărora, atunci când se dă o sentinţă de achitare, instanţa nu se va pronunţa asupra acţiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sânt întrunite elementele infracţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 162, 221-225, 329, 340, 384-387, 390 alin.(1) pct.3), 392-394, 396 și 397-398 Cod de procedură penală, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se achită **Tcaci Roman *****, învinuit în baza articolului 42 alin.(5) și 244 alin.(2) lit.b) din Codul penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Se achită **Brașcova Elena *******, învinuită în baza articolului 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Se achită persoana juridică **”RENECO-EL” S.R.L.**, învinuită în baza articolului 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Se informează că potrivit art. 390 alin. (3) din Codul de procedură penală, sentinţa de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului.

Măsură preventivă în privinţa lui Roman Tcaci și Elena Brașcova nu a fost aplicată la faza judecării cauzei.

Documentele ridicate și cercetate conform procesului-verbal verbal de examinare a documentelor din 2 mai 2019, care se află în dosarul penal, urmează să rămână la materialele cauzei pe toată perioada păstrării sale.

Sentinţa este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău *(sediul Buiucani)*, din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Sentința integrală este pronunțată la 2 aprilie 2025..

Preşedintele şedinţei,
judecător **Olga BEJENARI**